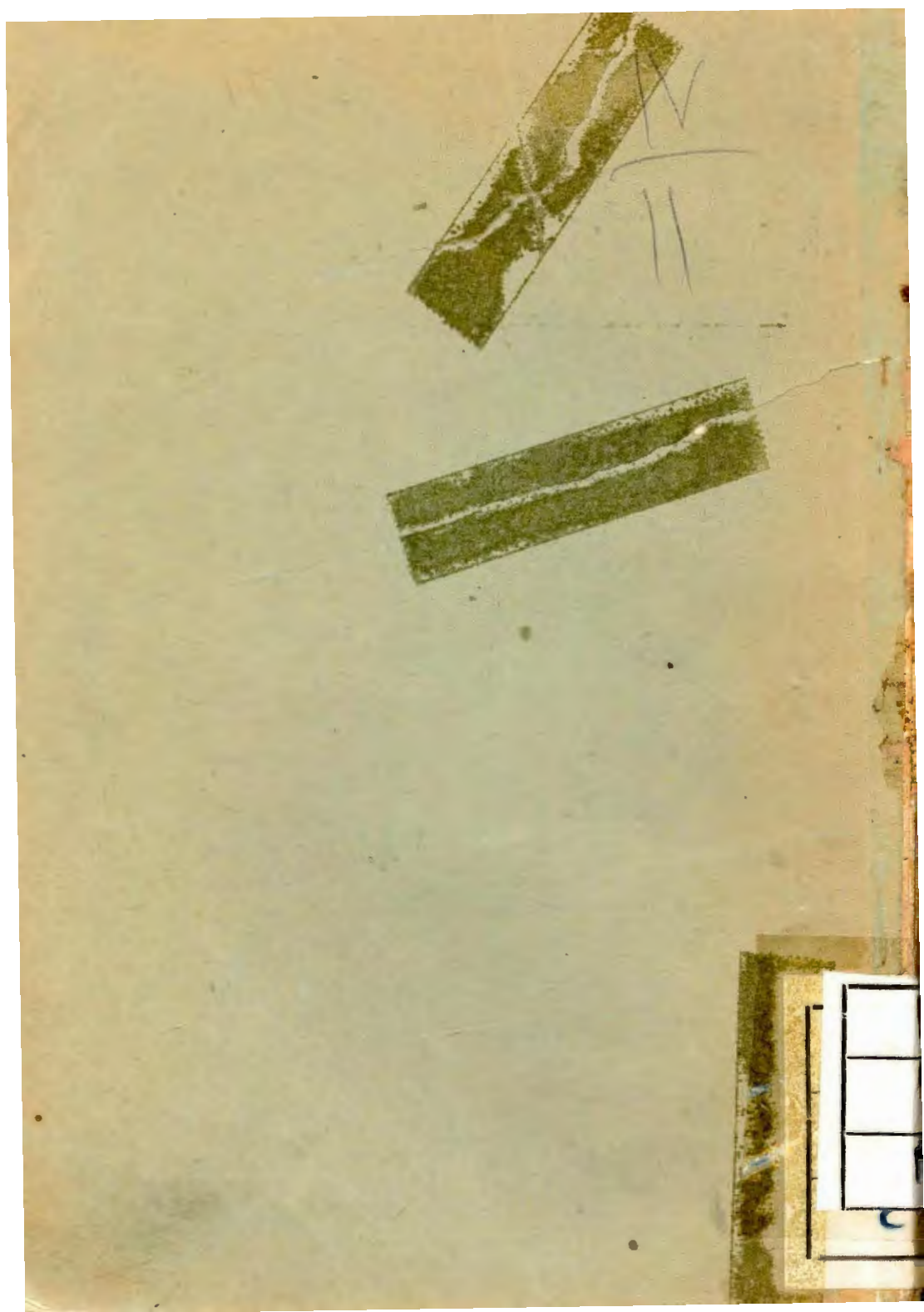

Ele

توانا بود هر که دانا .

سالنامه دبیرستان علمیه

تهران

سال تحصیلی ۱۳۱۵ - ۱۳۱۴

اول دیماه ۱۳۱۵

چاپخانه دانش

تقديم

به پيشگاه والاحضرت همايون ولايت عهد عظمى

آغاز سخن

— ۴۱۳ —

اگر اخلاف گذشتگان هر يك اين نيت پاك راداشتند كه تاريخ زندگانی اسلاف خود را خردپسند بنویسند هرگز اين اندازه تاریکی در تاريخ بشر و ظنیات در سرگذشت يك ملت يارجال بزرگ دنيا وجود نمی یافت. با سهل انگاری و مسامحه کاری ، یا بی اهمیت گذاشتن اين مواضع است كه برای زشتن كوچكترین موضوعی كه چند سال از وقوع آن گذشته باشد اين اندازه مشكلات درپیش پای تحقیق محقق و متتبع جلوه مینماید .

يكی از بهترین قسمت های تاريخ كه نسبت مستقیم باناريخ عمومی بشری و تحول و تكامل آن بطریق انسانیت و تمدن و كمال دارد تحقیق در مسائل معارفی و مؤسسات آن از قبیل آموزشگاه ها كتابخانه ها قرائت خانه ها روزنامه ها و غیره است .

انصافا غور رسی در همین مواضع است كه باعث سر بلندی و سیادت ملل زنده گردیده است زیرا هر ملتی را كه این گونه مؤسسات بیش باشد در طریق تمدن و كمال پیش باشد . بدین جهت وباهمین نیت انجمن سالنامه دبیرستان علمیه تصمیم گرفته است كه فراز ونشیب (۴۰) ساله این مؤسسه را كه پس از دارالفنون تقریبا مهمترین و اولین مؤسسه درسی جدید معارفی است روشن و باطلاع خردمندان برساند .

(بنابراین برای تمام مؤسسات معارفی و آموزشگاه های متوسطه و عالی يك نسخه این سالنامه را فرستاده در ضمن تقاضا میکنیم كه آنها هم يك جلد از سالنامه های خود را برای ما بفرستند)

بهترین موقع و سزاوارترین ایام انتشار این سالنامه دانشی همین روزها
است چه بازار علم و حکمت و خرد و دانش را به نیروی توجهات شاهانه
و افکار خردمندانه وزیر دانش پرور جناب آقای حکمت رونق و طراوتی
دلپذیر و رواجی بکمال دارد.

سزاوار و شایسته بود که هرچه زودتر این سالنامه نشر یابد ولی بعللی
چند از آن جمله یافتن منابع اصلی برای نوشتن تاریخچه مرتب دبیرستان و
فراهم نبودن وسایل اولیه چندی به پوته تعویق افتاد.
این اندازده هم فقط بقشویق و ترغیب جناب وزیر معارف که پیوسته
خواهان رواج بازار علم و حکمت و ادب است انتشار می یابد.
امید است خرسندی خاطر جناب ایشان مهمترین سرمایه و پرمایه ترین کالای
اعضاء انجمن خرد دبیرستان علمیه در انتشار سالنامه و نشریات آینده باشد.
تاجه قبول افتد وجه در نظر آید

انجمن خرد

جناب آقای حکمت وزیر دانشمند معارف

جناب آقای مهدیقلی هدایت (حاجی مخبر السلطنه) دومین رئیس دبیرستان علمیه که بقای
این دبیرستان مرهون زحمات ایشان است

آقای محمد صفی ادیب از رؤسای سابق دیرستان علمیه
از خانواده شریف و مبارقی ادیب

آقای دکتر جهان بايست سال رياست
دیرستان علمیه از خادمین قدیم و
زحمت کشی معارف محسوب میشوند

مرحوم کاظم سرزبان از فضیلتی عصر خود و خادمین
معارف بوده مدتها باست نظامت و ریاست دیرستان
را اداره میکردند

تاریخچه

چهل ساله دبیرستان علمیه

۱۳۱۵ - ۱۳۵۵ هجری قمری

دبیرستان فعلی علمیه از دبیرستانهای قدیم و در ردیف یکی از دبیرستانهایی است که پس از دارالفنون تأسیس یافته است

نام اولیه این دبیرستان (مدرسه علمیه و ابتدائیه) بود ، که در سنه ۱۳۱۵ قمری هجری بتوجه و زحمات انجمن تأسیس مکاتب ملیه ایران افتتاح گردید موجد واقعی این دبیرستان یکی از ، فضلاء و وطن پرستان عصر یعنی مرحوم آقای محمود علامیر (احتشام السلطنه) است که دبیرستان علمیه بواسطه مساعی جمیله و سعی و اهتمام فقید مذکور در ۸ ذی حجه ۱۳۱۵ افتتاح یافت و معلمین مجرب و دیران و آموزگاران فاضل که هر یک در رشته خود مجرب و کار کشته بودند در این دبیرستان مشغول تدریس شدند .

چنانکه گفته شد نام اصلی دبیرستان علمیه (مدرسه علمیه و ابتدائیه) بود بعبارة اخری این دبیرستان دارای چهار کلاس ابتدائی و سه کلاس علمی بود (دبستان و دبیرستان) باین مناسبت نامش را مدرسه علمیه و ابتدائیه گذاشته بودند قسمت ابتدائی دو بخش شد یک بخش ابتدائی مجانی و بخش دیگر ابتدائی غیر مجانی بخش ابتدائی در سنه ۱۳۱۶ جدا شد ریاست دبیرستان ابتدا بموجب اصرار و التماس مرحوم علامیر (بطوریکه خود او نوشته) بمرحوم علی خان ناظم العلوم صاحب تألیفات معروف (که فی الواقع ، اول عالم این مملکت بود) محول گردید و ایشان هم قبول نمودند و مرحوم کاظم خان که از تربیت شدگان دارالفنون و یکی از فضلاء و دانشمندان عصر و مخصوصاً در

مكارم اخلاق و وطن پرستی پيمانند و در غيرتمندى و جديت بيهمتا و يكى از عوامل قوى پيشرفت بود بنظامت قسمت علمى و آقاى محمدصفي خان اديب (ناظم العلوم) كه در فضائل خصال و حسن سيرت و سريرت بين اقربان خود ممتاز و از خاندان شريف معارفى بود بسمت ناظمى قسمت ابتدائى انتخاب شدند.

در دبيران و دبستان علميه دانش آموزان بى بضاعت، مجانى تحصيل ميمودند قسمت مجانى ابتدائى در سال ۱۳۱۶ از مدرسه علميه جدا و بنام مدرسه شرف در تحت رياست مرحوم ميرزا على اكبر خان ناظم الاطباء كه يكى از فضلا و دانشمندان عصر و عضو انجمن مكاتب بود در خيابات چراغ برق افتتاح گرديد و مدرسه علميه فقط عبارت شد از يك قسمت علمى با عده از دانش آموزان كه در ازاء مبلغ جزئى در تحت سرپرستى معلمين آزموده تحصيل ميمودند مخارج مدرسه از ماهيانه دانش آموزان و اعاناتى كه بوسايل مختلفه فراهم ميگرديد پرداخته ميشد.

فيمثل يكى از طرق جمع آوراى اناثات باين ترتيب بود ،
در روز يكشنبه ۲۶ ذيحجه ۱۳۱۶ كه يك سال از تأسيس مدرسه گذشته بود در باغ بهارستان جشنى مشحون با كاپر رجاى اهل علم و وزرا و اعيان منعقد گرديد جشن مزبور فوق العاده باشكوه بود. در اين جشن مبلغ ۷۳۰ تومان از وزرا و اعيان و ساير مدعوين تحصيل گرديد كه تا حدى كسر مخارج را جبران نمود. در اين موقع عده دانش آموزانى كه از مدرسه علميه در اين جشن شركت كردند ۳۴۰ تن بودند ،
(رياست واقعى مدرسه با مرحوم احتشام السلطنه بود كه در ضمن رياست انجمن مكاتب را هم عهده دار بودند)

دولت وقت چون از پيشرفت زياد مدارس و انجمن ها متوحش گرديد مرحوم علامير را پس از دو سال رياست مدرسه علميه براى رفع غائله گردن كشان كرد و عثمانى به سنج بسمت حكومت مأمور مينايد . پس از رفتن ايشان از تهران بنا بر خواهش وزارت علوم جناب اشرف آقاى هدايت (مخير السلطنه) رياست مدرسه علميه را قبول نمودند در اين موقع بواسطه زياد شدن مدارس و نرسيدن اعانه كافى مدرسه از حيث عايدات در تنگى و سختى افتاد و حقوق معلمين سه ماه و چهار ماه به تأخير ميافتاد و محلى براى جبران مخارج و پرداخت حقوق موجود نبود و مدرسه علميه تقريباً رو به تعطيل و

مرحوم محمود علامیر (احتشام السلطنه) ۱۲۴۰ - ۱۳۱۴ شمسی موجد و مؤسس و اولین رئیس دبیرستان علمیه و رئیس انجمن مکاتب ملیه ایران و نخستین کسیکه برای پیشرفت و ترقی علوم و معارف جدید زحمات زیادی کشیده‌اند. (مرحوم علامیر در جواب مراسله انجمن شرحی راجع بتأسیس دبیرستان علمیه و انجمن مکاتب مرقوم فرمودند که عیناً برای استحضار خوانندگان گرامی در آخر تاریخچه طبع میگردد).

انحلال میرفت که کوشش و کار دانی آقای هدایت از یکطرف و ملاحظت و مهربانی جناب ایشان با آقایان معلمین از طرف دیگر مانع از میان رفتن و تعطیل مدرسه علمیه گردید .

و بعلاوه جناب ایشان سعی نمودند محل اعتبار ثابتی برای معارف مدرسه تحصیل نمایند و الحق در این کار نهایت فدا کاری و بزرگی و معارف پروری را مبذول داشتند و در جشن سالیانه ۱۳۱۷ که مصادف با روز تأسیس و افتتاح مدرسه بود مرحوم میرزا علی اصغر خان صدر اعظم وقت و سایر وزراء و اعیان و اشراف را دعوت نمودند و همان روز فی المجلس ، از بعضی دانش آموزان امتحان بعمل آمد و بخوبی از عهده بر آمدند و موجبات خوشنودی و آفرین و تحسین صدرات عظمی را فراهم نمودند جناب آقای هدایت پس از ختم جشن اوضاع پریشان مدارس جدید بخصوص مدرسه علمیه را بعرض رسانیدند و عنوان نمودند که اگر از طرف دولت مساعدت نشود مدارس مزبور قابل دوام نخواهد بود و مدرسه علمیه هم بزودی منحل خواهد شد صدر اعظم استدعای ایشان را استقبال و برای مدرسی که در تحت نظر انجمن معارف و وزارت علوم اداره میشد سالی ۶۰۰۰ تومان اعانه معین نمود باین ترتیب مدارس قدری از صورت انحلال خارج و با پرداخت مبلغ مذکور پایه آنها محکم و استوار گردید و معلمین هم با خوشنودی و رضامندی بامر تربیت و تعلیم پرداختند از مبلغ مذکور قرار شد ماهی ۲۰۰ تومان بمدرسه علمیه اختصاص یابد و بایشان پرداخته گردد باین ترتیب سران مدرسه علمیه با توجه روز افزون دولت بخدمت گذاری خود ادامه دادند .

در واقع دبیرستان فعلی علمیه که موجودش مرحوم آقای علامیراست بهمت و معارف پروری جناب اشرف آقای هدایت تا امروز باقی و این پایه محکم و استوار اداری و اخلاقی را از ایشان داشته و مرهون زحمات جناب ایشان تا ابد خواهد بود . جناب آقای هدایت پس از دو سال ریاست مدرسه علمیه بریاست کل مدارس نظام انتخاب شدند و دبیرستان در تحت ریاست آقای محمد صفی خان « ناظم العلوم » که سمت نظامت مدرسه را دارا و از خاندان شریف ، معارف پرور ، ادیب و خدمتگذار معارف بودند قرار گرفت و بانظم کامل مدرسه را اداره نمودند (آقای ناظم العلوم در ضمن سمت مفتشی کل معارف را هم داشت) پس از ایشان در سال ۱۳۳۱ مرحوم مزین الدوله که یکی از مردمان

تحصیل کرده و با هنر عصر خود بود ریاست مدرسه علمیه منصوب و تا سال ۱۳۲۷ ریاست مدرسه را عهده داشتند و با اینکه هنگام انقلاب مشروطیت بود مدرسه را از تعطیل و وقفه محفوظ نگاه داشتند (فقید مزبور یکی از خدام معارف و صاحب تألیفات سودمند است که بعضی از تألیفات ایشان مدتی مورد مطالعه و استفاده دانش آموزان بود و مقداری از تألیفات ایشان از قرار اطلاع هنوز بطبع نرسیده) در سال ۱۳۲۷ بنا به حکم نمره ۳۱۳۸ وزارتی آقای کفیل الدوله که معلم تاریخ و جغرافی مدرسه علمیه بودند ریاست مدرسه برقرار شدند و پس از نه ماه ریاست به مستشاری اول حکومت طهران منصوب و در تاریخ ۱۱ صفر ۱۳۲۸ ریاست بعهده مرحوم شمس العلماء قریب که از افاضل عصر وعلماء اخیر ایران بود تفویض و سپرده گردید (بنا به حکم نمره ۴۰۷۷ وزارتی) مدتی ایشان ریاست مدرسه را عهده دار بودند ولی بواسطه انقلابات پی در پی و بحران های سیاسی مدرسه علمیه بحال بی نظمی^{۳۱} افتاد و عدم پیشرفت امور تحصیلی آن روز بروز آشکارا و محسوس تر می گردید و کار دیرستان به سامان نیرسید و رونق گذشته را از دست می داد تا آنکه ناچار وزارت معارف در ۱۳۲۹ شروع با اقدام اساسی کرده و جدا سعی در پیشرفت امور مدرسه نمود و برای اصلاح امور مدرسه موسیو روات معلم مهندس را که معلم علوم عالی ریاضی دارالفنون و از مستخدمین عالم و کاردان معارف بود و سالها عمر خود را در تدریس و تعلیم صرف کرده بود بسرکشی و طرح پیشنهادات مأمور نمود موسیو روات با جدیت و بصیرتی که در امور مدرسه داشت مدرسه علمیه خاصه امور اداری آنرا کاملا تحت نظر گرفت و نواقص را روی کاغذ آورد و لایحه اصلاحیه آنرا تنظیم و پیشنهاد نمود باین ترتیب که مدرسه ابتدائی باید دارای شش کلاس و متوسطه هم دارای شش کلاس مرتب و هر کلاس باید برنامه جداگانه داشته باشد تا معلمین باتمام مواد یکسال تحصیلی کلاس موفق شوند خلاصه تشکیلات مدرسه را تقریباً بصورت امروز پیشنهاد نمود و ازهمه مهمتر آنست که در آخر لایحه مینویسد هر گاه وزارت معارف مرا ریاست مدرسه علمیه مفتخر نماید تمام جد و جهد من برای پیشرفت مقاصد سه گانه ذیل مصروف میشود

- ۱ — ترقی دادن هوش اطفال و ازدیاد شناسائی آنها در معلومات علمی
- ۲ — اصلاح و رفع معایب تدریس از معلمین و تربیت و تشکیلات فنی

آقای محمد رحیم ادیب رئیس دبیرستان که با معنویت و صفای کامل
امور دبیرستان را مراقبت و یادگارهای فراموش نشدنی اخلاقی
از خود در خاطر دانش آموزان دبیرستان دارند

۳ - شروع بتشكيل تعليمات متوسطه

برای وصول بدین مقاصد شش یا هفت سال وقت لازم است در این موقع کماکان وزارت معارف ماهی دو بیست تومان بمدرسه علمیه کمک مینمود این مبلغ را ایشانات قبول کردند باضافه تقاضا نمودند که ۱۵ تومان برای ایجاد کتابخانه دانش آموزان و تهیه نقشه ها و مجموعه های علمی وزارت معارف علاوه نماید بملاوه اثاثیه هم بعهدہ وزارت معارف باشد در مقابل حقوق دونفر معلم کم بودی که از خارج جدیداً استخدام میشود بعهدہ خود مدرسه باشد مسیو رواک عین برنامه ونظامنامه های مدارس فرنگی را ترجمه و تنظیم و لایحه اصلاحیه راجع بمدرسه را هم روی همان میزان قرار داده بود .

معموم نیست تاجه اندازه کم و کیف و احتیاج واقضاء مدارس مارا باصلاح و تقید از مدارس فرنگ در نظر گرفته بود قطعی است اگر وارد جزئیات لایحه شویم معموم میکردد که اساساً منضیات محلی و احتیاجات هوش و قریحه ملی را در نظر نگرفته است .

موسیو رواک کاملاً نتوانست امور مدرسه را اداره کند و ریاست مدرسه بعهدہ مرحوم میرزا یوسف خان ریشار مؤدب الملک قرار گرفت پس از ایشان بتوالی ریاست دبیرستان تغییر و هرروز زمام آن بدست یکفر سیرده میشد که بدبختانه موجبات رواج بیمنظمی و بیمایگی محصلین و بیایگی امور اداری را باعث میگردد که تا این اواخر جریان داشت و اگر اقدامات اساسی وزارت معارف و مراقبت تامه آن که در امور اداری و درسی و علمی مینول گردید بعمل نیامد دبیرستان علمیه دچار بحران زیاد تری از سال ۱۳۲۷ میگردد .

درین رؤسائیکه از سال ۱۳۳۰ تا امروز زمام دبیرستان را عهده دار بودند ریاست آقای دکتر احمد شبان - ممتاز الاطباء - که حق بزرگی در راه خدمت بمعارف و دبیرستان علمیه دارند زیادتیر و طولانی تر است و آقایان دیگر هریک یکسال ، کمتر یا کمی بیشتر چرخ امور دبیرستان را میچرخانند یعنی از ۱۳۳۰ - آقایان مؤدب الملک - ابوالحسن فروغی - دکتر شبان - حسن ذوقی - ابوالحسن قزل ایاغ - عبدالله معقول - ذوالریاستین - آقای هادی حائری - دکتر مسیح الدوله - دکتر شبان - آقای ملک زاده - تا سال ۱۳۱۴ زمام ریاست دبیرستان را عهده دار بودند در این سال مقام ریاست بعهدہ کفایت آقای محمد رحیم

ادیب که از خاندان پیرفضل و معارف پرور ادیب و شریف میباشند و اگر گذار گردید که تا امروز بحسن کفایت و متانت و اخلاق ایشان امور دبیرستان اداره و در اثر توجه و التفات مخصوص ایشان بتعلیمات عالییه اخلاقی دانش آموزان دبیرستان علمیه در سال ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ موفق باخذ جایزه اخلاق از وزرات معارف (گلدان نقره) گردیدند.

نظر بتوجه و التفاتیکه از جانب وزارت معارف اخیراً به پیشرفت مؤسسات تدریسی دیده میشود خاصه دبیرستان سالخورده علمیه که بامراجعه بتاریخچه آن از بزرگترین آموزشگاه ها بعد از تشکیل دارالفنون میباشد مقرر و منتظر است و امیدواری میرود که این دبیرستان حیثیت و رونق گذشته خود را تجدید و همانطور که در گذشته مردمان لایق ، کاردان و صدیقی بجامعه تقدیم داشته است اکنون هم که وسائل تکامل و ترقی موجود و موانع گذشته بالکل از اثر همت و نیروی شاهنشاه اعلیحضرت همایون رضا شاه پهلوی و دانائی و توانائی جناب آقای حکمت وزیر دانشمند معارف دوست برطرف گردیده است ، یقین است که دبیرستان علمیه باز هم میتواند کسانی را بجامعه تحویل دهد که از هر حیث صلاحیت خدمت گذاری بشاه و میهن و معارف را داشته باشند .

*) (نظام دبیرستان علمیه) *

مدد کار رئیس دبیرستان ناظم دبیرستان است ، همانطور که برای آموزشگاه ها دبیران لایق و رؤساء کاردان و مدیران مدبر لازم است نظام با اطلاع و منظم و باهوش و مهربان ضروری است تا بکمک اخلاقی و وجدانی یکدیگر را مددکار بوده و امور اداری و تدریسی آموزشگاه اداره شود بدبختانه از نظام دبیرستان علمیه باستثناء چند نفر از بقیه در سنوات گذشته اطلاع صحیحی بدست نیاورده ایم آنچه محقق است آقایان ذیل هستند که فقط اشاره بنام ایشان می نمائیم .

در آغاز تأسیس و تشکیل مدرسه علمیه چنانچه متذکر شدیم نظامات قسمت علمی با آقای میرزا کاظم خان و قسمت ابتدائی با آقای محمد صفی ادیب که هر دو از مردمان مهربان و بصیر عالم بودند بود و الحق تا آنجا که بر مامرین گردید مددکار رئیس مدرسه بوده و در راه ترقی معارف و پیشرفت دانش آموزان مجاهدت می نمودند .

در تاریخ سال ۱۳۲۹ عهده دار نظامت دبیرستان علمیه آقای اسدالله بهندس السلطان بودند که فعلا در اداره شهرداری مشغول خدمت اند و در جواب مراسله که راجع بوقایع زمان امرتصدی نظامت خود به ایشان از طرف انجمن نوشته شد متأسفانه جواب روشن و صریحی برای کمک به تدوین تاریخچه دبیرستان ندادند در این ضمن شاهزاده علی خان عهده دار نظامت مدرسه وبعد هم آقای دکتر عزت الله خبیری نظامت دبیرستان را عهده دار بودند در سال ۱۳۰۹ مقام نظامت با آقای سید تاج الدین امامزاده که فعلا معارف اصفهان را اداره مینمایند و اگذار گردید و ایشان چون از اشخاص تحصیل کرده هستند، بیوسه در تنظیم دبیرستان کوشش مینمودند و این شغل را عهده دار بودند تا اینکه تکفل امور دبیرستان چندی به آقایان ذیل که مقام نظامت ایشان طولانی نبود و اگذار گردید .
 آقای شهیدی - آقای عرفانی تا تاریخ اول آذر ۱۳۱۲

آقای اسمعیل اضحی از خدمت گذاران بصیر و قدیم معارف
 آقای اسماعیل اضحی از تاریخ اول آذر ۱۳۱۲ تا تاریخ ۳۰
 فروردین ۱۳۱۴ که در این تاریخ بدبیرستان تجارت منتقل شدند .

آقای شکرائی از تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۱۴ تا تاریخ اول تیر ۱۳۱۴
که ریاست معارف همدان منصوب شدند
در ۴ تیر - ۱۳۱۴ - مقام نظامت بعهدہ آقای محسن حداد لیسانسیہ
دورہ اول دانشسرای عالی کہ بصیر بتعلیم و تربیت جدید و چهار سال
در دبیرستانهای ایرانشہر و شرف و دارالفنون دبیر تاریخ و جغرافیای کلاسیہای
سوم و چہارم بودند سیردہ شد و الحق از زمان تصدی ایشان امور دبیرستان
سر و صورت و رونق جدیدی بخود گرفتہ و امیدواریم با ریاست اخلاقی و اداری
شخص محترم آقای ادیب وسعی ومجاہدہ خستگی نا پذیر آقای حداد این دبیرستان
بتواند موفق بہ خدمتگذاریهای دیگر بشود .

آقای حداد صاحب دانشنامه دانشسرای عالی از شعبه ادبیات (تاریخ و جغرافی)
ناظم دبیرستان علمیه

دیران دبیرستان علمیه از بدو تأسیس تا کنون

اغلب اوقات دیران این دبیرستان مردمان صدیق و از افاضل رجال علم و سر شناسان با اطلاع و فضل عصر خود بودند که امور درسی را اداره و دانش آموزان را تا نهایت دقت و مهربانی تربیت و آگاه به رموز ترقی مینمودند، بیشتر از هر چیزی که در سرنوشت آموزشگاه‌ها ذیمدخل است قسمت تعلیماتی و تربیتی مدرسه‌است که اگر خدای نخواستہ کمترین رخنه و خللی در طرز تدریس و یا تربیت آموزشگاه و جوانان وجود یابد هزاران کوشش و مجاهده جبران آن خلل را نمیتواند بکند. همان طور که خانواده اصیل و فهمیده فرزند با استخوان و تربیت شده و مطلع بار می آورد همان اندازه هم دیران پا کیزه ضمیر با فهم و بصیر که بدران روحانی دانش آموزانند، دانش آموز خوش سیرت میتوانند تربیت نمایند خوشبختانه از بدو تأسیس این مؤسسه اکثر علماء و فضلاء عصر در این دبیرستان مشغول خدمتگذاری و تدریس بودند * از جمله شخص جناب وزیر معارف از صورت ذیل مدعای ما ثابت و آشکارا میشود

در زمان ریاست جناب آقای هدایت کارکنان دبیرستان و دیران بقرار ذیل بودند

ناظم علمی و ابتدائی کاظم خان و محمد صفی خان

دیر ادبیات مرحوم حاجی محمد حسین شمس العلماء از رجال ادب عصر خود مؤلف کتاب ابدع البدایع و بسیاری از رسالات دیگر، دیران صرف و نحو و عربی حاج شیخ حمزه از فحول نجویون و میرزا عبدالجواد معاون ایشان معلمین ریاضی اسدالله میرزای شهاب الدوله، دکتر ولی الله نصر، محمد رحیم ادیب (رئیس فعلی دبیرستان)

دیران فارسی و حسن خط آقای عبدالعظیم قریب، اسمعیل ناصح، عبدالرحیم منصور، علی اکبر شمس الکتاب
دیران فرانسه آقای علی اکبر نفیسی * مؤدب الدوله * حبیب الله مؤدب السلطنه و نصرالله اعلم.

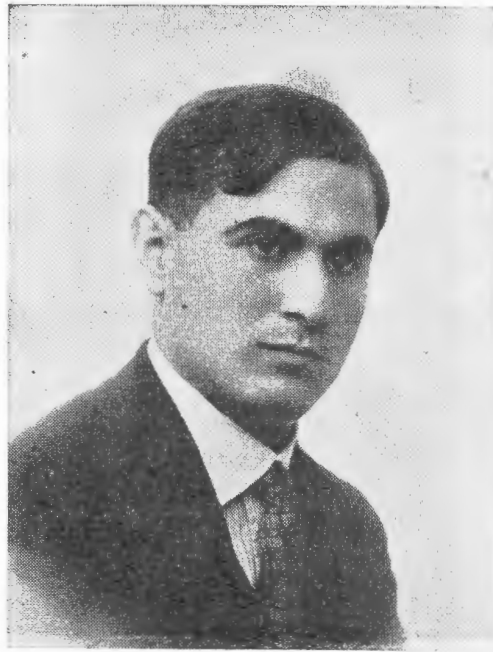
آقای حسینعلی احسنی - دبیر ریاضیات صاحب دانشنامه علوم ریاضی از دانشسرای عالی

کارکنان دبیرستان در ۱۳۲۰

رئیس جناب آقای هدایت - مدیر آقای محمد صفی ناظم العلوم
ادبیات و نحو و صرف و خط بقرار صورت بالا است
ریاضی - علی قاجار ، شاهزاده علی خان ، محمود معاون ریاضی
تاریخ و طبیعیات - جناب اشرف محمد علی فروغی
فارسی - ابوالقاسم ، عبدالرحیم ، صادق ، یوسف

در سال ۱۳۲۱

رئیس جناب آقای هدایت ، مدیر ناظم العلوم دفتر دار و محاسب غلامرضا
عربی و تاریخ عرب - شمس‌العلمای قریب ، حاج شیخ حمزه
فارسی - آقای عبدالعظیم قریب ، عبدالجواد ، شیخ عباس ، یوسف ،

آقای احمد احمد وزیری دیر طبیعیات صاحب دانشنامه علوم طبیعی از دانشسرای عالی و اروپا

علی رضا شیخ احمد شیخ اسمعیل ثروت

فرانسه - جناب محمد علی فروغی . دکتر نصرالله اعلم . محمود .

ریاضی - شاهزاده علیخان . غلامحسین رهنما . اکبر میرزا . محمدشریف .

همایون . (سه نفر اخیرالذکر کاملاً شناخته نشده اند)

این مقدار نمونه بود تا دستگیر قارئین محترم شود که وزارت علوم از بدو تأسیس این مؤسسه پیوسته با نظر خاصی باین دیرستان مینگریستند و در هر موقع از تعیین و اعزام بهترین دیران خود باین مؤسسه دریغ نمی ورزیدند خوشبختانه اکنون هم با همان نظر قدیم که سنت مرضیه وزارت معارف است مجرب ترین دیران مرکز که هر یک در فن خود سالها ممارست و مطالعه دارند برای دیری این دیرستان انتخاب و نهایت خوشبختی برای مادانش آموزان است

آقای مرتضی قلی اسندیاری مهندس برق دیر فیزیک ۵ و ۶

که از پرتو معلومات آقایان دیران محترم فیض مند و ایشانهم از افاضه معلومات و مطالعات دقیقه خود نسبت به دانش آموزان دریغ نیدارند خاصه از سال تحصیلی ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ چون دانشجویان دانش سرای عالی که خود را مهبای فن دیری مینمایند هفته چند ساعت برای فرا گرفتن رموز دیری و طرز سلوک و تدریس بدانش آموزان در کلاس های دیرستان بیای تدریس آقایان دیران حاضر میشوند ، مخصوصاً وزارت معارف بهترین دیران را برای تدریس در این دیرستان گماشته است تا علاوه بر دانش آموزان داخلی دیرستان دانش جویان دانش سرای عالی هم از طرز تدریس ایشان سرمشق گرفته و نواقص خود را در ضمن رفع نمایند تا در آتیه نیز بتوانند مجهزاً وارد فن دیری و استادی بشوند و این ورزش دیری مناسب ترین موقع برای دانشجویان است اینک اسامی هر يك از دیران را با تعیین درجات علمی ایشان بترتیب

حروف تهجی در ذیل گراودشان درج میکنیم

آقای مصطفی بهرامی صاحب دانشنامه علوم ریاضی از دانشسرای عالی، دیر ریاضیات

بودجه دبیرستان

بهترین معرف توجه واستقبال توده بمعارف و بسط آموزشگاه ها بخصوص در سالهای اخیر، از تعداد دیران و بودجه آموزشگاه ها تعیین میگردد فی المثل بودجه اولیه این دبیرستان که مرکب از قسمت ابتدائی و علمی بود در بدو تأسیس از ماهی ۲۰۰ تومان تجاوز نمیکرد

در سال ۱۳۲۹ بودجه مدرسه بترتیب ذیل بود

دریافتی از دانش آموزان ۱۲۳ تومان

اعانه دولت ۲۰۰ تومان

جمع ۳۲۳ تومان

مبلغ دویست و بیست و سه تومان بمصرف حقوق دیران و مدیر و کرایه خانه و مخارج متفرقه میرسید

از سال ۱۳۰۷ خورشیدی بودجه دبیرستان علیه روز بروز ترقی نمود و مقدار بودجه هر سال مرتباً نسبت به سالهای قبل فزونی پیدا کرد وبالاخره بحدی رسید که اداره دبیرستان توانست به تشکیلات خود توسعه داده مانند سابق دبیران مجرب را برای تدریس در این دبیرستان جلب کند

آقای جعفر پیرسیدی متصدی لا براتوار و کتابخانه
صاحب گواهی نامه از دارالفنون و قبول شده از امتحان نهائی دانشکده طب، در قسمت علمی

مدرسه علمیه و ابتدائی

متذکر شدیم که مدرسه علمیه و ابتدائی از بدو تأسیس مرکب از سه کلاس ابتدائی و سه کلاس علمی (متوسطه) بود
در سال ۱۳۱۵ قمری قسمت ابتدائی مجانی مجزی و بنام شرف برحوم ناظم الاطباء
واگذار و ایشان مدرسه شرف را در خیابان چراغ برق افتتاح نمودند از سال ۱۳۳۴
بنا به پیشنهاد وزارت معارف بهیئت دولت دبیرستان علمیه را پس از دارالفنون اولین
مدرسه متوسطه شناختند و مرکب از شش کلاس ابتدائی و سه کلاس متوسطه
شد و بتدریج در این ۱۵ سال اخیر که در تمام شئون کشور ترقیات روز
افزون و محسوس پیش آمد کرده است بدو طلبان تحصیل در دبیرستانهای کشور
هم افزوده گردید باین ترتیب بر کلاسهای متوسطه دبیرستان علمیه نیز اضافه شد
و در سال ۱۳۰۸ که دبیرستان علمیه و سپس سایر دبیرستانها را دبیرستان کامل

آقای علی حسین زاده دارای گواهی نامه دارالفنون و قبول شده در اولین امتحان طب ، مدیر دفتر

نمودند دبیرستان علمیه دارای شش کلاس ابتدایی و شش کلاس متوسطه کامل
گردید تا آنکه از عمارت نگارستان نقل مکان کرد و قسمت ابتدائی بنام مدرسه
ابتدائی علمیه از قسمت متوسطه مجزی گردید

مدرسه ابتدائی علمیه در سال ۱۳۱۲ بنام دبستان علمیه و اخیراً یعنی از ۱۷

اردی بهشت ۱۳۱۵ بنام دبستان ۱۵ بهمن نامیده شد

آقای محمد حسین خوشنویسان از قدیمترین خوشنویس ها دیر حسن خط

تعداد دانش آموزان در اینمدمت

قطعی است در چهل سال پیش یعنی پس از قرن «صراالدین شاه وزمان سلطنت مظفرالدین شاه که آموزشگاه های جدید سعی انجمن معارف افتتاح شد داوطلبان تحصیل کم و هنوز مردم از ترس تحقیر و تکفیر که برهان بی خردان و جهال بود نمی توانستند آزادانه اطفال خود را بآموزشگاه ها بپارند معینا در اثر فداکاری و مواعظ بیغرضانه رجال آگاه و دانشمند پدران اطفال با رغبتی کامل فرزندان خود را به آموزشگاه ها سپردند دبیرستان علمیه چون مؤسسش شخصی بود عالم ، بصیر و وطنخواه که خود از اعیان و رجال دربار بود از سایر آموزشگاه ها بیشتر طرف توجه و استقبال مردم قرار گرفت بطوریکه در جشن روز تأسیس دبیرستان در سال ۱۳۱۵ هجری - ۳۴۰ تن دانش آموز در این جشن شرکت داشتند . در سال ۱۳۲۰ عده دانش آموزان ابتدائی ۱۷۵ و عده علمی ۹۸ جمع ۲۷۳ . در سال ۱۳۲۱ عده دانش آموزان ابتدائی ۱۰۴ و عده علمی ۹۹ جمعاً ۲۰۳ نفر بودند . یقین است با انقلابات بی دری و بحران های سیاسی دبیرستان دچار فراز و نشیب هایی گردید که نمیتوان صحیحاً تعداد دانش آموزان را در چند سال اخیر شماره کرد ولی عده آنها از سال ۱۳۰۸ شمسی به بعد بقرار ذیل است

آقای عبدالحسین دقاقی داش آموز قدیم دبیرستان البرز نویسنده خوب، منشی و محاسب دبیرستان

در سال ۱۳۰۸ - ۱۳۰۹ خورشیدی

کلاس اول	۴۲	کلاس دوم	۵۰
کلاس سوم	۵۹	کلاس چهارم	۳۹
کلاس پنجم	۳۹	کلاس ششم	۴۹
		جمع کل	۲۷۸

در سال ۱۳۰۹ - ۱۳۱۰ خورشیدی

کلاس اول	۸۷	کلاس دوم	۵۶
کلاس سوم	۵۴	کلاس چهارم	۵۶
کلاس پنجم	۴۳	کلاس ششم	۳۹
		جمع کل	۳۳۵

آقای محمد حسین دولتشاهی دارنده گواهی نامه ادبی دارالفنون دبیر تعلیمات دینی^۱ و عربی

در سال ۱۳۱۰ - ۱۳۱۱ خورشیدی

۷۵	کلاس دوم	۵۳	کلاس اول
۶۱	کلاس چهارم	۳۶	کلاس سوم
۲۸	کلاس ششم	۵۷	کلاس پنجم
۳۱۰	جمع کل		

در سال ۱۳۱۱ - ۱۳۱۲ خورشیدی

۴۶	کلاس دوم	۳۳	کلاس اول
۴۹	کلاس چهارم	۴۰	کلاس سوم
۳۷	کلاس ششم	۵۵	کلاس پنجم
۲۶۰	جمع کل		

آقای مهدی رهنما صاحب دانشنامه در رشته تاریخ و جغرافی از دانشسرای عالی، دیر تاریخ و جغرافی

در سال ۱۳۱۲ - ۱۳۱۳ خورشیدی

۵۴	کلاس اول	۵۵	کلاس دو
۵۲	کلاس سوم	۴۷	کلاس چهارم
۵۱	کلاس پنجم	۵۰	کلاس ششم
		۳۰۹	جمع کل

در سال ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ خورشیدی

۵۲	کلاس اول	۶۰	کلاس دوم
۴۰	کلاس سوم	۵۳	کلاس چهارم
۳۹	کلاس پنجم	۵۵	کلاس ششم
		۲۹۹	جمع کل

آقای مرتضی شهیدی صاحب گواهی نامه از دبیرستان شرف در ۱۳۰۸ دیر فیزیک و شیمی

در سال ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ خورشیدی

کلاس اول	۷۸	کلاس دوم	۵۵
کلاس سوم	۴۴	کلاس چهارم ادبی	۲۰
کلاس چهارم علمی	۲۷	کلاس پنجم علمی	۳۰
کلاس ششم	۴۴	جمع کل	۲۹۸

در اول شهریور ۱۳۱۵ خورشیدی

کلاس اول	۷۷	کلاس دوم	۶۰
کلاس سوم	۳۵	کلاس چهارم ادبی	۱۹
کلاس چهارم علمی	۲۴	کلاس پنجم ادبی	۱۸
کلاس پنجم علمی	۲۳	کلاس ششم	۲۲
		جمع کل	۲۷۷

آقای عبدالرحمن فرامرزی صاحب معلومات قدیمه دیر عربی شعبه ادبی

بر نامه تحصیلات

تا حدیکه از برنامه تحصیلات دبیرستان اطلاع یافته ایم از بدو تشکیل مواد
برنامه دوره ابتدائی و علمی (متوسطه) دبیرستان بقرارذیل بوده است :
در هزار و سیصد و بیست ۱۳۲۰ - قسمت ابتدائی تجوید . فارسی .
املا . صرف فارسی . نحو فارسی

متوسطه : قرآن با تجوید . حل مسائل بقدر کفایت وفهمیدن ، ترجمه
فقه الوداد . رساله عربیه حاج میرزا حسین . صرف و نحو عربی : ترکیب
عربی . ترجمه عربی . حساب ، سیاق . انشاء فارسی . جغرافی . تاریخ . رسم
نقشه کشی . جبر و مقابله . هندسه ، گرامر فرانسه . مواد فوق در تصدیق
یکی از دانش آموزان دبیرستان علمیه که امتحان داده است نوشته شده

در پای تصدیق امضای جناب آقای هدایت و در حاشیه امضای جناب آقای دکتر علی (پیرتو اعظم) رئیس کل معارف بتاريخ محرم ۱۳۲۰ . بطور کلی در ابتدائی علاوه بر دروس ابتدائی مواد : فرانسه . طبیعیات . جبر . هم تدریس میشد تا اینکه بتدریج از مواد سنگین ابتدائی کاسته شد و این مطلب آشکار گردید که در ابتدائی فقط باید بمختصری از معلومات ابتدائی که

بیشتر جنبه معلومات ملی را داشته باشد آقای ژولین لافن دیر فعال فرانسه ۵ و ۶ قناعت کرده معلومات علمی را تا حد متوسط در دبیرستان ها و قسمت عالی تر آن را در دانشکده ها مطالعه نماید .

انتخاب نشان مخصوص

هنگامیکه مقرر شد نشانی برای دانش آموزان دبیرستان علمی برگزیده شود تا از دانش آموزان سایر دبیرستانها تشخیص و تمیز داده شوند برای تجسم این حقیقت توانا بود هر که دانا بود و برای اینکه دانش آموزان همیشه این اصل اساسی را که شعار وزارت معارف نیز هست در نظر داشته باشند نشانی مرکب از مظاهر دانائی و توانائی بشرح زیر طرح و پس از تصویب وزارت معارف زیب پیکر دانش آموزان گردید (از تاریخ مهرماه ۱۳۱۴)

قلب که کنایه از شجاعت
نشانه یردلی است ساخته
کتاب که مظهر دانائی
که در گراور ملاحظه
کتابی که باز و برای

یک قطعه نقره بشکل
و توانائی و در همه جا
شد در میان آن شکل
است قرار دادند و بطوری
میفرمائید بر روی کمره

قرائت مهیا است نقش گردید تا دانش آموزان بدانند سیادت و حکمفرمائی جز از خواندن کتاب که کنایه از علم و دانش است حاصل نمیشود بالاخره

آقای محمد مؤید بهارلو صاحب گواهی نامه از دبیرستان آلیانس پاریس و (اکول نرمال) دبیر فرانسه

باز برای اینکه این مطلب صریحاً هم تذکر داده شود بر روی يك صفحه کتاب کلمه دانائی و بر روی صفحه دیگر آن توانائی بطور برجسته نقش گردیده است این معانی حتی در رنگ آمیزی هم فراموش نگشته و متن نشان را برنگی که کنایه بزرگی و سیادت است یعنی سبز مزین داشته اند تا از مجموع این مظاهر دانش آموزان همیشه در نظر داشته باشند که باید بکوشند

تادانا شوند ، دانا شوند تا توانا شوند

برای آنکه امتیاز و دو رنگی در کار نباشد و همه يك رنگ باشند رنگ نشان برای تمام کلاس ها همان رنگ سبز معین شد و باین ترتیب تمام دانش آموزان این دبیرستان اعم از دوره اول یا دوم دارای نشانی يك رنگ و يك شکل می باشند .

آقای علی میر افضلی

دارای معلومات قدیمه و صاحب گواهی نامه دارالفنون دبیر فارسی علمی و تاریخ ادبیات ادبی

جایگاه دبیرستان

چنانچه مرحوم علامیر در ضمن مراسله اشاره فرمودند محل اولیه دبیرستان در یکی از خانه های شخصی ایشان واقع در خیابان فردوسی بوده و بعد ها به باغ امین الدوله در خیابان لاله زار نقل مکان کرده است بطور قطع نتوانستیم معین کنیم که مکان دبیرستان بعد از این بکجا منتقل گردید ولی همینقدر میدانیم که متوالیاً در نقاط مختلف منجمله خانه هائی که در زیر مینویسیم کوچ کرده است .

خیابان تلفونخانه در جایگاه کنونی دبستان نمره ۱۴ دختران

نگارستان خانه جناب آقای حکمت (مسیح الملك مشارالدوله)

خیابان شیخ خانه های امین هایون (جایگاه کنونی دبیرستان ایرانشهر)

خیابان ولی آباد جایگاه کنونی دبستان ۱۵ بهمن

در سال ۱۳۲۶ در اثر لطف مخصوصی که جناب آقای ابراهیم حکیم الملك

که از رجال معارف و خدمتگذار به میهن میباشند نسبت به دبیرستان علمیه مبدول داشتند دبیرستان بهقسمت شمالی باغ نگارستان انتقال یافت . این لطف جناب ایشان باعث آمد که از هیئت دولت تصویب نامه صادر شود که نصف باغ نگارستان بدبیرستان علمیه تعلق گیرد بدین ترتیب که باغ نگارستان را بدو قسمت شمالی وجنوبی تقسیم ، قسمت شمالی را بدبیرستان علمیه واگذار و قسمت جنوب به مؤسسه نقاشی آقای کمال الملک اختصاص یافت دبیرستان علمیه تا تیر ماه ۱۳۱۱ در قسمت شمالی باغ نگارستان بحال خود باقی ماند تا آنکه در این تاریخ نظربوسعت دانش سرای عالی و تصویب وزارت معارف باغ نگارستان بدانش سرای عالی اختصاص داده شد و دبیرستان علمیه در اول خیابان شاه (شاه آباد) بتخانه مرحوم علاء الملک نقل مکان کرد و چوی محل جدید کافی برای دبیرستان نبود در سال ۱۳۱۲ بمحل فعلی واقع در کوچه دانشکده معقول و منقول نقل مکان نمود قطعی است تا برای آموزشگاهها ساختمانهای اختصاصی آماده نشود نمیشود دانش آموزان را از استفاده تربیت جدید که امور ورزش و تربیت بدنی و پیش آهنگی از ارکان مهم آن بشمار میایند کامیاب دانست .

وضعیت کنونی دبیرستان

تا سال تحصیلی ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ دبیرستان علمیه فقط دارای شعبه علمی بود از این موقع به بعد شعبه ادبی هم بدان اضافه شد و بدین ترتیب کلاس چهارم ادبی در سال ۱۳۱۴ و کلاس پنجم ادبی در ۱۳۱۵ تأسیس گردید اکنون دبیرستان علمیه دارای هشت کلاس متوسطه است دوره دوم آن بدو شعبه تقسیم میشود - علمی و ادبی - کلاسهای شعبه علمی آن کامل است ولی چون شعبه ادبی جدیداً تأسیس گردیده فعلاً شامل کلاس چهارم و پنجم می باشد و در سال تحصیلی آتی کلاس ششم هم بدان اضافه و کامل می گردد جایگاه فعلی دبیرستان در خیابان نظامیه - کوچه دانشکده معقول و منقول (مسجد سپهسالار) در خانه های مرحوم حاجی میرزا محسن خان (مشیرالدوله) است تعداد دانش آموزان - چون دبیرستان علمیه همواره سعی می کند دانش آموزان خوب و جدی داشته باشد و طبق نظامنامه ها و مقررات برای کلاسهای مختلفه بمقدار جا و مکانی که دارد داوطلب میپذیرد تا سران و دبیران دبیرستان بهتر بتوانند بفرد فرد ایشان رسیدگی تربیتی نموده و رعایت تدرستی و بهداشت هم از طرف دیگر شده باشد بنابراین طبق آخرین صورت عده دانش آموزان از ۲۸۳ نفر متجاوز نگردیده است گرچه این عده ممکن است بنظر کم آید ولی اداره دبیرستان همواره کوشش می کند آنها را تماماً مرد زندگی و مفید برای جامعه و میهن تربیت کند چه میدانند

سیاهی لشکر نباید بکار یکی مرد جنگی به از صد هزار
وضعیت داخلی دبیرستان از هر حیث خوب و مناسب برای تحصیل بوده
دروس آن طبق آخرین برنامه وزارت معارف مصوبه مهر ۱۳۱۰ بتوسط دبیران
زبردست و برگزیده تدریس میشود

دانش آموزان کلاس پنجم و ششم دبیرستان علمیه
ماتفاق آقای دکتر آرمائیس وارطانی دبیر شیمی درکارخانه سیمان

دانش آموزان پس از دیدن خرابه های ری، در چشمه علی
استراحت میکنند

دانش آموزان این دبیرستان علاوه بر آنکه از دیران خوب خود و کتابخانه دانش آموزان بهره می‌برند از لابراتوار تقریباً مناسب خود درقسمتهای مختلفه استفاده کرده و علم را با عمل توأم فرامیگیرند و بدینوسیله زودتر بدرک مطالب موفق شده و دیرتر فراموش می‌کنند . تمام دروس فیزیک و شیمی را پس از آنکه دیرانت در کلاس شرح میدهند در لابراتوار نیز عمل و تجربه می‌نمایند در قسمت علوم طبیعی هم از سنگ ها و تابلو های مخصوص سنگ شناسی لابراتوار استفاده کامل می‌کنند

علاوه بر اینها مسافرت های علمی که دانش آموزان تمام کلاس ها بنوبه خود برای نبات شناسی و جمع آوری سنگ ها و فسیل ها و بازدید کارخانه های اطراف طهران و دیدن حفريات و خرابه ها و اماکن تاریخی با دیران خود می‌نمایند بفرآ گرفتن و فهمیدن دروس کومک شایانی مینماید
بر خلاف سابق برای اینکه دانش آموزات مستعد برای تعلیم بشوند تربیت بدنی و ورزش نیز تا آنجا که ممکن بوده است بین آنها تعمیم گردیده و باین وسیله تربیت بدنی با تربیت فکری که لازم و ملزوم یکدیگر اند دوش بدوش پیشرفت مینماید

برای جلوگیری از بروز امراض ساریه و
امور صحی دبیرستان شیوع آن بین دانش آموزان اداره دبیرستان از هیچ گونه اقدام فروگذار نمیکند

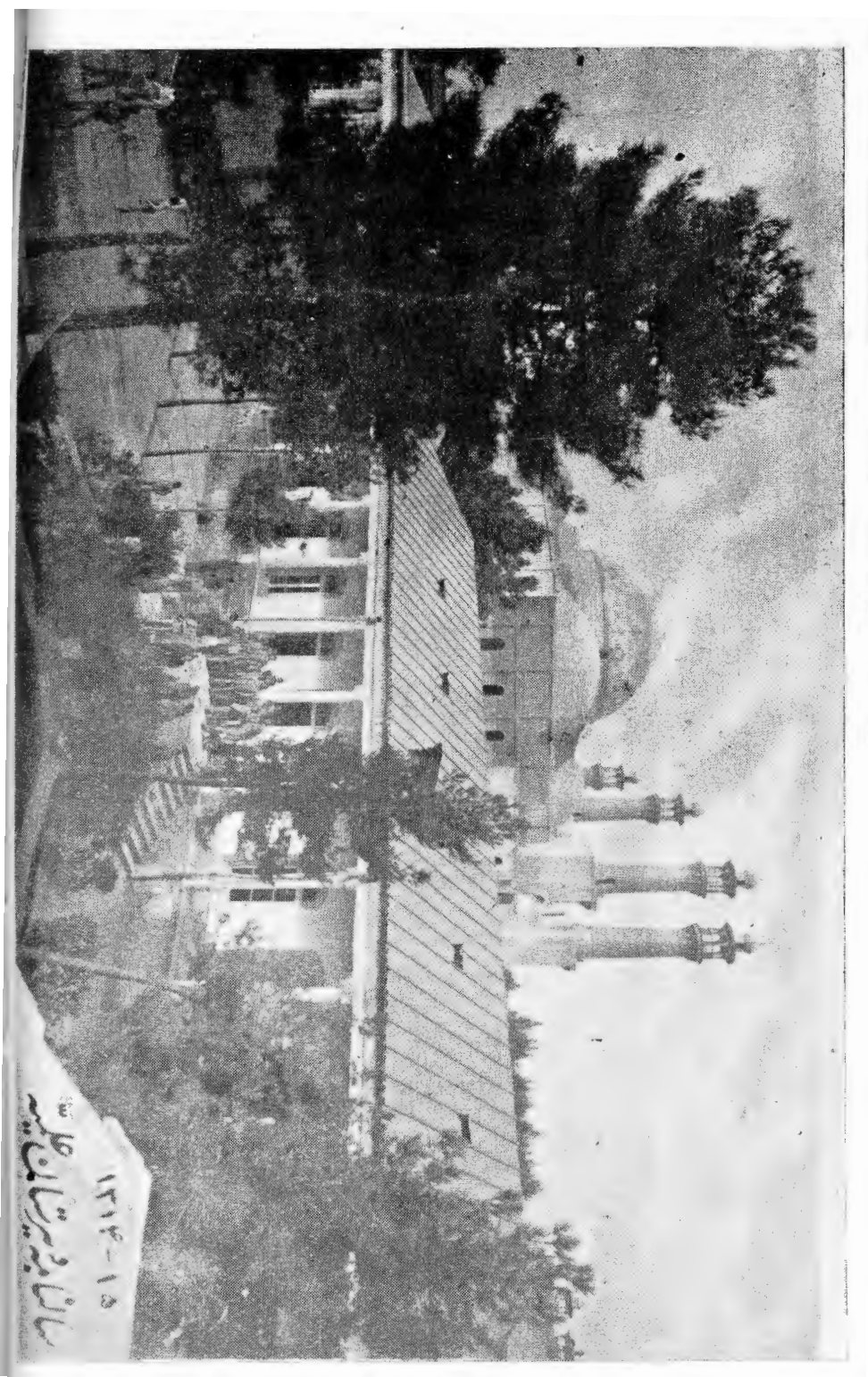
در اول سال تحصیلی هیچ داوطلبی را بدون اطمینان کامل از صحت مزاج و عدم ابتلاء بامراض مسری وقبل از معاینه طبی نمی پذیرد و بعداً نیز در هر ۱۵ روز یک مرتبه تمام دانش آموزان مجبورند ورقه صحت مزاج از پزشک بیاورند و علاوه بر اینها در نظافت دانش آموزان و تمیز بودن محوطه دبیرستان دقت کامل می‌شود باین ترتیب تعداد مرضای دبیرستان تقریباً بهیچ رسیده است و میتوان گفت تمام دانش آموزان تندرست ، چابک و خوش بنیه و آماده خدمتگذاری خستگی ناپذیر بمیهن هستند .

☆ (کارکنان دبیرستان) ☆

در ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵

۱ - آقای محمد رحیم ادیب	رئیس دبیرستان
۲ - « مجسن حداد	ناظم دبیرستان
۳ - « سید علی میر افضل	دبیر ادبیات فارسی
۴ - « مرتضی قلی اسفندیاری	دبیر فیزیک و ۵ و ۶
۵ - « دکتر آرمائیس وارطانی	« شیمی و ۵ و ۶
۶ - « ژولین لاف	« فرانسه
۷ - « حسین علی احسنی	« ریاضیات
۸ - « احمد احسنی	« « «
۹ - « عبدالرحمن فرامرزی	« عربی کلاس ادبی
۱۰ - « احمد احمد وزیری	« طبیعیات
۱۱ - « محمد مؤید بهارلو	« فرانسه
۱۲ - « مصطفی بهرامی	« ریاضیات
۱۳ - « مهدی رهنما	« تاریخ و جغرافی
۱۴ - « مرتضی شهیدی	« فیزیک و شیمی
۱۵ - « محمد حسین خوشنویسان	« حسن خط
۱۶ - « محمد حسین دولتشاهی	« تعلیمات دینی
۱۷ - « صمصام ذوالفقاری	« نقاشی
۱۸ - « اسمعیل سیرتی	« « «
۱۹ - « ژوزف میریان	« فرانسه

سالنامه دبیرستان علییه

۱۳۱۴-۱۵

- ۲۰۔ آقای احمد ایزد پناه
 ۲۱۔ « محمد علی موسوی
 ۲۲۔ « جانعلی قلکی
 ۱۳۔ « ابراهیم ضرغام
 ۲۴۔ « عبدالحسین دقتی
 ۲۵۔ « علی حسین زاده
 ۲۶۔ « جعفر پیرسیدی
- دیر ورزش
 « فیزیک و شیمی ادبی
 « آواز و فلوت
 « تاریخ و جغرافی ادبی
 محاسب
 مدیر دفتر
 مدیر لابراتور و کتابخانه

مستخدمین دبیرستان

- محمد کامبیز
 سرایدار
 سیف اللہ حاجی ہادی
 مستخدم
 اسمعیل افشار
 علی اکبر نوری
 محمد علی عباس میرزائی

گراور مقابل، یکی از مناظر داخلی جایگاہ کنونی
 دبیرستان را نشان میدهد

« آقای دکتر احمد شبان که بیست سال ریاست
 دبیرستان علمیه را داشته و خدمات ذیقیمتی باین دبیرستان
 نموده اند و اطلاعات کافی و مفید راجع بدبیرستان
 علمیه دارند لطفاً در جواب مراسله این انجمن شرحی
 مرقوم فرموده اند که عیناً برای تکمیل تاریخچه و مزید
 اطلاع خوانندگان گرام درج می گردد »

مدرسه علمیه در هشتم ذیحجه الحرام ۱۳۱۵ قمری بتوجهات مخصوصه
 مرحوم مغفور محمود علامیر (احتشام السلطنه) در خانه های مرحوم ناظم السلطنه
 کشیک چی باشی در اوایل خیابان لاله زار مقابل عمارت شهرداری تأسیس گردید
 در آنوقت مدرسه علمیه مرکب از دو شعبه ابتدائی و علمی بود ریاست کل با
 مرحوم علامیر، مدیریت دوره مزبوره با مرحوم علیخان ناظم العلوم نظامت مدرسه
 علمیه با مرحوم کاظم مرزبان و نظامت مدرسه ابتدائی با آقای محمد صفی
 ناظم العلوم، معلمین دوره مزبوره جناب آقای محمد علی فروغی جناب آقای دکتر
 نفیسی (مؤدب الدوله) جناب آقای اسدالله میرزا شهاب الدوله جناب آقای دکتر
 ولی الله نصر جناب آقای غلامحسین رهنما جناب آقای محمد صفی ناظم العلوم
 مرحوم کاظم مرزبان آقای عبدالعظیم قریب آقای عباسقلی قریب آقای دکتر
 نصرالله اعلم آقای محمد رحیم ادیب آقای محمود پرورش مرحوم میرزا حسین
 قریب مرحوم شیخ حمزه مرحوم شاهزاده علیخان مرحوم حاج اسمعیل آقا
 (ناصح) مرحوم شمس الکتاب مرحوم سلیمان خان مهندس مرحوم حبیب الله
 (مؤدب السلطنه) مرحوم میرزا حسینقلی گرکانی در آن اوان چند باب
 مدرسه دیگر نیز باسم ادب و شرف و ثروت و افتتاحیه در طهران تأسیس
 گردید و کلیه مدارس مزبوره در تحت نظر هیئتی که باسم انجمن معارف موسوم
 بود اداره می شد و اعضاء انجمن مزبور مرحوم جعفرقلی هدایت نیرالملک

آقای مهدیقلی هدایت (مخبر السلطنه) مرحوم آقای علی اکبر نفیسی (ناظم الاطباء) مرحوم اسمعیل آجودان باشی توپخانه - آقای حاج میرزا یحیی دولت آبادی مرحوم مفتاح الملك - مرحوم علی ناظم العلوم - عصار - پس از آنکه مرحوم علامیر مأمور بحکومت کردستان شد ریاست کل مدارس بر حسب رأی انجمن معارف بجناب آقای مخبر السلطنه هدایت تفویض گردید

و چون در آن زمان عایدات مدرسه علمیه فقط منحصر به شهریه بود که از شاگردان وقت مأخوذ می گردید و وجوه مأخوذه برای اداره کردن اعضاء و معلمین وقت کافی نبود لذا جناب آقای هدایت در صدد آن بر آمدند که با اولیای امور در این باب مذاکراتی بنماید و پس از چندی کوشش و جدیت معزی الیه یک مبنی از طرف دولت وقت برسم اعانه جهت کلیه چند باب مدرسی که در تهران تأسیس شده بود تعیین و همه ماهه تأدیه میگرددید در موقعی که جناب آقای هدایت بریاست مدرسه نظام منصوب و مرحوم کاظم مرزبان نیز بواسطه دردسینه از کار کنار آمدند کرد مدیریت مدرسه علمیه بجناب آقای محمد صفی ادیب محول گردید و بعد که جناب آقای محمد صفی ادیب مأمور انتخابات قزوین و رشت شد مدیریت مدرسه مزبور بتفاوت چندی با مرحوم مزین الدوله و آقای کفیل الدوله و مرحوم میرزا محمد حسین قریب و مسیو رواق فرانسوی (معلم دارالفنون) و مرحوم مؤدب الملك و آقای ابوالحسن فروغی و آقای احمد شبان و آقای حسن ذوقی و آقای ابوالحسن قزل ایاغ و آقای عبدالله معقول و آقای ابوالقاسم ذوالریاحتین و آقای هادی حائری و آقای دکتر مؤمن و آقای دکتر احمد شبان و آقای محمد ملک زاده و فعلا آقای محمد رحیم ادیب است

« مرقومه مرحوم علامیر (احتشام السلطنه) »

« که در جواب مراسله این انجمن راجع بتأسیس »

« دبیرستان علمیه مرقوم فرموده اند . »

در شرحی که از طرف آن انجمن محترم مرقوم و اطلاعاتی از تاریخچه دبیرستان علمیه از بنده که یکی از کارکنان و خدام این دبیرستان خوشبختانه است استفسار شده بود تصدیق میدهد که نظر باینکه قریب چهل سال است که از تأسیس این مدرسه می‌گذرد و جزئیات امر بالطبع از نظر بنده گذشته است ولی بطور اجمال و اختصار این است که در موقع صدارت مرحوم امین الدوله چند نفر از هوا خواهان علم و ادب که صورت اسامی ایشان ذیلا عرض میشود در صدد تأسیس مدارس شدند از قبیل مدرسه ابتدائیه و علمیه و مظفریه و رشدیّه و افتتاحیه و غیره محل مدرسه علمیه در خانه‌های شخصی و طایفگی پشت بلدیّه ابتدا بود و ریاست آن مدرسه بر حسب اصرار و التماس بنده بمرحوم علیخان ناظم‌العلوم محول شد و قبول کردند که فی‌الواقع اول عالم اینمملکت بود و مرحوم میرزا کاظم خان هم که در غیرتمندی و درستی و جدیت یکی از عوامل قوی در پیشرفت و ترقیات این مؤسسه در مدت خیلی قلیلی بود آقای میرزا صفی خان ادیب هم که کمال جدیت و مراقبت را میکردند این آقایانیکه پیشرفت امور معارفی را در عهده گرفته بودند هفته دو روز در مدرسه علمیه که محل انجمن شده بود مجتمع میشدند و از شاگرد ها وجه مختصری گرفته میشد و چون پیشرفت کاملی در کار مدرسه حاصل شده بود مردم با کمال میل و رغبت میامدند و ادای شهریه میکردند و طولی نکشید که از مازاد مخارج این چندمدرسه ، مدرسه‌باسم شرف که دارای دویست شاگرد بود مجانا تأسیس شد در خیابان چراغ برق در خانه‌های مرحوم میرزا هاشمخان امین دربار در تحت ریاست مرحوم میرزا علی اکبر خان ناظم‌الاطباء . ازدولت هم تقاضای کمک و اعانه نمیشد برای این انجمن معارف که همه با يك احساسات

برادرانه کار میکردند رئیس و نایب رئیس و غیره نبود و حالت برادری و مساوات در کار بود بعد چون کار مدارس بالا گرفت یکی از خانه های شخصی در جنب خیابان فردوسی (علاء الدوله) محل انجمن شد و هفته دو روز تشکیل انجمن معارف در آنجا میشد و شروع در جمع کتاب و تأسیس کتابخانه ملی در آنجا شد. بعد در خیابان جلیل آباد عمارتی که سابقاً متعلق بنظمیه بود خریداری شده و جماعتی از معاریف و دانشمندان مشغول ترجمه کتب شده و ماشین کوچکی برای طبع قرار گرفت و شرکت طبع کتب تأسیس شد و یک روزنامه یک ورقی به قیمت خیلی نازلی یومیه که فقط اخبار خارجه و داخله را نشر میکرد باسم خلاصة الحوادث منتشر میشد و تمام اقداماتی که انجمن معارف میکرد مجانی و بلاعوض بود. قریب دو سال عمر این صمیمیت افراد ضلّ کشید بعد مطالب صورت دیگر گرفت که از ذکر آن خود داری مینماید و دولت از پیشرفت زیاد مدارس و انجمن متوحش و بنده را برای رفع غائله کردستان و عثمانی ها بسندج مأمور و مدارس صورت عادی و ملایمی پیدا کرد و شکر میکند که مبینند بحمدالله مدرسه علمیه برقرار و ترقیات

فوق العاده در سایه دولت قوی و ترقی خواه حاضر

نموده و از خدا میخواهد سالهای دراز مصدر خدمات بزرگ و تربیت ابناء وطن شده و همسری بامدارس بزرگ فرنگ انشاءالله نماید خیلی خیلی عرض معذرت مینماید که بطور ساده و بی شاخ و برگ عرض کرده آمد - محمود علامیر ۸ مهر ۱۳۱۴

انجمن معارف

مرحوم مغفور جعفر قلیخان نیرالملک وزیر علوم آقای حاجی میرزا

یحیی دولت آبادی مرحوم شیخ مهدی کاشانی مرحوم میرزا مهدی خان معتمدالدوله مرحوم میرزا محمود خان مفتاح الملک مرحوم محمد ناصر خان اعتصام السلطنه مرحوم میرزا علی اکبر خات ناظم الاطباء مرحوم میرزا علی محمد خات مجیرالدوله کاشانی مرحوم میرزا اسمعیل خان آجودانباشی توبخانه مدیر کتابخانه جناب آقای عصار. محمود علامیربنده

هیئت رئیسه انجمن خرد

نشسته از راست بچپ فزونی - سہی کش - مصور رحمانی - آقای ادیب - آقای حداد
 رهنما - مفخم پایان - عاملی - ایستاده از راست بچپ - صمصای - دیهیمی -
 سالار بہزادی - نوروزی - شاہنگ - دہش - موثق - موحد - دیا

انجمن ها

☆ (انجمن خرد) ☆

برای آشنا کردن دانش آموزان بزرنگانی اجتماعی در اوایل سال تحصیلی
هزار و سیصد و چهارده عدد از دانش آموزان با موافقت اولیاء دبیرستان برای

مرتضی مصوّر رحمانی رئیس انجمن خرد

تأسیس انجمن های مختلف اقدام کرده و خیلی زود موفق بتأسیس انجمنی بنام
انجمن خرد شدند و حتی نخستین شورای آن را در یستم مهر ماه ۱۳۱۴
آقای حداد ناظم دبیرستان بنام نامی والا حضرت همایون ولایت عهد عظمی
افتتاح نموده هیئت رئیسه را انتخاب و معرفی نمودند -

تشکیلات انجمن خرد

انجمن خرد از شش قسمت ممتاز بترتیب ذیل تشکیل گردیده است :

انجمن سخنوری - انجمن کتابخانه - انجمن نشریات - انجمن موسیقی -
 انجمن تاتر - انجمن دستگیری - که هر يك دارای سرپرست و کارکنان -
 مخصوص بخود برای انجام وظائف معین شده دارند غیر از انجمن سخنوری
 که مستقیماً بتوسط رئیس انجمن خرد اداره میشود. بنا بر این هیئت رئیسه انجمن
 خرد تشکیل گردیده است از يك رئیس - يك نایب رئیس - پنج سرپرست -
 سه نویسنده - دو تند نویس و يك کتابدار و بالاخره يك خزانه دار کل
 هیئت رئیسه انجمن خرد :

مرتضی مصور رحمانی	دانش آموز کلاس پنجم	رئیس
مجتبى رهنما	نایب رئیس و سرپرست کتابخانه	
عباس عاملی	سرپرست موسیقی	
سعید فروزی	نشریات	
هوشنگ نوروزی شامیاتی	سوم	تاتر
زین العابدین سالار بهزادی	چهارم ادبی	دستگیری
ناصر شاهنگ	پنجم	کنجور (خزانه دار کل)
فریدون دیبا	پنجم	تند نویس
عطاء الله دهش	چهارم علمی	تند نویس
حسینعلی موثقی	سوم	منشی اول
نصرالله دیهیمی	سوم	منشی دوم
نظام الدین موحد	پنجم	کتاب دار
هیئت رئیسه انجمن خرد از میان تمام دانش آموزان دبیرستان علمیه با انتخاب دانش آموزان تعیین میشوند		

۱ - انجمن سخنوری

منظور تأسیس - اولاً برای پیشرفت قوای نطق و بیان دانش آموزان و در ثانی برای استفاده آنها از کنفرانس هایی که رفقایشان ایراد میکنند بوده است تا هم تمرینی در ایراد خطابه شده در ضمن از آنچه که گفتن و شنیدن آن در کلاس میسر نبوده و در عین حال لازم است ، صحبت شود .

ریاست اداری آن ، رئیس انجمن خرد است . فریدون دیبا و عطاءالله دهش دو تند نویس این انجمن میباشند . تند نویس ها موظف اند که سخنان ناطقین و کنفرانس دهندگان را بنویسند تا ضبط در دفتر انجمن خرد بشود . تنها از میان قسمت های مختلف انجمن خرد این قسمت یعنی سخنوری سابقه داشته است و در سال تحصیلی ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ بنام انجمن علم و ادب ابراز فعالیت مینموده است .

انجمن علم و ادب در ابتدای سال ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ تشکیل گردید . روز های یکشنبه عصر جلسات عمومی خود را برای ایراد نطق و خطابه دائر مینمود . من حیث المجموع شانزده جلسه تشکیل داد . سیزده نفر از دبیران در مباحث مختلف کنفرانس ایراد نموده و بیست و هفت نفر از دانش آموزان دبیرستان خطابه های مفیدی در موضوع های مختلف قرائت نمودند . هیئت رئیسه انجمن علم ادب که در دومین جلسه آن انتخاب شده بودند بشرح ذیل میباشند

مجید یکتائی	دانش آموز سال ششم	رئیس
غلام حسین همایون	دانش آموز سال ششم	معاون
علی اصغر کلهرپور	دانش آموز سال پنجم	منشی اول
رضا قلی ضرابی	دانش آموز سال پنجم	منشی دوم
مسعود فروزی	دانش آموز سال چهارم	منشی سوم
منوچهر بهنام	دانش آموز سال چهارم	خزانه دار

در اثر استعفای مسعود فروزی آقای محسن رهنما از کلاس چهارم بجای ایشان انتخاب شده بودند. اگر چه بواسطه بعضی موانع آنطوریکه باید پیشرفت نکرده بود ولی باز تا حدی مفید بوده است

انجمن سخنوری در تمام سال تحصیلی ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ مرتباً روز هـی یکشنبه عصر تشکیل گردیده و حتی المقدور سعی شده است که ناطقین از خود دانش آموزان باشند معذا لك از دبیران محترم دبیرستان هم برای ایراد کنفرانس ها راجع به آخرین اختراعات و کشفیات علمی و یا مباحث اخلاقی دعوت نموده است .

علاوه بر اینها دریایان مهر جلسه ، اعضای انجمن موسیقی و نوازندگان دبیرستان که از خود دانش آموزان بودند با تار - ویولون - سنطور - ارگ - پیانو - گوش مستمعین را نوازش داده احياناً خستگی و کسالت حاصله را با نوا های دلکش خود رفع نموده نشاط کاملی بآنها می بخشیدند. بدین ترتیب سی جلسه تشکیل شد و بشرح ذیل ایراد کنفرانس و خطابه نمودند .

صورت کنفرانسهاییکه در جلسات سخنوری برای دانش آموزان دبیرستان

علمیه ایراد شده است :

- ۱ - آقای محسن حداد فوائد تشکیل انجمن ها
- ۲ - آقای حسینعلی احسنی دبیر ریاضیات تطبیق تربیت اسلام با تمدن امروز
- ۳ - آقای محسن حداد ناظم دبیرستان سخنی چند در باب تربیت
- ۴ - « علی میر افضلی دبیر ادبیات پیش آهنگی
- ۵ - « ابراهیم ضرغام دبیر تاریخ و جغرافی تحولات تاریخی ایران
- ۶ - « محسن حداد ناظم دبیرستان تربیت ما باید هم آهنگ با تمدن جهان باشد
- ۷ - « محسن حداد ناظم دبیرستان وظایف دبیر و تکلیف دانش آموز
- ۸ - « محمد حسین دولتشاهی دبیر ادبیات راه خوشبختی
- ۹ - « محسن حداد ناظم دبیرستان دبیر ، امتحان و دانش آموز
- ۱۰ - « علی میر افضلی دبیر ادبیات خدا - شاهنشاه - میهن
- در سه جلسه صحبت شده
- ۱۱ - « محسن حداد ناظم دبیرستان نایقه و تأثیر نوابغ در تاریخ
- ۱۲ - « مرتضی قلی اسفندیاری دبیر فیزیک تلویزیون (Télévision)
- ۱۳ - آقای محسن حداد ناظم دبیرستان انتقاد از امتحانات داخلی دبیرستان

۱۴ - آقای مرتضی مصور رحمانی	دانش آموز	کلاس	۵	کار
۱۵ - آقای علی اصغر لوامسانی	»	»	۶	پیش آهنگی
۱۶ - عباس حاجی علی اکبری	»	»	۵	خوشبختی و سعادت
۱۷ - زین العابدین سالار بهزادی	»	»	۴	ادبی سیرزبان
۱۸ - یوسف سالور	»	»	۵	تربیت
۱۹ - تیمور افشار	»	»	۶	ورزش
۲۰ - لطف الله مفخم پایان	»	»	۵	موسیقی
۲۱ - اسماعیل سہی کیش	»	»	۵	لزوم ورزش
۲۲ - ناصر شباہنگ	»	»	۵	نیکی و احسان
۲۳ - یوسف سالور	»	»	۵	سعادت
۲۴ - لطف الله مفخم پایان	»	»	۵	شطرنج
۲۵ - مرتضی مصور رحمانی	»	»	۵	ایران و ایرانی

یکی از جلسات سخنوری در هوای آزاد

بهترین مقالاتیکه دانش آموزان در انجمن سخنوری

خوانده اند

نام و نام خانوادگی	کلاس	موضوع
۱ - امیر شفیعی	۱	پیش آهنگی
۲ - علی اصغر کلهر پور	۶	موسیقی
۳ - رضا قلی ضرابی	۶	موسیقی
۴ - حسین پرتوی	۲	علم
۵ - سعید فرونی	۵	ما و دیارستان ما
۶ - مسعود مجتهدزاده	۱	دوستی
۷ - منوچهر صبا	۴ علمی	طریق صحبت
۸ - مجید نجات	۱	میهن
۹ - علی اکبر عظیم زاده	۴ علمی	ورزش
۱۰ - مجید نجات	۱	میهن دوستی
۱۱ - مسعود مجتهدزاده	۱	میهن پرستی
۱۲ - ضیاء الدین پرهان	۱	یک شب تحصیلی
۱۳ - مهدی خزاعی	۳	پرچم
۱۴ - ناصر میرخانی	۳	سعی و کوشش
۱۵ - ضیاء الدین پرهان	۲	طریقه کار
۱۶ - رحمت الله امیر مصطفوی	۴ ادبی	ایران دوستی
۱۷ - منوچهر صبا	۴ علمی	طریق سعادت
۱۸ - نصرالله دیمی	۳	افیون
۱۹ - خسرو صقری	۱	اتحاد
۲۰ - منوچهر یکتائی	۱	کتاب و کتابخانه

بهترین اشعاریکه در جلسات سخنوری دانش آموزان خوانده اند

نام و نام خانواده گی	کلاس	موضوع
۱ - سعید فرونی	۵	بهاریه
۲ - لقمان ادهم	۶	دستگیری
۳ - صادق عنقا	۴ ادبی	رفیق
۴ - مسعود مجتهد زاده	۱	علم
۵ - صادق عنقا	۴ ادبی	عیب جوئی
۶ - سعید فرونی	۵	میدان معاف
۷ - صادق عنقا	۴ ادبی	اظهار تأسف از مرگ فیروز جهان شاهی
۸ - مسعود مجتهد زاده	۱	» » »
۹ - وحیدالدین حجتی	»	» » »
۱۰ - منوچهر صبا	۴ علمی	دستگیری
۱۱ - سعید فرونی	۵	بیاد هفت روز تعطیل

علاود بر اینها چندین مناظره نیز بین دانش آموزان بعمل آمده است
که قابل توجه تر از همه مناظره بوده که بین آقایان حبیب تاج بخش و حسین
شاهق دانش آموزان کلاس ۴ ادبی که یکی طرفدار نظم و دیگری حامی شر بود
بعمل آمد

نمونه از کنفرانس‌ها
و مقالات و اشعاری که در
جلسات سخنوری ایراد
و قرائت شده است

ما ملت برگزیده خداوند بوده و باید ملت برگزیده خداوند بشویم

برای اثبات این موضوع باید مختصری بتاریخ مراجعه کنیم و ۲۵۰۰ سال یعنی تا زمانی که تاریخ آن در دست است بعقب برگردیم و صفحات درخشان تاریخ خود را که مایه سرفرازی و نمونه بلندی شأن و مقام ما ملت برگزیده خداوند است ورق بزنیم تا به بینیم چه مزایا و سنجائی در حیات تاریخی و اخلاقی نیاکان ما دخالت داشته اند که دولت و افراد ملت ما را برگزیده دنیا و عالم ساخته است. اگر چه خدا را شکر میکنم که کم و بیش همه ما که در اینجا گرد آمده ایم میدانیم و خوشبختانه وسائل این دانستن هم بهمت معارف پروران و وزارت معارف بحد کافی فراهم گشته است. معینا بمناسبت نمیینم که بگویم سنجای اخلاقی و تربیت ملی ما موجب این افتخار تاریخی بوده است که ما را ملت منتخب خداوندی نماید و پرچم با عظمت و جبروت ما را در کنار رود دانوب، حتی بر فراز شهر عالم و با فرهنگ آتن از سمتی ماورا، قفقاز و ماورا، النهر از سمت دیگر هند و حبشه و کارتاژ از جوانب دیگر نصب نماید و دنیای متمدن آن روز را در تحت فرمان و زیر بار نفوذ ما در آورد.

ادوارد مایر (Ed. Mayer) میگوید «ایران اولین دولتی بود که توانست مسخرشدگان را عفو کند و در ممالك مسخره حکومتی منظم تر از حکومتهای سابق برقرار سازد» این اولویت تنها محدود بامور سیاسی نبود و بلکه در قسمت اقتصادی نیز همچنانکه بارتولد (Barthold) میگوید مسلم است :

«تفوق دولت شرقی بر دولت غربی از لحاظ سیادت در راه های تجارتی دنیا که از نکات خاصه تمام دوره قرون وسطی است در همان زمان اشکانیان محرز گردید»

نام برده فوق در جای دیگر میگوید :

«همانطور که امپراطور های روم را سلطنت عالم می نامیدند بعدها هم در شرق سلاطین ساسانی را شاید از روی استحقاق بیشتری باین عنوان می خواندند» .

«در محاربات و مصادمات فتح و غلبه با ساسانیان بود و البته نفوذ دولت ساسانیان اگر نفوذ سیاسی نباشد در هر حال نفوذ اقتصادی آنان بمراتب وسیعتر از روم بود تجارت با هندوستان و چین چه در خشکی و چه در دریا بالتام در دست ساسانیان بود» .

و باز همین شخص میگوید :

«ساسانیان تشکیلات دولتی نیرومندی ایجاد کرده بودند که شاید در تاریخ آسیای پیشین از همه منظم تر بود . دولت ساسانیان حتی در مواقع بزرگترین تزلزلات داخلی میتواند جنگهای فاتحانه بنماید»

امروزه حتی بزرگترین دول عالم با کوچکترین تزلزلات داخلی ، از پیش بردن يك امر خارجی عاجز است چه رسد بفتح در جنگ ، چه باعث بود تا ایرانیان حتی در مواقع بزرگترین تزلزلات داخلی جنگهای فاتحانه بنماید ؟ این همان سجایای اخلاقی و تربیت ملی ما بود

لازمه در دست داشتن تجارت در خشکی و در دریا امنیت کامل راه و کافی بودن سرمایه و قوا و کشتیهای زیاد است که ما صاحب و مالک آن بودیم این صاحب اختیاری در بر و بحر نمیرساند که ما ملت برگزیده بوده ایم ؟ در تاریخ دنیا مبینم که ملل مغلوب تقریباً همیشه ملیت اصلی خود را از دست داده اند . ایران تنها مملکتیست که حملات یونان و عرب و ترك و مغول و افغان را دیده و تحمل کرده و باز مدنیت جدیدی فراهم کرده و استقلال خود را بدست آورده و حتی توانسته است مهاجمین را در خود تحلیل برده و افکار خود را بر آنها تحمیل نماید . چنانچه گاهی سیادت سیاسی خود را از دست میدادند به چوچه در سیادت اخلاقی آنها خللی وارد نمیآمد

لیندner «Lindner» میگوید :

«ایرانیان همواره بعد از دوره های فشار و تضيیقات قد علم کرده و ذات ملی خود را نجات داده و قسمت معتناهی از روح خود را در فاتحین خود یعنی یونانیها و اعراب و ترکها و مغولها دمیده و برای خود بعد از دوره های خرابی موجبات مدنیت جدیدی فراهم ساخته اند حتی استقلال سیاسی خود را بعد از فواصل متمادی دوباره بدست آورده اند»

اینها دلائل کافی برای برگزیدگی ما نیست؟ اگر نیست چرا دیگر در تاریخ نظیر خود را پیدا نمیکنیم ملتی که در مقابل حملات تمدن سوز و خانمان برانداز واقع گردیده، افراد آن مورد غضب بادیه نشینان نجد و حجاز و تهامه و یمن قرار گرفت، جمعیتی که مورد ترکتازی ترکان شقاوت پیشه و غارتگر گردیده نه تنها خود را صیانت نمود بلکه ایشان را در مقابل مظاهر تمدن خود زبون و تسلیم محض میسازد آیا شایسته نیست که ملت برگزیده خداوند باشد؟

سلیمان خلیفه گفته است :

«مرا شگفت آید از ایرانیان که هزار سال سلطنت کردند و ساعتی محتاج ما نشدند و حال اینکه ما صد سال سلطنت کردیم و یکساعت نتوانستیم بی آنها بسربریم»

سخنیست که از دهان دشمن ملت ایران بیرون آمده است سند کافی برای لیاقت ایرانی نیست .

ملل زیادی مغلوب عرب شده بودند همه از بین رفتند و ملیت خود را از دست دادند فقط ایران بود که توانست ملیت خود را حفظ نماید . مورخین معتقدند که تأثیر تمدن ایران در عربها که ملت غالب بودند بمراتب بیشتر از تأثیر اعراب در ایرانیها بود

ایرانیها نه تنها مذهب خود را بر مغول های فاتح تحمیل کردند بلکه در اواخر کار همان مغول های وحشی از هر حیث ایرانی کامل العیاری شده بودند

موجبات این امور چه بود؟ بعقیده من همان مزایای اخلاقی است که من آنرا بهترین دلیل برگزیدگی ملت ایران میدانم
اسلام از همان اوان ظهورش تاجائیکه بخلافت و سلطنت رسید مرهون زحمات و افکار بزرگان ایرانی بود .

حتی می‌خواهم بگویم تمدن امروزه دنیا بیش از همه مرهون تمدن ایرانست
باز هم بارتلد می‌گوید

«بهراندازه که علم پیشرفت میکند بهمان درجه هم مقام خدماتیکه ایران
در قرون وسطی با وجود ضعف سیاسی و اختلافات مذهبی به تمدن بشر کرده
است رفیع تر میشود»

ایرانیان باولین فرصت یونانیان را جاروب کردند. دولت عظیم روم را
عاجز و خراج گذار خود نمودند. اولین ملتی بودند که بر علیه فاتحین مسلمان علم
مخالفت برافراشته و حتی خیلی قبل از آن، خلافت را از خاندانی بغاندان دیگر
منتقل نمودند

ایران حلات سخت وحشیان مرکز آسیا یعنی ترك مغول را که تیمور لنگ
و توجین رؤسای آنان مناره ها از سر مردم این مملکت ساخته و حتی کره
های نیشابور را کشته و شهر را گاو بسته اند دیده است باز میبینم استقلال
خود را از دست نداده و ملیت خود را هم هنوز داراست و همیشه دارا
خواهد بود.

اگر چندی در بدبختی سیر میکردیم و بدست افراد لایابالی اداره میشدیم
نباید نام خود را گم و خویشتن را ناکام بدانیم.

برادران عزیزم، بشهادت وجودنیر و مند و توانای فرزند رشید و اصيل
ایرانی شاهنشاه پهلوی ما ملت برگزیده دائم و قائم دنیا و خداوندیم.
اما برای حفظ این مقام باید مانند پدران و نیاکان خود دارای همان
مزایای اخلاقی شویم. آنها کدامند؟ تربیت ملی ما چه بود که ما را در مقابل
تمام این مصائب حفظ کرد؟

برای تشریح آن. صفحات تاریخ و کتب مراجعه کرده و حتی به نقل
اقوال دشمنان ایران یعنی مورخین یونانی میپردازیم

ایمان بخدا

ایمان به یگانگی خدا و پرستش او

در پند نامه آذرباد مینوسد، همواره در هر کار از خداوند امیدوار باشید
و بکوشید که کردارتان مقبول درگاه اهورا مزدا واقع گردد

دریستا بشرح ذیل اقرار بوحدت و قدرت مطلق او گردیده است
 « من اهورا مزدا را آفریننده همه چیز میدانم و استوارم براینکه اونبکی
 و راستیست ، مقدس است ، فروغمنداست ، داناوتواناست ، همه نیکبها از اوست
 نظم وقانون طبیعت که در سراسر گیتی دیده میشود از او بوجود آمده »
 در پرستش خداوند دریستا چنین مینویسد
 من ایمان دارم بدانکه ستایشش با راکستی از صمیم قلب شیرین
 ترین چیزهاست . آن کس اهورا مزدا و صفات مقدسه اوست که بوده و هست
 و خواهد بود »
 باز در پندنامه آذرباد میگوید :

« بخداوند نیاز گذارید و منش خود را شاد دارید ، تا از هر نیکی برخوردار
 شده افزایش یابید . » در زمانیکه حتی یونانیان صدها خدا میپرستیدند و ارباب انواع
 برای خود میتراشیدند ایرانیان بخدای یگانه معتقد بوده با تعلیماتی بدان بلندی
 خدای یگانه را میپرستیدند .

هردت یونانی گفته است که « مجسمه ساختن و معبد و محراب برپا کردن
 نزد ایرانیان مرسوم نیست و کسانی که بچنین اعمال میپردازند بنظر آنان بکار
 ناصواب مرتکب میشوند برای آنکه آنان مثل یونانیها به پروردگاران آدمی شکل
 اعتقاد ندارند »

علو فکر ایرانی را به بینید که حتی دشمن را در مقابل خود مجبور به
 اعتراف مینماید

هزاران سال بعد در قرون وسطی فروسی میگوید
 خداوند بالا و پستی توئی ندانم چه ای هر چه هستی توئی

شاه

دومین سجه اخلاقی ایرانی اطاعت شاه و حکومت و فرمانبرداری از
 از قانون است بشاه تاجانی احترام میگذاشتند که او را سایه خدا میدانستند .
 فردوسی مقام شاه و پیغمبر را برابر دانسته است . بطوریکه در یک بیت بیان
 کرده است :

چنان دان که شاهی و پیغمبری دو گوهر بود در یک انگشتی

کله شاه از « خشترا » آمده است و این کله دراصل بمعنی قدرت مطلقه و سلطنت اهورا میباشد و چون شاه دادگر و راستکردار را مظهر سلطنت آسمانی و پرتو آن میدانستند او را نیز خشترا می نامیدند

حتی وفاداری و فرمانبرداری پادشاه یکی از وظایف مذهبی هم بوده و در اوستا مکرر خاطرنشان گشته است . سلاطین خود را مأمور اجرای اراده اهورامزدا می دانستند چنانکه داریوش در کتیبه بیستون می گوید :

« اهورا مزدا سلطنت را بمن عطا فرمود او مرا یاری میکند » حتی در ادعیه و روایات زرتشتیان مکرر باطاعت و خدمت شهریار اشاره شده است و روز تولد شاه در ایران یکی از اعیاد بزرگ ملی شمرده میشود درینا میگوید : « من جزء آن دسته هستم که پیرو قانون هستند نه از آنانی که نافرمان بردار و برخلاف قانون رفتار میکنند »

برادران عزیزم ملاحظه میفرمائید که اطاعت و فرمانبرداری از قانون را برای خود افتخاری دانسته بدان مباحثات مینمودند

در گفته های کرتیوس یونانی (Curtius) است « این عزت آسمانی که از برای پادشاهان ایران منظور میدارند نه فقط برای احترام است بلکه برای ابهت و عظمت و مقام سلطنت است زیرا ایرانیان بخوبی میدانند شکوه دربار شاهی و قانون و نظم آن اساس بهبودی مملکت است . »

راست گوئی . دروغ گوئی

راستی و درستی - سومین صفت ایرانی است

پدران بزرگوار ما ، بر راستی و درستی از سایر ملل ممتاز بودند . در تمام کتب مذهبی از آن ذکر کرده و التزام به راست گوئی رکن اعظم کتاب های مذهبی آنها بشمار است .

راستی و درستی شرط اول زردشتی بودن است .

سعادت و رستگاری را در راستی و درستی مینداشتند و حق هم داشتند . اوستا و تمام کتب روایات زرتشتیان مملو از تحسین راستی و ذم دروغگوئی است دروغ را سر آغاز جمیع گناهان مینداشتند . دروغگو را با اهریمن بدکار شریک و برابر میدانستند .

داریوش شاه در کتیبه بیستون میگوید : « اهورا مزدا مرا یاری میکند

زیرا دروغ نگفتم و بر راستی و درستی رفتار نمودم « پدران ما معتقد بودند که راه در جهان یکی است و آنهم راستی .
حتی میگفتند « پایه آئین ما روی راستی نهاده شده از این جهت سودبخش است و پایه مذهب غلط بر روی دروغ قرار گرفته از این جهت زیان آور است » از ادعیه پدران ماست :

« ای آهورامزدا در هر دو جهان ما را از آسیب دروغ و از دیو خشم و دروغ و از گروه لشکریان دروغ پناه بخش »

این قسمت را هم باز یونانیان با تمام بغض و کینه خود نسبت بایران اقرار دارند . هرودوت یونانی میگوید « ایرانیان دروغگوئی را زشت ترین اعمال میدانند و بعد از دروغ قرض را بسیار بد میدانند زیرا کسی که مقروض است باضافه گناه قرض ممکن است برای رفع طلبکار مرتکب دروغ نیز بشود »
و نیز پلوتارک گفته است « که ایرانیان اول دروغ و دوم قرض را بدترین گناه میدانند »

و باز هم هرودوت گفته است « ایرانیان بازار بزرگ ندارند تا مجبور به فریفتن یکدیگر و دروغگوئی نشوند » .

بقایای این مزیت اخلاقی است که بعدها گفته اند

راستی موجب رضای خداست

کس ندیدم که گم شد از ره راست

از گزوی افنی بکم و کاستی

از همه غم رستی اگر راستی

وفا به پیمان

در اوستا پیمان شکنی یکی از شاخه های دروغ شمرده شده و دروغگو را با پیمان شکن در یکمرتبه قرار داده است

معتقد بودند فرشته مهر از محلی که جایگاه پیمان شکنان است با نفرت روی بر میگرداند بالاخره میگفتند که پیمان شکننده سراسر مملکت را ویران میسازد و توصیه میکردند که هرگز عهد و پیمان را نباید شکست اگر چه آن پیمان با دروغ پرست شده باشد چه پیمان محترم است خواه با راستگو خواه با دروغ گو

کنزنفون مورخ یونانی گفته است :
 « جوانان ایرانی از دروغ و نا شکری و حيله فوق العاده متنفر هستند
 و هرگز پیمان شکنی و حق شناسی از ایشان دیده نمیشود و این صفت آنها
 سبب شده است که یونانیان با يك نظر تعجب و احترامی آنان را بنگرند »
 چنانکه بعد ها هم حافظ فرموده
 پیر پیمانه کش ما که روانش خوش باد
 گفت پرهیز کن از صحبت پیمان شکنان

حفظ الصحه

پدران ما میخواستند سالم باشند تا بتوانند و قادر باشند زشتی ها را
 از خود دور سازند. از دعاهاى زرتشتیان است :
 « ای آهور مزدا من از تو میخواهم که بمن هوش و زور . پیروزی .
 تندرستی . شفا ، شکوه . آبادی و تمام قوای جسمانی و همه دانش را ارزانی
 داری تا بتوانم بوسیله اینها همه زشتی ها و بدیها را از خود دور سازم »
 می گفتند که « اگر قوای روحانی ضعیف گردد توانائی جسمانی نیز نقصان پذیرد
 و اگر قواء جسمانی مختل گردد روح متأثر خواهد شد باید سعی کرد که
 هر دو سالم و قوی بماند » .
 آمیان « Ammian » مورخ معروف میگوید « ایرانیان همانطوریکه
 از مرض طاعون حذر میکنند از استعمال مسکرات زیاد نیز متنفر هستند »

تریت و تعلیم

ترویج معارف و توسعه علم و تربیت یکی از وظایف دینی زرتشتیان
 بود. در اوستا معارف پروری یکی از اعمال حسنه و مطابق با اراده آهورامزدا
 شمرده شده است و مخصوصاً به دانایان امر داده است که باید دیگران را
 از علم و تربیت بهره مند گردانند و همین تربیت و تعلیم بود که پایه این
 مقام رفیع را برای ایران استوار کرد
 چنانکه « آدلف راپ » میگوید « همین تعلیم و تربیت بود که در روح
 جوانان ایرانی منشاء احساسات نیکی گردیده و ایشان را در هرکار به شاهراه

راستی و ترقی راهنمایی می‌کرد و آنها را حاضر میکند ، بوطن و ملت خود خدمات شایان انجام دهند »

چنانکه یلوتارک هم میگوید « جوانان ایرانی بواسطه راستی که در نتیجه تعالیم عالی بایشان رسیده است غالباً از هر گونه نواقص اخلاقی بری هستند »

حتی برای ترویج تربیت و تعلیم بود که در روایات زردشتیان آمده است. « کسی که از اندک دانش برخوردار باشد و دیگران را دانش آموزد در نزد خداوند پسندیده تراست از دانشمندی که دارای علم بسیار و دیگران را دانش نیاموزد »

و چون میدانستند که اندیشه و کردار و گفتار نیک نتیجه علم و معرفت است و همه اندیشه و گفتار و کردار زشت نتیجه نادانی است با کمال جدیت بر علیه جهل و نادانی می‌جنگیدند و برای ترویج معرفت میکوشیدند .

☆ (احترام به پدر و مادر) ☆

از فضائل برجسته آنها احترام به پدر و مادر بود. همیشه آنها را ملزم به رعایت احترام پدران و مادران خود مینمودند و از احکام مذهبی آنها بود « با پدر و مادر خود مؤدب و فرمانبردار باش و به سخنان آنها گوش فراده »

پدران هم از تربیت فرزندان خود چه دختر و چه پسر کوتاهی نمیکردند و احکام مذهبی به آنها امر میکرد « اگر کسی را فرزندی خرد سال است خواه پسر خواه دختر او را بدبستان بفرستد زیرا فروغ دانش دیده روشن و بیناست »

آنها دعا کردند که ای آهور مزدا فرزندی بدست عطا فرما که با تربیت و دانا بوده ، در هیئت اجتماعی داخل شده و بوظیفه خود رفتار نماید . فرزند رشید و محترمی که احتیاج دیگران را بر آورد فرزندی که بتواند در ترقی و سعادت خانواده و شهر و مملکت خود بکوشد

فرزند در حضور مادر بدون اجازه نمی نشست و از وصایای کوروش است « در هر کار فرمانبردار مادر خود باش ».

اینک برادران و رفقای عزیزم از ذکر دیگر صفات نیک و پسندیده

و سجایای اخلاقی ملی و تاریخی خودمان صرف نظر کرده میگویم بکوشیم
تا مانند پدران بزرگوارمان راستگو بوده . پیمان را محترم شمرده به
پدر و مادر احترام کرده از تربیت و تعلیم خود و سایرین فروگذار
نکنیم تا لایق وقادر باشیم یکدل و یک جبهه با توانائی کامل خدای
را پرستیم شاهنشاه را جان نثار باشیم و
میهن را خدمت کنیم

(برای تهیه این کنفرانس ، از کتب متعدد منجمله اخلاق ایران
باستان استفاده شده است)

ما و دبیرستان ما

ما بودیم که در ۲۵۰۰ سال پیش برق تمدن و ترقی ما چشم عالم را خیره کرده بود

ما بودیم که بیرق سرافرازی خود را تا آنطرف هندوستان باهتزاز درآوردیم . و باز هم ما بودیم که سلطه دیگران را برخود قبول کردیم و ما بودیم که بادعای جن گران دفع دشمن را میخواستیم .

مگر ما بازیچه حوادث بودیم ؟ یا طبیعت مارا مضحکه قرار داده بود ؟ مگر نه اینست که طبیعت و حوادث نمی توانند که بر اراده و تصمیم انسان فائق آیند .

کوه نتواند شدن سدره مقصود مرد ؟ پس چرا طبیعت توانسته بود که درآن زمان زمام اختیارات مارا تا آن حد درید اختیار خود قرار دهد . بفکر کوچکم نخندید . میدانم که میدانید آن ملت سست عنصر و بی اراده روحشان روح ایرانی نبود و تحت تأثیر افکار دیگران درآمده بود .

ولی میدانید که روح سلحشور ایرانی چه موقع تجلی نموده وافق عالم را روشن کرد موقعی بود که شمشیر یکه سوار میدان وطن پرستی و اراده نادرشاه افشار آسمان های هندوستان را بجلای شجاعت و سلحشوری منور نمود .

اکنون هم تجلیات روح ایرانی ماست که بعد از آن خراب کاری و عقب ماندن از دیگران چنان در راه ترقی و تعالی اسب می타زیم که باد هم بگرد ما نمیرسد

در عرض این دهساله اخیر ترقیاتی نصب ما و مملکت ما شده که خارجیانرا مات و مبهوت نموده است

مسئول ادامه این ترقیات فقط و فقط ما محصلین میباشیم از فکر ماست که مملکت باید دارای کارخانه جات و صنایع شود و از کار ماست که مملکت باید توانا و نیرومند گردد وظیفه ماست که هر کدام چون ستاره دستی هادی و رهنمای دیگران بوده و آنها را بوظایفشان آشنا نماییم
ما باید دل فردوسی و سعدی و حافظ را در راه تهذیب اخلاق عمومی بازی کنیم. ما محصلین امروز باید جوانان فردا، رجال وقائیدین آتی مملکت خودمان باشیم.

برای اینکه ما بتوانیم برای مملکت خود مفید باشیم و یا بقول یارگرایی قناس روحی، فکری، علمی نباشیم یعنی کاری از ما ساخته شود دیرستان ما یا تربیتگاه روح ما مارا بهره کار نیکی که میتوانیم بکنیم تشویق میکند تا برای آتی دست آموزده و مجرب را تشکیل دهیم

این یکی قلم مؤثری دارد او را بواسطه مجالس ادبی تشویق میکنند آن یکی نطق شیوائی دارد او را بواسطه محافل نطق و مناظره و استماع تحریص مینمایند چه مستمع صاحب سخن را برسر نطق آورد. دیگری بزبان گل و بلبل یعنی شور موسیقی آشناست او را در گلستان لطف خود میروراند یعنی انجمن موسیقی تأسیس میکند.

میخواهد دیرستان را همانطوریکه در چشم اهل ینش گلستان علم است و بوستان دانش در چشم ظاهرینان جلوه گر سازد و غامیانرا بوسیله صورت ظاهر بسیرت باطن یا گاهاند.

انجمنی از جوانان باشوق و سلیقه تشکیل میدهند که صحن دیرستانرا چون صحن فردوس تزئین کند و باغش را عبرت بهشت برین سازد.
دیرستان میداند که یکی از بهترین و شفیق ترین یاران کتاب است چنانکه یکی از علما گوید:

ما رنج در این کتاب بردیم بسی
محبوبه خوب ماست در هر نفسی
چه کتاب رفیقست که هر که خوانش بیاید و چون بعضی از ابناء زمان
بارکشی نمیخواهد، رفیقست که فکر را از فضای کوچک اطاق یا کتابخانه بهمه راه برداشته و بدور دنیا و روی آسمانها رهنمائی میکند. کتاب غذای روح است و کسی را یغذا زندگی میسر نیست لا جرم مؤسسه کتاب خانه را تأسیس می کند.

دیرستان مشاهده میکند که سینما های ما فیلمی را که بشود اخلاقی گفت
نمایش نمیدهند و غالباً فیلمهای نمایش داده شد بدوستی يك زن و مرد و
بانفصال یا وصالشات ختم میشود .

اینگونه فیلمها برای کسانی که وارد در صحنه وسیع زندگی شده اند شاید
مفید ولی برای ما که هنوز بآن سرحد نرسیده ایم مضر است .

پس برای آنکه ما را بوظایفمان آشنا و گفته های ادبای ما را در معرض
کردار آرد مؤسسه نمایشات را بنیان نهاده تا آنها را که از راه گوش فربه نمیشوند
از راه دیده فربه کنند .

دیرستان مبیند که نیاکان ما موقعی توانسته اند مقاصد بلند خود را
عملی کنند و بآمال خود نائل گردند که جوانان سالم و قوی افراد مملکتشان
را تکامل داده باشد تاریخ بمانشان میدهد که مردمان مملول و مغلول و جذام دار
سربار جامعه و منفور مردم بوده اند .

آری ما بودیم که سلامتی و قوت را از واجبات زندگی میسریم
و شخص مریض را تا بود تصور میکردیم روح ما روح سلشوری بوده و
جسماً، سالم و قوی و همیشه از این لحاظ گوی سبقت را در ورزش از همکشان
می ربودیم .

چه شده بود که ما آنقدر سست و نالایق شدیم که در ورزش های
المیک نه نامی از ما بود و نه نشانی از ما مینمود

اینها نبود مگر انحطاط فکر و روح ایرانی در اثر حوادث خارجی
اکنون که ترقی در این امر هم وابسته ترقیات دیگر است و با
آنها قدم قدم و دوش به دوش جلو میرود تجلیات روح ایرانی است که
دیرستان ما را مجبور میکند که ما را از این فیض بی بهره نگذاشته و بتأسیس
انجمن ورزش جسمان را نیرومند و عقلمان را برومند سازد
دیرستان ما در مقابل این همه کار و عمل فقط و فقط باندکی گفتار
قناعت کرده یعنی ۶ مؤسسه برای کار و يك مؤسسه را برای گفتار
اختصاص داده .

ممکن است بعضی ها بگویند که این مؤسسه هم لازم نبود ولی باید
جواب داد که همانطوریکه گفتار بی کردار فایده ندارد کردار بی گفتار هم سودی
نخواهد داشت .

زیرا شما اگر ساختمان بدن انسان را که باتصدیق خودمان خالی از حکمت نیست در نظر بگیرید می بیند که دو دست و دو پا روده معده قلب و غیره را برای کار کردن درست کرده اند ولی فقط يك عضو تنها یعنی زبان را برای گفتار خلق فرموده اند .

اگر کارگفتار لازم نداشت زبان را هم باید خاصیت سخنوری نباشد ولی زبان باید آنقدر بگوید که سایر اعضاء کار کنند شما کلنگی را در دست گرفته و پی عمارتی را شروع بکنند نائید در صورتیکه بخواهید بجای آن مؤسسه خیریه بنا نائید اگر این مقصود خود را بیان نائید شما را سرزنش خواهند نمود که چرا عمارتی را ویران باید کرد در صورتیکه اگر مقصودتانرا را بدانند زبان بتحسین شما بکشایند پس گفتار لازم است که اعمال را با افکار ما وفق داد

برای دبیرستان که بر ۶ مرحله مشکله که میشود ۶ خوان از ۷ خوانش نامید فائق آمده و شش مؤسسه کردار را بنیان نهاده يك مؤسسه گفتار هم لازم است که بگوید ما این کار را برای این مقصود انجام داده ایم و ما این تخم را برای این ثمر کاشته ایم انجمن نشریات و سالنامه و تبلیغات که هر سه از يك چشمه آب میخورند و از يك پستان شیر میخورند هر سه تحت اداره يك نفر است و هر سه در واقع يك کار را انجام میدهند تشکیل میشود

اکنون که فروهر عز و جلال بر سر روحیات دبیرستان جوانان -- ما سایه افکنده

همای شوکت و اقبال بر سر تربیت گاه ما یر گشوده
بر ماست که آنطوریکه باید و شاید از این اقبال و سعادت استفاده
کنیم چه این حسن اتفاق بعالم کم افتد

آیا استفاده از این موقع چیست ؟ استفاده از زندگی جز این است
که انسان بواسطه کار خیر نام نيك خود را جاودان نماید .

استفاده از آن موقع هم آنست که بواسطه دخول در این انجمن ها
تشکیلات آن را آنقدر مهم کنید که دست غدر روزگار چهره اش را نخراند
و طوفان جور طبیعت آشیانش را از هم نیاشد .

یعنی این انجمن ها بقدری پایه تشکیلاتشان برخلاف سایر تشکیلات
که تا حال داده شده به روی اساس رضینی نباشده که مانند روزنامه تایمز

انگلیس که ۳۰۰ سال است مرتب مشغول کار است مشغول کار باشد و خود را
جوان فرض کند در صورتیکه ما برای یک مؤسسه نشریات عمر ۲۰ ساله را
خیلی میدانیم

برادران
یا باید کاری را نکرد یا وقتیکه داخل در مرحله
عمل شدیم کاری بکنیم که بعد از چندی حتی بعد
از مرگ هم یادگار ما ، یادگار مؤسسين این انجمن ها جشن ها یا گفتند
و روح ما را هر کجا که باشیم شاد کنند
آیا بهترین نام نیک جز این است که بعد از مدتی محفل یا مجلس را
فقط بنام کسی بیارایند که روحش در سرای دیگر است
توای بخشاینده داد گر - ما را ببخش که در مقابل این همه زحمات انطور
که باید و شاید از عهده شکر گذاری بر نیامده ایم
توای نیرو بخش جانها - ما را نیرو عطا فرما که با شرکت در این
مؤسسات و کار کردن در پی عظمت و ترقی آن مراتب شکر گذاری را
تا اندازه بجای آوریم

اثر طبع محمد لقمان ادهم دانش آموز سال ۶ که فعلاً در دانشکده طب
پاریس تحصیل می کند در روز افتتاح انجمن دستگیری

چه چیز در من بیشتر اثر کرد و از او چه نتیجه گرفتم

مرا حدیثی باشد گرانها چو گوهر یگانه چیز که در من گذاشت نشان همان حدیث یکی کودکی است در مکتب نه مادری که کشد دست بر سر و رویش پای داشت یکی کفش پاره پاره که بود لباس مندرسش بود چون زره سوراخ سیاه بود سر و صورتش ز ناشستن ولی بکسب فنون بود جدی و ساعی بخلق و خوی جوانی رسا و زیبا بود همیشه بهر غذایش ز خانه می آورد عزیز بود بنزد معلمین همه گاه بگشت عید و خریدند جمله اهل کلاس کنون فسوس که این طفل خرد سال هنوز	بگویم بشنو قدر و قیمتش بنگر و یا که کرد بقلیم فزون ز وصف اثر که بود زار و ذلیل و زبون بدون پدر برای ایمنی طفل خویش سینه سپر بدون شکل و تمامی جدا ز یکدیگر که وقت جنگ بتن مینمود رستم زر چنانکه هست بهنگام کار آهنگر چنانکه بود بهنگام جنگ اسکندر بقلب جملگی دوستان گرفته مقر یکی غذا و دگر میوه های جان پرور از آن جهت که خردمند بود و دانشور ز جامه های نو و خوب و تازه و فاخر قبا نداشت که پوشد ز پای او تا سر میات خویش نمودند مجمعی آخر دهند تا بنماید بروز عید پیر ز رنگهای عجیبی بدان ستوده پسر یکی ز سبز و ز قرمز یکی دگر اصر
--	--

بمانده بود مر او را ز جملگی فامیل
بداد طفلك آنرا خواهرش دوزد
بروز عید رفیقان لباس پوشیدند
بتن نمود مر او آن قباى مهر وفا
بافتخار محبت بعیش کوشیدند
حکایت پسر و مهربانى رفقا
بزیر داستان باید نمود یارائی
بگفت سعدی کن نیکی و بدجله فکن
چو خوب کردی یابی تو نیکی از داور
چو چاه کندی تاافتد اندراو دشمن
چو قصد کردی تا یشه ییازاری
صدا ندارد چوب خدا بگاه زدن
چو خاری از کف پای یتیم بر کندی
ز آه ییوه زنان تا توانی ایمن باش
اگر چه قافیه بسیار و طبع تست روان

بخانه اندر مظلوم و بی نوا خواهر
قبای خوبی با يك طریق ارزاتر
تمام فاخر و زیبا و خوب و خوش منظر
که داشت از همه رنگ زینت و زیور
بروز عید گرفتند تازه عید دگر
نمود قلبم روشن چو آتش از اخگر
به باه بخشش آغشته است لفظ بشر
که میدهد بتو دردشت ماجری داور
چو بد نمودی باشد ترا بدی کیفر
تمام نا شده افتی ز پای تا بکمر
بهر چه زود تر از فکر خویش یابی ضر
کند اساس تو یکبار جمله زیر و زبر
ترا خدای شود گاه بی کسی یاور
که خاندان تو سوزد ز ناله های سحر
همیشه لقمان کم گوی و طرفه گو بهتر

آقای ادیب رئیس و
آقای حدّاد ناظم
دیرستان در انتظار
موكب بندگان والا
حضرت همايون
ولايت عهد

دانش آموزان دیرستان علمیه با قلبی مملو از شعف بادسته‌های گل در انتظار موكب بندگان
والاحضرت همايون ولايت عهد رئیس محبوب خود هنگام مراجعت از اروپا

انجمن نشریات

اواخر سنه تحصیلی ۱۳۱۳ - ۱۳۱۴ جنب و جوشی از طرف عده از دانش آموزان دبیرستان علمیه برای چاپ و انتشار سالنامه دبیرستان علمیه بعمل آمد متأسفانه بواسطه بعضی موانع موفق نگردیدند . انجمن خرد از همان اوان تأسیس جدا بفکر چاپ سالنامه بود و شعبه بنام انجمن نشریات بسر پرستی سعید فرونی دانش آموز سال پنجم و منشی‌گری مرتضی صمصامی که ایشان هم دانش آموز سال پنجم بودند دایر نمود . اینک کارکنان انجمن خرد با کمال مسرت این سالنامه را به خوانندگان گرامی تقدیم میکنند و بدین وسیله گذارشات و تغییرات ۴۰ ساله دبیرستان علمیه و جدیت و کوشش کارکنان و اولیای آن را در گذشته و حال مخصوصاً در این دو سال اخیر از نظر خوانندگان محترم میگذرانند و دانش آموزان ساعی و جدی ، ورزشکاران قوی و نیرومند ، ناطقین و نویسندگان زبردست و بالاخره دانش آموزانیکه برای دبیرستان فدا کاری کرده اند معرفی مینماید .

خسرو صقری کوچکترین دانش آموز دبیرستان علمیه و اولین کسیکه قبض قبل از انتشار سالنامه را خریده است

کتابخانه دانش آموزان

هر دبستان و دبیرستان بدو جور ماده اولیه نیازمند است مواد مادی .
و مواد معنوی . مواد مادی از قبیل میز مطابق قوانین تدریسی نیمکت راحت ،
تخته سیاه و صاف و تمیز ، گچ نرم و کم غبار ، تخته پاک کن اسفنجی ،
میدان وسیع ورزش برای

تمرین ورزش های بدنی ،
باغچه بفرابخور آموزشگاه با
نباتات مختلف برای
شناسائی دانش آموزان
بانواع نباتات و کلاس ساخته
شده با اصول علمی
بهمان اندازه که این
مواد مادی برای آموزشگاه
کمال لزوم را دارد بهمان
اندازه بلکه بیشتر نیازمند
به کتابخانه است که قوای
فکری و سلول های دماغی

محسن رهنما سرپرست کتابخانه

دانش آموزان را در ایام راحت و فراغت و مطالعه و ورزیده و حاضر برای درک مطالب
و معانی بنیاید تا بتواند پایه تجربات خود را بلند تر و وسیع نماید .
برای هر آموزشگاه سه طالار کمال لزوم را دارد - طالار کتابخانه
و قرائت خانه و طالار عملیات و تمرینات فیزیکی و شیمیائی و طبیعی و سایر
علوم و بالاخره طالار ورزش در زمستین

قطعی است بتصدیق همه کس میز و نیمکت انسان را صاحب ملکات اخلاقی نمی‌نماید و بعلاوه وقت دیر کافی نیست که بتواند در یک ساعت مطالب بلند و زیادی را بشاگردان خود تلقین و تدریس کند انتظار هم نباید داشته باشیم که هفته چند ساعت فلان درس انسان را با قریحه و فاضل نباید تنها جایکه میشود انسان این انتظار خود را از آن داشته باشد کتابخانه است که همه دانش آموزان را بفرخور استعداد خود براه آورده و اصول قوانین علمی و ملکات اخلاقی را بایشان می‌آموزد. کتاب و کتابخانه مهم ترین وسیله توسعه فکری و ایجاد ملکات فاضله است

هر ملتی که بیشتر مطالعه کننده دارد متمدن تر و در بر آوردن حوائج ملی و اجتماعی خود و اندیشه یش آمد های آتی خود مستعد تر و لایق تر است .

مقصود آموزشگاه حاضر کردن افراد است برای مبارزات حیاتی و فکری . افراد ملتی که در آموزشگاه بیشتر بمطالعات علمی و اخلاقی و اجتماعی و ادبی کوشیده اند آن ملت بهتر میتواند در مقابل ملل و در دنیا عرض وجود نماید

پس وجود کتابخانه در هر آموزشگاه با این توصیف کمال لزوم را دارد باین دلیل و دلایل دیگر منجمله کومک به دانش آموزان بی بضاعت که احتیاج شدیدی بکتاب دارند و بد بختانه فاقد فراهم آوردن این شیئی نفیسند . در دومین جلسه شورای عمومی انجمن خرد لزوم ایجاد کتابخانه بنام کتابخانه دانش آموزان از طرف عده پیشنهاد شد و از طرف سران دبیرستان این پیشنهاد مورد کمال حسن قبول افتاده در ۲۵ مهر ۱۳۱۴ آئین گشایش آن با حضور آقای محسن حداد ناظم دبیرستان ، دبیران ، رئیس و هیئت رئیسه انجمن خرد و عده زیادی از دانش آموزان بعمل آمد. آقای محسن رهنا یکی از بهترین دانش آموزان دبیرستان و دانش آموز سال پنجم بریاست و آقای محمد رضا نظام الدین موحد دانش آموز سال پنجم و طرف اعتماد دبیرستان بکتابداری منتخب شدند .

از طرف دانش آموزان دبیرستان بنامسبت این اقدام ابراز احساسات فوق العاده گردید و با کمک های مادی و معنوی علا احساسات خود را آشکار نمودند .

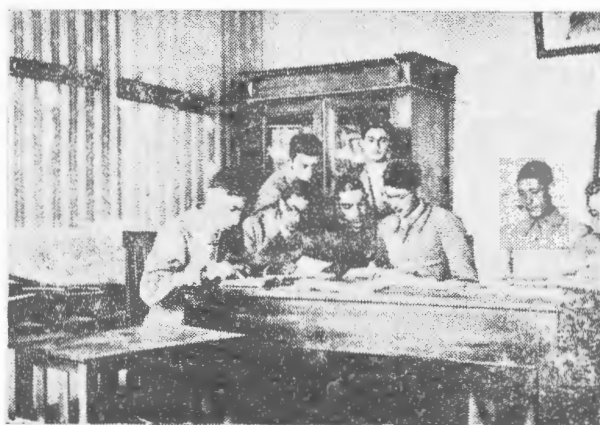
اولین کسیکه کتاب بکتابخانه فرستاد آقای حسینعلی موثقی رئیس دارالانشاء انجمن خرد و دانش آموز کلاس سوم بود. سران اداری دبیرستان نیز برای سرمشق دانش آموزان چند جلد کتاب بکتابخانه اهدا نمودند بعدی که آقای ادیب رئیس دبیرستان و آقای حداد ناظم دبیرستان بیشتر از سایرین کتاب بکتابخانه ارسال داشتند (آقای حداد سی جلد) دانش آموزان از تقدیم کتاب بر یکدیگر سبقت میگرفتند آقای ابوالقاسم قریب دانش آموز سال چهارم علمی از دانش آموزان دیگر بیشتر کتاب بکتابخانه تقدیم نموده است، در حالی که کتب ایشان جزء کتب نفیس کتابخانه بشمار میرود آقای مجید یکتائی فارغ التحصیل ۱۳۱۴ دبیرستان نیز به هم خود کومک شایانی بکتابخانه نموده است

از طرف دانش آموزان سایر دبیرستانها نیز راجع باین اقدام ابراز احساسات شده است آقای علی خادم دانش آموز دبیرستان معرفت (پانزده جلد) و آقای امیر حبیبی دانش آموز دبیرستان ایرانشهر چند جلد کتاب بکتابخانه تقدیم داشتند برای توسعه کتابخانه در نظر گرفته شد تا کومک دوستان معارف را جلب کنیم بهمین جهت بعد از معارف و دانش پروران و بروز نامه های مرکز متوسل شدیم تا انتشارات و کتب مطبوعه خود را بکتابخانه بفرستند متأسفانه جز اداره روزنامه فکاهی امید که چهار دوره سالیانه روز نامه امید و کتابخانه و مطبوعه دانش ۲۰ جلد و شرکت مطبوعات هیجده جلد و همچنین آقای علی اکبر سلیمی عضو اداره انطباعات هفت جلد و آقای علی اصغر مهدوی بار سال وجه نقد (۲۰۰ ریال) بکتابخانه کومک نموده اند. (انجمن کتابخانه همیشه از ایشان ممنون خواهد بود) دیگران علاوه بر آنکه کتابی نفرستادند حتی بتقاضای کتبی ما هم جواب ندادند علیهذا خود دانش آموزان را تصمیم چنان شد که بدون کومک معارف خواهان فقط به نیروی همت بلندخویش کتابخانه را آبرومند نمایند چنانچه از آنروز علاوه بر اینکه تقاضائی نوشته نشد روز بروز بر کتب کتابخانه افزوده گردید تا آنکه امروز بانضمام کتابخانه دبیرستان، مالک هزار و دویست جلد کتاب خوب و مورد استفاده میباشد.

همانطور که اشاره شد ایجاد این کتابخانه مقداری برای کومک بدانش آموزای بی بضاعت بوده است تا آنکه دانش آموزان فوق بتوانند با خیال راحت بتخصیلات خود ادامه دهند.

اوقات مطالعه در کتابخانه بعد از ساعت آخر یعنی چهار و نیم بعد از

ظهر و مدت آن تا دو ساعت یعنی ساعت ۶٫۵ میباشد . مراجعه کنندگان بکتابخانه تنها منحصر بهمان دانش آموزان بی بضاعت نبوده بلکه عده زیادی از دانش آموزان بشرحی که در جدول دیده میشود برای مطالعه از کتب علمی و ادبی نفیسی که کتابخانه در دسترس آنها میگذارد در سالن کتابخانه حاضر میشوند و چون دانش آموزان در این ساعت مطالعه نمیتوانستند استفاده کاملی بنمایند و شب ها وقت بیشتری برای این کار داشتند باتصویب سرپرست کتابخانه برای مدتی که بیشتر از سه روز نباشد کتاب بطور امانت در اختیار آنها گذاشته میشد و در مقابل رسید در یافت میگردد. کتب کتابخانه دانش آموزان بطوری جور و مفید است که اکثر آقایان دیران هم از کتب آن استفاده شایان مینمودند

دانش آموزان در کتابخانه مشغول مطالعه میباشند

البته معلوم است این اقدام تأثیر شدیدی در تربیت و تعلیم دانش آموزان که غالباً اوقات بعد از زنگ خود را به بیکاری میگذرانند خواهد داشت این اقدامات نه تنها برای مشغول داشتن دانش آموزان مفید بحال آنان بوده و آنها را از کار های بیفایده باز خواهد داشت بلکه قطعاً مایه وسعت فکر و ترقی قوای روحی و مزید بر اطلاعات کلاسی ایشان خواهد بود .

ماه هائیکه کتابخانه مفتوح بوده	عده کتب موجوده در ماه	عده مراجعه کنندگان در ماه	عده دفعاتیکه کتاب بامانت داده شده است
آبان ۱۳۱۴	۱۵	۲۱	۸۸
آذر »	۱۱۴	۱۸۹	۱۷۸
دی »	۲۰۰	۹۷۸	۱۴۰
بهمن »	۲۳۲	۶۶۲	۱۳
اسفند »	۲۵۳	۱۱۹۸	۲۳۰
فروردین ۱۳۱۵	۲۵۵	۱۷۴۱	۹۹۱
اردیبهشت »	۲۶۸	۱۲۸۲	۴۶۰

❁ انجمن موسیقی ❁

تأثیر موسیقی یعنی غذای روح در بین کلیه موجودات بر همه کس مسلم شده است

برای رفع خستگی و برای تهییج احساسات شفت ، شجاعت ، دستگیری و شادمانی هیچ چیز بهتر از موسیقی نیست

آقای لطف‌الله مفخم پایان سرپرست دسته
بالابان و عکاس دیرستان

آقای عباس خاملی
سرپرست انجمن موسیقی

در میان دانش آموزان دیرستان علمیه عده یافت میشدند که باین فن ظریف آشنا بودند و هیچکس از هنر ایشان اطلاع نداشت
عده هم بودند که ذوق موسیقی در آنها وجود داشت لیکن وسائل فراگرفتن آن بر ایشان کاملاً مهیا نبود
برای اینکه نوازندگان دیرستان همه با هم آشنا شده جمعا دسته نوازنده تشکیل دهند و صاحبان ذوق و استعداد را هم تربیت کنند ، انجمن

موسیقی تشکیل و بدو قسمت تقسیم گردید . سرپرستی قسمتی که برای نوازندگی کار میکردند تا در جلسات سخنوری و جشنها رفقایشان را محظوظ کنند به يك نفر و سرپرستی بخش دیگر که مسئول تعلیم دانش آموزان بودند بدیگری سپرده شد . این دو سرپرست آقای عباس عاملی که سمت سرپرستی انجمن موسیقی را نیز داشتند و آقای لطف الله مفخم پایان می باشند که هر دو از دانش آموزان کلاس پنجم هستند

بدین ترتیب در پایان هر جلسه سخنوری يك یا دو یا جمعی از نوازندگان انجمن موسیقی با تار ، ویولن ، سنطور ، ارگ ، پیانو ، و فلوت مستمعین را محظوظ میکردند و در جشنها و مهمانی های دبیرستان نیز هیئت ارکستر رل مهمی را بازی مینمود .

تا آن اندازه هم که برای انجمن موسیقی میسر بود در تربیت دانش آموزان با استعداد کوتاهی نکرده با کومک آقای جانملی فلکی دبیر فلوت و آواز توانستند يك دسته کامل بالابان تشکیل دهند

اعضاء دسته بالابان تا آنجا در فن خود زبردست شدند که در بعضی از دفیله های رسمی اداره تربیت بدنی هم شرکت نمودند .

بهترین چیزی که میتواند احساسات دانش آموزان را یکجا و یکسان

تحریک و تهییج نماید موسیقی است که خوشبختانه در دبیرستان ما تا اندازه در اثر مساعی سران دبیرستان و فعالیت انجمن موسیقی وسائلش کامل و در دسترس همه کس گذاشته شده است .

ای کاش موسیقی و آوازیکی از مواد برنامه و چون دروس

دیگر تدریس و تعلیم شود

زیرا بهمان اندازه که محتاج به ورزش و حرکتیم بهمان اندازه هم محتاج به موسیقی هستیم که اقلا افکارمان را یکنواخت و حرکاتمان را موزون نماید .

تربیت بدنی

☆ (انجمن ورزش) ☆

دیرستان علمیه از خیلی پیش دارای مؤسسات ورزشی بوده و در غالب عملیات ورزشی خصوصاً فوتبال ورزشکاران لایقی داشته و بعداً در اثر عدم توجه و تشویق اولیاء امور آن مؤسسات بتدریج از بین رفتند سال های پیش این دیرستان مؤسسه ورزشی بنام کلوپ فوتبال علمیه داشته و زمین بازی آنها بیرون شهر بین دروازه شمیرات و دروازه دوشان تپه بوده است

این مؤسسه مدتی دوام نکرده و از بین رفته است تا در سال ۱۳۰۸ بسمی و کوشش آقای عبدالله معقول رئیس وقت این دیرستان انجمن ورزشی تأسیس شد و بنا بتقاضای ایشان از وزارت معارف زمین بازی معروف به زمین دولت برای بازی فوتبال این دیرستان احداث گردید و در آنجا برای اولین دفعه قطعه عکس از فوتبالیستها بر داشته شده در جرائد منتشر گردید

سال ۱۳۱۰-۱۳۰۹

در سال ۱۳۱۰-۱۳۰۹ یعنی هنگامیکه محل دیرستان علمیه هنوز در باغ نگارستان (جایگاه فعلی دانشسرای عالی) بود نیز این دیرستان دارای مؤسسه ورزشی بود و در خود دیرستان زمین های بازی برای والی بال و فوتبال و باسکت بال و غیره احداث کرده بودند اداره کردن امور ورزشی در این سال با آقای محمد علی بهنیا بوده است و لباس بازی که در ضمن مشخص ورزشکاران علمیه بوده است پیراهن سفید و شلوار کوتاه بود و علاوه بر اینها هر فوتبالیست دارای حمایلی از روبان بود که يك طرف آن برنگ سبز و طرف دیگرش برنگ قرمز بود و هنگام بازیهای داخلی برای شناخته شدن طرفین مقابل هر طرف يك رنگی را انتخاب نموده حمایل آن رنگ را استعمال میکرد. با این

توسعه ورزش باز هم در صدد افتادند تا بیشتر توسعه پیدا کند و برای این مقصود دانش آموزان دبیرستان علمیه کلوپ فوتبالی بنام « فرح بخش » تشکیل دادند که بتوسط آقای غلام حسین همایون و مجید یکتائی اداره میشد و در میدان واقعه در پیرون دروازه دولت بازی مینمودند

از سال ۱۳۱۱ تا نیمه سال ۱۳۱۲ دبیرستان علمیه دارای مؤسسه ورزش مخصوصی نبوده دانش آموزان اغلب در انجمن های ورزشی خارج از دبیرستان شرکت مینمودند

سال ۱۳۱۲-۱۳۱۳

از نیمه سال ۱۳۱۲ وزارت معارف پورزش عطف توجه کرده بسمی بلیغ اولیای امور خودت و افسردگی دانش آموزان که در ظرف یکسال و نیم اخیر ظاهر گردیده و سد راه پرورش جسمانی بود از بین رفت

بار دیگر انجمن ورزش دبیرستان علمیه تحت توجهات آقای دکتر احمد شبان بدیریت آقای غلام حسین همایون تأسیس و شروع به فعالیت نمود

دیر ورزش در این سال آقای غلام حسین مفیدی بوده است . دبیرستان علمیه دو دسته فوتبالست و یک دسته والی بالست داشت علامت مشخص و لباس بازیکنان پیراهن راه راه زرد و سیاه و شلوار کوتاه برنگ خاکستری بوده است زمین بازی برای فوتبالستها در ابتدای سال تحصیلی ۱۳۱۳ در زمین دولت و بعد نظر بتقاضای هیئت مدیره انجمن از وزارت معارف در زمین مخصوص دبیرستان علمیه واقعه در پیرون دروازه شمیران بوده است

سال ۱۳۱۳-۱۳۱۴

در روز اول مهرماه ۱۳۱۳ عموم بازیکنان مجلس مشاوره تشکیل دادند و بخواهش آنها آقای ملک زاده و آقای اضحی رئیس و ناظم وقت دبیرستان هیئت رئیسه انجمن ورزش را بترتیب ذیل معین کردند

رئیس	آقای غلامحسین همایون
معاون	آقای مجید یکتائی
محاسب	آقای مجتبی اخوی
منشی	آقای رضا شیفته
تحویلدار	آقای شمس الدین باقری

دیر ورزش در این سال آقای علی قربانی بوده است
 در این سال زمین کوچکی برای بازی والی بال در دیرستان احداث شد
 لباس بازیکنان پیراهن زرد و شلوار کوتاه بوده است
 برای مسابقه های کانون دیرستانها دیرستان علمیه سه دسته بازیکن که
 دو دسته آن از بزرگ ها و دسته سوم خرد سال بوده است معرفی نمود

دسته اول بازیکنان فوتبال

۱ غلام حسین مجیدی آهی	۸ غلام حسین همایون
۲ مجتبی اخوی	۹ مسعود فرونی
۳ اصغر جهات افروز	۱۰ حسن کد خدا زاده
۴ معزالدین سجادی	۱۱ نصرالله حاجبی
۵ مجید یکتائی	۱۲ حسین ملا
۶ جواد بنی هاشمی	۱۳ شمس الدین باقری
۷ جشید سلطانی نوری	۱۴ سلیمان سیاه منصور

دسته دوم بازیکنان فوتبال

۱ لطف الله مفخم پایان	۷ داود بهار مست
۲ مرتضی مصور رحمانی	۸ محمود رجائی
۳ اسدالله دفتری	۹ محمد درخشش
۴ محمد یمین	۱۰ غلامرضا یمین
۵ احمد اشراقی	۱۱ مسعود خدا دوست
۶ عبدالحسین رحیمی	

دسته سوم بازیکنان فوتبال (خرد سالان)

۱ اسماعیل سهی کیش	۷ سعید فرونی
۲ آقا بزرگ هاشمی	۸ مرتضی صمصای
۳ مهدی خزاعی	۹ مرتضی زهره نژاد
۴ محسن مشیری	۱۰ عبدالحسین آگاهی
۵ حسن مرتضوی	۱۱ محمد واعظ زاده
۶ کیومرث اق اولی	۱۲ یوسف بهنیا

دسته اول بازیکنان چون فاقد کلر خوب بودند در ردیف تیم های متوسط قرار گرفته و دسته های دوم و سوم درین تمام دسته ها مقام سوم را احراز کردند

علاوه بر اینکه ورزشکاران دبیرستان علمیه در این سال در مسابقه های فوتبال شرکت نمودند دو دسته هم از بازیکنان والی بال برای شرکت در مسابقه ها بشرح ذیل معرفی نمودند

دسته اول والی بال

۱ اسماعیل سهی کیش	۴ مجید یکتائی
۲ رضا شیفته	۵ غلامحسین همایون
۳ رکن الدین رکنی	۶ نصرالله حاجبی

دسته دوم والی بال

۱ سعید فرونی	۳ رحیم دیر کوند
۲ کبوتر اق اولی	۵ تقی لطیفی
۳ مهدی خزاعی	۶ صارم الدین اعتمادیان

متأسفانه نتیجه مسابقه های والی بال هم نظر به مبتدی بودن بازیکنانش به مغلوبیت آنها تمام شد - در مسابقه های چرخ سواری هم دانش آموزان این دبیرستان شرکت کرده موفقیت حاصل کردند باین ترتیب که دو نفر از سه نفر اول از ایشان بوده و بعلاوه تیم آنها مرتبه دوم را در میان تمام دسته ها احراز کرد

سال ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵

در مهر ۱۳۱۴ بنا به تمایل ورزشکاران و موافقت سران دبیرستان آقای اسماعیل سهی کیش دانش آموز سال پنجم بریاست انجمن ورزش تعیین گردید و بکومک آقای احمد ایزدیناه دبیر ورزش که آگاهی به قسمتهای مختلفه ورزش داشت و در همان موقع به دبیری ورزش دبیرستان علمیه منصوب شده بود برای پیشرفت و تعلیم امور ورزش از هیچ گونه تعلیم دریغ نکردند

علاوه بر ورزش‌های سوئدی که در خود دبیرستان انجام میشد و ورزش نظامی که در ورزشگاه نمره ۳ در تحت امر افسران آرتش مینمودند به بازیهای ورزشی (اسپرتس Sports) نیز پرداختند .

آقای اسمعیل سَهی کیش رئیس انجمن ورزش دانش آموز کلاس پنجم

☆ (فوتبال) ☆

برای پیشرفت بیشتری در قسمت فوتبال در نتیجه اقدامات دبیرستان هفته چهار روز (روزهای شنبه و چهارشنبه) در زمین دانشسرای عالی و (دوشنبه و جمعه) در ورزشگاه نمره ۳ زمین بازی برای دبیرستان علمیه تخصیص پیدا کرد. در حالیکه سنوات قبل بیش از دو یا سه روز نبود. در روزهای معین بسر پرستی دیر ورزش پیازی فوتبال مشغول میشدند و برای اینکه همه دانش آموزان بازی کنند و بازی بعده مخصوص اختصاص نداشته باشد ساعات

بازی را بین کلاس ها تقسیم کردند بدین ترتیب بیش از نصف دانش آموزان یبازی فوتبال آشنا شدند .

در اثر همین مراقبت ها و توجه و تشویق آقای حداد ناظم علاقمند دبیرستان با اینکه دبیرستان علمیه مانند سایر دبیرستان ها بازیکنان زبر دست جز يك یا دو نفر نداشت و بهیچ وجه امید موفقیت برای دسته اول فوتبال نصیفت معهدا در مسابقه های كانون ورزش دبیرستان ها جز در آخرین نبرد كه آنها بواسطه مرضی كشتن دو نفر از بازیكنان موفق نشد در تمام مسابقه ها قاتح بوده است و بعد از تیم قهرمان دبیرستان های تهران قرار گرفت . تیم خرد سالان دبیرستان علمیه هم پس از مشاركت در كانون ورزش دبیرستانها در تمام مسابقه ها در ردیف تیم های متوسط قرار گرفت .

نام بازیكنان تیم اول فوتبال دبیرستان علمیه

۱ - غلامرضا مدیری	۷ - مرتضی مصور رحمانی
۲ - غلامحسین همایون	۸ - مسعود فرونی
۳ - کیومرث آق اولی	۹ - اسماعیل سهی کیش
۴ - هوشنگ نوروزی شامیانی	۱۰ - جواد بنی هاشمی
۵ - غلامحسین مجیدی آهی	۱۱ - غلامرضا یبیین
۶ - سعید فرونی	۱۲ - لطف الله مفخم پایان

نام بازیكنان دسته دوم «خرد سالان» دبیرستان علمیه

۱ - مهدی خزاعی	۲ - هادی رفیع
۳ - محسن مشیری	۴ - صادق امیری
۵ - ناصر نیرومند	۶ - مرتضی صمصامی
۷ - حسن مرتضوی	۸ - ابراهیم ابراهیم تیریزی
۹ - علی مستوفی	۱۰ - ناصر شمس
۱۱ - فضل الله مقدم	۱۲ - حسینعلی موثق

دسته اول فوتبالیست های دبیرستان علمیه علاوه برنبرد هائیکه با تیم های مرکز نمود باسه تیم از فوتبالیست های ولایات بشرح ذیل مسابقه داد

۱ - روز افتتاح مسابقه های ولایات بادبیرستان فردوسی تبریز ده دقیقه بازی نموده هیچ برهیچ خاتمه یافت

بازیکنان تیم اول فوتبال دبیرستان علمیه در ۱۳۱۵ - ۱۳۱۴

ردیف نشسته از چپ بر است غلامحسین همایون غلامرضا مدیری کیومرث اق اولی
 ردیف وسط از چپ بر است سعید قزونی غلامحسین اهی هوشنگ نوروزی شامبیانی
 ردیف ایستاده از چپ بر است مرتضی مصور رحمانی غلامرضا یمین اسماعیل سهی کیش
 آقای حسن حداد ناظم دبیرستان ، مسعود قزونی جواد بنی هاشمی

يك منظره از مسابقه فوتبال بين تيم اول ديرستان علميه و تيم
اول ديرستان شرف كه يك بر هيچ بنفع بازيكنان ديرستان علميه خاتمه يافت

۲ - باتیم فوتبال دیرستان ایرانشهر یزد که بواسطه حاضر نشدن عده از بازیکنان اصلی بنسابت بدی موقع شروع بازی (نیساعت بعد از ظهر) يك بريك بنفع طرفین خاتمه یافت

۳ - باتیم دیرستان شاهپور شیراز سه برهیچ بنفع دیرستان علمیه . تیم خردسالان نیز باتیم فوتبال دیرستان شاهپور بابل بازی کردند و يك برهیچ برتیم بابل فایق آمدند . پس ازانجام مسابقه ها چون حس شد که هنوز آنطور که باید و شاید یشرفت حاصل نگردیده است

برای ایجاد حس رقابت مستحسن و بالتبجه یشرفت بازی بین کلاس ها مسابقه داخلی فوتبال برقرار شد . دوگلدان نقره که از طرف دیرستان تهیه شده بود بمسابقه گذارده شد یکی برای کلاسیکه منظم تراز سایرین درس زمین حاضر شود دیگری برای کلاس برنده بازی ها بالتبجه گلدان اولی را کلاس اول که از همه منظم تر بودند و جام دوم را کلاس پنجم که درمسابقه ها فاتح شده بود صاحب شدند

اسامی رؤسای تیم های کلاسها

غلامحسین همایون	کلاس ششم
اسمعیل سهی کیش	کلاس پنجم
غلامحسین مجیدی آهی	کلاس چهارم علمی
صارم الدین اعتمادیان	کلاس چهارم ادبی
مهدی خزاعی	کلاس سوم
احمد جوان	کلاس دوم
ناصر شمس لاریجانی	کلاس اول

لباس بازی کنان پیراهن زرد و سیاه راه راه و شلوار کوتاه برنگ مشکی و جوراب ساقه بلند سیاه است

لباس ورزشکاران دیرستان علمیه بقدری زیبا و جالب توجه است که در روز جشن ورزش هنگام دفعله مورد توجه و استفسار بندگان والا حضرت همایون ولایت عهد قرار گرفت .

بهترین فوتبالیست های دیرستان : آهی . سهی کیش و نوروزی بوده اند

❦ والی بال ❦

از مدتی پیش بازی والیبال در دبیرستان علمیه معمول شده است ولی تقریباً اختصاص یک عده معینی داشت و سایرین بی بهره بودند. بیشتر دلیل انهم نداشتن زمین بازی بود.

در سال ۱۳۱۴ - ۱۳۱۵ دو زمین والیبال درخود دبیرستان احداث شد و علاوه بر اینکه صبحها و بعد از ظهرها و عصرها و ساعات ورزش دانش آموزان به بازی والیبال میرداختند روزهای شنبه و چهارشنبه هم زمینهای ورزش دانشسرای عالی بدانش آموزان دبیرستان علمیه اختصاص داشت و در زمین والی بال آنجا تحت سرپرستی رئیس انجمن ورزش و دبیر ورزش بازی میرداختند و باز هم برای اینکه این بازی عمومیت پیدا کند ساعات بازی را تحت پروگرام و نظم مخصوصی بین تمام کلاس ها تقسیم کردند و برای ایجاد حس رقابت مفید تا بیشتر پیشرفت حاصل شود بین تمام کلاس ها مسابقه والی بال ایجاد شد.

یک کلدان قره ازطرف دبیرستان تهیه شده بود تا کلاس فاتح بدریافت آن نائل گردد. پس از یک رشته مسابقه بالاخره کلاس پنجم در این قسمت فایق آمد و کلدان قره را دریافت کرد.

انجمن ورزش دبیرستان علمیه برای مسابقه به کانون ورزش دبیرستانها دو تیم والی بال معرفی نمود اول تیم بزرگها دوم تیم خردسالان.

اسامی تیم والیبال بزرگها

۱ - اسماعیل سهی کیش	۵ - لطف الله 'مفخم' یایات
۲ - ناصر شباهنگ	۶ - صادق عنقا
۳ - مرتضی مصور رحمانی	۷ - کیومرث آق اولی
۴ - سعید فرونی	

اسامی بازیکنان تیم والی بال کلاس پنجم که مسابقه را ربودند

ساری یفقاخ
سعید فزونی
لطف الله مفعم پایان

اسماعیل سهی کیش
مرتضی مصور رحمانی
ناصر شاهنگ

ورزشکاران دبیرستان علمیه هنگامیکه در زمین امجدیه خود را
برای دفیله حاضر میکنند

ردیف اول از چپ بر است - غلامحسین مجیدی آهی - اسمعیل
سهی کیش - مرتضی مصور رحمانی - یوسف سالور
ردیف دوم - هوشنگ نوروزی شامبیاتی - جواد بنی هاشمی --
غلامحسین همایون - غلامرضا ما کوئی
از ردیف سوم فقط غلامرضا مدیری دیده میشود
آقای حداد ناظم دبیرستان علمیه نیز در سمت راست عکس
دیده می شود

عدہ از ورزشکاران دبیرستان علمیه ہنگام دفیلہ از حضور بندگان

والاحضرت ہمایون ولایت عہد

ردیف اول از چپ بر راست غلامحسین مجیدی آہی - اسمعیل

سہی کیش - مرتضی مصور رحمانی - یوسف سالور

ردیف دوم از چپ بر راست - ہوشنگ نوروزی شامبیاتی - جواد

بنی ہاشمی - غلامحسین ہمایون

ردیف سوم - صادق عنقا - کیومرث آق اولی - غلامرضا مدیری

اسامی تیم والی بال خرد سالان

- ۱ - حسینی موتقی
 - ۲ - مهدی خزاهی
 - ۳ - هادی رفیع
 - ۴ - منوچهر ظلی
 - ۵ - محمود بزرگ زاده
 - ۶ - صارم الدین اعتمادیان
- اگر چه تیم بزرگها در مسابقه رسمی شکست خورد ولی به معایب بازی خود پی بردند و در رفع آن کوشش کرده روز بروز پیشرفت کرد بطوری که اواخر سال مزبور بازی آنها قابل مقایسه با اول سال نبود
- بالاخره بازی والی بال در این سال در دبیرستان علمیه عمومیت پیدا کرد و برای اینکه بازی با نظم توأم باشد هر کس جزئی بی نظمی مینمود از بازی والی بال محروم میشد. در نتیجه دانش آموزان هم در این قسمت ورزش پیشرفت کاملی نمودند و هم در قسمت نظم و نوبه خود
- بهترین بازیکنان دبیرستان - در مرتبه اول آقای اسماعیل سهی کیش رئیس انجمن ورزش بود که نه تنها در میان دانش آموزان دبیرستان علمیه بلکه ما بین تمام والی بالیست های تهران کاملاً معروف است. در مرتبه دوم آقای ناصر شهابنک دانش آموز سال پنجم قرار گرفته است

تنیس

علاوه بر فوتبال و والیبال عده از دانش آموزان دبیرستان علمیه به بازی تنیس علاقه مند گردیده هفته دویز (سه شنبه و چهارشنبه) در زمین دانشسرای عالی تحت سرپرستی آقای احمد احمد وزیری دبیر طبیعیات که در این قسمت استادند به بازی تنیس میپرداختند و با توجهات و تشویقات مخصوص دبیرستان در این قسمت پیشرفت قابل توجهی نموده اند و امید ترقیات بیشتری می رود

دوچرخه سواری

دبیرستان علمیه عده زیادی دوچرخه سوار تربیت کرده است که علاوه بر مسافرت های کوچک دسته جمعی که روز های جمعه بر سرپرستی آقای احمد ایزد پناه می نمودند دستجات دونفری و سه نفری آنها بمسافرت های طولانی اقدام می نمودند. بطوریکه حسینی موتقی دانش آموز سال سوم مسافت طهران تا قم را

بوسیله دوچرخه طی نموده بالاخره در مسابقه های کانون ورزش دیرستانها نیز عده دوچرخه سوار شرکت نمودند و در روله بادوچرخه مقام سوم را بین دیرستانها احراز کردند

دانش آموزان دوچرخه سوار که در روله بادوچرخه شرکت کرده اند

ابراهیم ابراهیم تبریزی

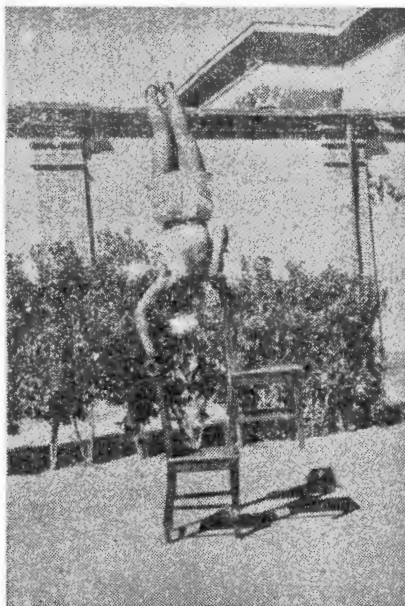
ناصر قوانلو

مهدی خزاهی

علی اکبر عظیم زاده

آکروبات

انجمن ورزش برای پیشرفت آکروبات نیز داخل اقدامات اساسی گردید و در این رشته نیز عده تربیت کرده است که عملیات آنها مورد تحسین همه دانش آموزان و سران دیرستان قرار گرفته است . بهترین و باذوق ترین آنها منوچهر ایرانی و بعد از او مسعود مجتهد زاده میباشد
یکی از عملیات آکروباتیک منوچهر ایرانی

منوچهر ایرانی از پیش آهنگان خوب و با استعدادی که دارد در آتیه آرتیست لایقی میشود

ورزشکاران دبیرستان علمیه در زمین امجدیه در روز جشن ورزش

دانش آموزان دبیرستان علمیه هنگام تمرین عملیات نظامی

دید و باز دید ها

دانش‌آموزان دبیرستان علمیه برای آشنا شدن با دانش‌آموزان دیگر دبیرستانها و ایجاد روابط نزدیک و صمیمانه بوسیله انجمن های متشکله شروع یکسلسله دید و بازدید های دوستانه نمودند . برای این منظور اولین دفعه انجمن خرد دعوتی از تمام دانش‌آموزان دبیرستان های طهران نمود که از هر دبیرستان یکمده پنج نفری برای استماع کنفرانس آقای حسینعلی احسنی که از دیران متبحر و فاضل ریاضیات دبیرستانهای مرکز است و راجع به تطبیق تربیت اسلام با تمدن امروز صحبت می فرمودند در سالون سخنوری انجمن خرد دبیرستان علمیه حضور بهرسانند .

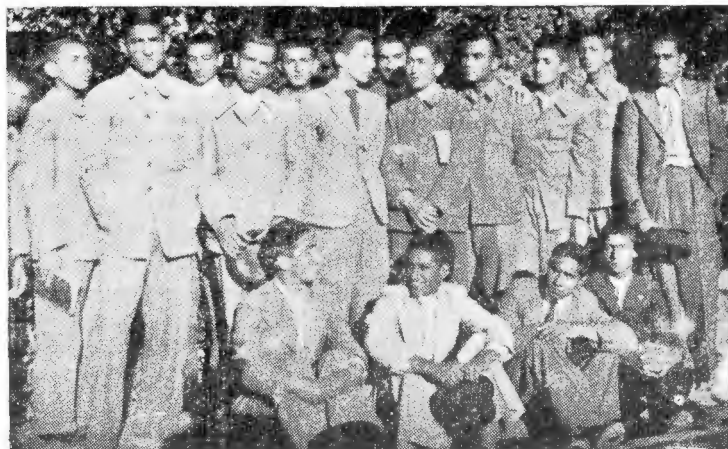
اکثر دبیرستانها این دعوت دوستانه را قبول و در روز موعد حاضر شدند . بدینوسیله اولین سنگ پایه ایجاد دوستی مابین دانش‌آموزان دبیرستانها بوسیله دبیرستان علمیه نهاده شد .

خوشبختانه این ترتیب از طرف دبیرستانها تعقیب و در مرتبه دوم دانش‌آموزانی از تمام دبیرستانها در جشن سالانه دبیرستان ایرانشهر بر حسب دعوت قبلی حضور یافتند . در مرتبه سوم برای شرکت در جشن دارالفنون و بالاخره در دبیرستان البرز برای انجام مراسم چهارشنبه سوری دعوت شده عده از دانش‌آموزان تمام دبیرستانها شرکت کردند

برای اینکه این دیدار ها بیشتر و بالاخره دوستی مابین دانش‌آموزان دبیرستان علمیه و دبیرستان های مرکز بیشتر شود به ایجاد یکسلسله مسابقه های دوستانه فوتبال و والی بال اقدام شد و بدین ترتیب هم تیم بزرگ ها و هم تیم خرد سالان بانجام يك رشته نبرد های دوستانه با تیم های دبیرستانهای شرف ، تجارت ، پهلوی ، دارالفنون ، دانشسرایعالی موفق آمدند که بیشتر آنها بنفع تیم دبیرستان علمیه تمام میشد

فقط به نبردهای فوتبال اکتفا نشد بلکه برای توسعه فکر دوستی و رفاقت با دانش‌آموزان سایر دبیرستانها يك رشته مسابقه های والی بال شروع شد که بیشتر با دبیرستانهای معرفت ، تجارت ، دارالفنون ، پهلوی ، دانشسرای

هالی انجام میشد بطوریکه مرتباً دانش آموزان دبیرستانهای فوق برحسب دعوت انجمن ورزش دبیرستان علمیه در زمین والی بال حاضر شده بازی میپرداختند و همینطور تیم های والی بال این دبیرستان برحسب دعوت به دبیرستانهای فوق برای مسابقه و بازی میرفتند .

والی بالیست های دبیرستان معرفت و علمیه
پس از انجام يك نبرد

باز هم برای اینکه این آشنائی ها عمومیت پیدا کند علاوه بر تیم های بزرگها و خرد سالان که با تیم های بزرگ و خرد سالان دبیرستانهای دیگر بازی میکردند مابین کلاسهای دبیرستان علمیه و سایر دبیرستانها نیز مسابقه های زیادی بخصوص بادیپرستان تجارت که بدپرستان علمیه نزدیکتر است داده شد تنها بدپرستانهای مرکز قانع نشده هنگامیکه دانش آموزان دبیرستانهای ولایات برای حضور درسات سوم اسفند و دوفیله در مقابل پیشوای نیرومند ایران اعلیحضرت شاهنشاه پهلوی و انجام يك سلسله مسابقه ها بایکدیگر در تهران حاضر شده بودند از فرصت استفاده کرده طرح دوستی و رفاقت را با آنها نیز ریخته و در دومرتبه از تمام فوتبالیست های شش دبیرستان ولایات مختلف بادیپرستان دعوت شد .

در مرتبه اول از بازی کثات دبیرستانهای شاهپور شیراز و شوکتیه

میرچند و رضاییه و در مرتبه دوم از فوتبالست های دبیرستانهای سعدی اصفهان شاهپور اهواز و شاهپور رشت دعوت شد. خوشبختانه دانش آموزان در هر دو دفعه دعوت ما را اجابت و در روز های مقرر در دبیرستان حاضر شدند و از طرف دانش آموزان و پیش آهنگان این دبیرستان با کمال محبت و گرمی از آنها پذیرائی بی ریا و بی شایبه بعمل آمد و در ضمن در هر دو مرتبه تعلق های دوستانه از طرفین رد و بدل شد.

آقای حداد خیر مقدم میفرمودند و از فوائد دوستی صحبت میداشتند و مرتضی مصور رحمانی رئیس انجمن خرد وضعیت داخلی دبیرستان و انجمنها را بعرض مدعوین رسانیده آنها را آشنا بامور دبیرستان مینمودند.

دانش آموزان دبیرستانهای شاهپور رشت و سعدی اصفهان و شاهپور اهواز
در سالن پذیرائی دبیرستان علمیه

و از طرف دانش آموزان دبیرستان شاهپور رشت آقای قاضی زاده و از دبیرسان رضاییه آقای سریع النلم از ابن مسافرت و پذیرائی گرم اظهار شادمانی میکردند.

اعضاء انجمن موسیقی بخصوص عباس عاملی و لطف الله مفخم پایان در تمام مدت بنغمات خوش و آهنگ دلکش ویلن، ارك، پیانو ستور، و خواندن.

سرود مخصوص دیرستان گوش مستمعین را نوازش میدادند و عکاسان دیرستان چند قطعه عکس در سالون هنگام ایراد خطابه و نطق و هنگام گردش در صحن دیرستان از آقایان مدعوین برای یادگار برداشتند (بعضی از عکسها در گراورها بنظر خوانندگان رسیده است) حتی تیم اول والی بال دیرستان علیه بانجام يك نبرد دوستانه در صحن دیرستان با تیم والی بال دیرستان شاهپور رشت که بنفع بازی کنان دیرستان علیه تمام شد موفق گردیدند .

دانش آموزان دیرستان شاهپور رشت با دانش آموزان دیرستان علیه
پس از انجام يك نبرد دوستانه والی بال با حضور آقای حداد

امیدواریم در آتیه اینگونه روابط بیشتر توسعه پیدا کرده تمام جوانان

ایران یکدل و يك جهت با مشارکت یکدیگر با روحی توانا و

فکری بیدار بخدمت شاهنشاه محبوب و میهن عزیز کمر

همت بندند .

دانش آموزان دبیرستان شاهپور شیراز در دبیرستان علمیه
آقای وکیل نماینده تعلیمات ولایات و آقای حداد ناظم دبیرستان و آقایان بهرامی -
بهارلو - ایزدیناه دبیران و چند تن از دانش آموزان دبیرستان
مشاهده میشوند

دانش آموزان دیرستان ۱ ضائیه در دیرستان علمیه

آقای وکیل نماینده اداره تعلیمات ولایات و آقای حداد ناظم دیرستان و آقایان
بهرامی و بهارلو دیران و چند تن از دانش آموزان میزبان دیرستان
مشاهده میشوند

آقای حداد برای دانش آموزان اعزامی دبیرستان های
رشت . اهواز . اصفهان صحبت میکنند

برادران عزیز شایسته می بینم که کمال مسرت خودم را از اینکه دعوت دانش آموزان دبیرستان علمیه را اجابت نموده اید اظهار و عرض تشکر کنم قطعی است این رفت و آمد و گفت و شنود ها و دیدن ها نهایت اثر خوش و ثمر بخشی را در قلوب ما همه دارد چه همین عوامل است که موجبات یکرنگی و هم آهنگی و صمیمیت و اتحاد را فراهم می آورد . آشنا شدن بافکار بروحیات بطرز خیالات هم که در سابق بعللی که همه آقایان میدانند میسر نبوده امروزه بحمدالله تمام موجبات سعادت فراهم و موانع مفقود گردیده است کمال حسن اثر را در روحیات و حسیات ما دارد . ملت متحد و یکدل ملتی است که بیشتر یکدیگر را می بینند و بیشتر با هم معاشرت دارند این مسئله باثبات رسیده که رفت و آمدها و دید و بازدیدها در هر ملتی که زیاد باشد آن ملت سعادتمندتر و دربر آوردن حوائج اجتماعی خودشان مهیاتر هستند و برعکس ملتی که درها را بروی خودشان می بندند و باهم رفت و آمد ندارند قطعاً در نکبات چهل غنوده اند . وقتی بتاريخ مراجعه شود این مسائل روشن و واضح تر میشود .

همه آقایان میدانند و محتاج بگفتن من نیست که ما هم در عداد همین ملل بودیم که همه چیز بروی ما بسته بود ازکی درهای سعادت بروی ما باز شد همه میدانیم از زمانی که بخت خفته ایران بیدار و طالع فرسوده ما جوان

شد یعنی از زمانی که اعلیحضرت پهلوی زمام امور کشور را کلاً بدست گرفتند درهای سعادت بروی ما باز گردیده است که این اندازه میتوانیم باهم رفت و آمد کنیم و یکدیگر را به بینم و راه های طولانی را با نهایت سهولت و سرعت طی میکنیم و از دیدار یکدیگر بهره مند میشویم و ترقیات شهرها و قسمت های مختلف کشور عزیزمان را می بینیم با این توضیح مختصر باید شما فرزندان این کشور علاوه بر دعا بوجود چنین شخصی که عمر عزیز خود را صرف تعالی و سعادت مامینماید بنمائید باید سعادت ابدی و عمر سرمدی این بزرگترین نایب تاریخی ایران را بخواهیم و بدانیم که همه چیز ما از اوست و بعلاوه در انجام نیات خیرخواهانه عمومی وزارت معارف شب و روز بکوشیم و از این موقعیت ممتن فعلی و داشتن چنین وزیر کاردان و پراندیشه و حزم قدردانی و شکرگزاری کنیم و درخاتمه بدانیم که

سعادت ما، خوشبختی ما، امنیت ما، قدرت

ما، فعالیت محیط ما، همه از وجود یکی

هست و بس یعنی شاهنشاه بیدار دل پهلوی

گردشها و مسافرت‌های علمی

۴۱۰

دانش آموزان دبیرستان علمه برای مطالعات زمین شناسی و پیدا کردن سنگ‌های مختلف و فسیلهای ادوار چهارگانه و بازدید اماکن تاریخی و حفاریاتی که در اطراف تهران میشود مسافرت‌های متعدد کردند.

دانش آموزان کلاس پنجم در کرج پس از بازدید کارخانه قند
در وسط آقای حسینعلی احسنی دبیر ریاضیات دیده میشود

اینگونه گردشها همیشه تحت سرپرستی دبیران مربوطه با نظم و ترتیب و مشارکت تمام دانش آموزان کلاس از طرف تمام کلاسها بنوبه خود و برای توضیح مربوط بدرس خود از کلاس اول تا ششم بعمل می‌آوردند و در ضمن برای

آشنا شدن بطرز کار ماشین ها بکارخانه های قند و سیمان و غیره بکرج و
کهریزک و حضرت عبدالعظیم و برای دیدن طرز استخراج معادن بشمشك
مسافرت کرده اند و بطوریکه انتظار میرفت نتایج مطلوبه حاصل گردید . براینها
باید مسافرتهاى خود دانش آموزان را که بدسته های كوچك در تعطیلات بنقاط
دور دست میگردند علاوه نمود

برای اینکه از تطویل خودداری شود فقط مختصری از شرح مسافرت
هرکلاس را ذکر میکنیم

کلاس اول بخرايه های ری و کهریزک برای تماشای حفريات و کارخانه
قندسازی سرپرستی آقای رهنما دیر تاریخ و جغرافیا

کلاس دوم -- حضرت عبدالعظیم برای بازدید کارخانه سیمان و حفريات
تحت سرپرستی آقای رهنما و به ورامین برای دیدن مسجد جامع

کلاس سوم -- حضرت عبدالعظیم برای بازدید کارخانه سیمان و حفريات
تحت سرپرستی آقای رهنما و آقای بهرامی دیر ریاضی

کلاس چهارم -- کارخانه سیمان و کارخانه قند کهریزک تحت سرپرستی
آقای بهرامی و شهیدی

کلاس پنجم -- بکرج برای بازدید کارخانه قند تحت سرپرستی آقای
حسینعلی احسنی

کلاس پنجم -- حضرت عبدالعظیم برای بازدید کارخانه سیمان و
حفريات و موزه ری تحت سرپرستی آقای دکتر ارمائیس وارطانی

کلاس ششم -- بکرج برای بازدید کارخانه قند ساری و دانشکده فلاحه
تحت سرپرستی آقای مرتضی قلی اسفندیاری

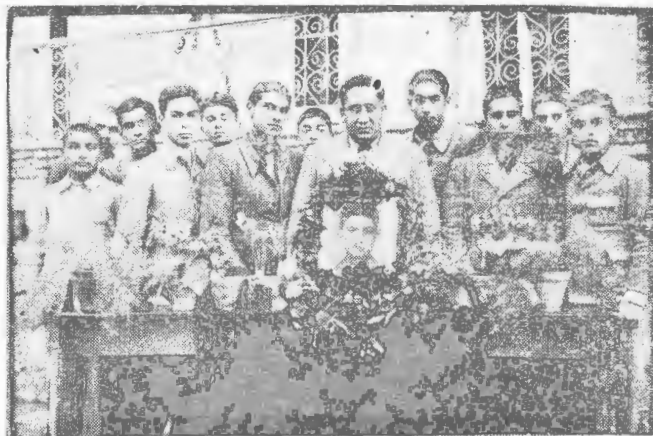

دانش آموزان دبیرستان علمیه ، اعضاء کلوپ کوه نوردی در یکی از روز های
برفی زمستان هنگام استراحت در دامن کوه های شمیران
آقای حداد در وسط دیده میشوند

مرگ جوان ناکام فیروز جهانشاهی

بعد از تعطیلات عید دیگر فیروز جهانشاهی بدیرستان نیامد
با کمال تأثر مطلع شدیم که بهار عرش خزان شد
مرحوم فیروز جهانشاهی از بهترین دانش آموزان دیرستان
علمیه بود ، چه از لحاظ سعی و کوشش در انجام تکالیف درسی
و چه از نقطه نظر اخلاق کمتر مانند داشت .
مرحوم فیروز همیشه دانش آموز اول کلاس بوده و سران دیرستان
و رفقای دیرستانی او از همه چیز او رضایت داشتند .

در مجلس تذکری که بمناسبت هفتمین روز وفات او با
حضور آقای رفعتی معاون دانشکده طب و عمومی مرحوم جهانشاهی
بر پا شده بود . در جلوی آقای حداد ناظم دیرستان عکس
مرحوم فیروز جهانشاهی دیده میشود .

خبر مرگ او نهایت تأثر را در میان تمام آشنایان و رفقای آت مرحوم ایجاد کرد . دانش آموزان دبیرستان علمیه در هفتمین روز وفاتش مجلس تذکری با حضور سران و دبیران دبیرستان و تمام دانش آموزان که با او همدرس بوده‌اند و در دبیرستان های دیگر مشغول تحصیل بوده‌اند برپا کردند. عده‌ای از دوستانش شرح حال او و زندگی کوتاهش را شرح داده تاریخچه مختصری از تولد تا هنگام مرگش بیان کردند

مرحوم فیروز جهانشاهی در ۱۳۰۳ متولد گردیده و در شب عید ۱۳۱۵ در سن ۱۲ سالگی بدرود زندگی گفت

شارالیه دانش آموز کلاس ۱ دبیرستان علمیه بود

سران دبیرستان با حضور عموی ایشان و آقای رفعتی معاون دانشکده طب از اقوام مرحوم جهانشاهی و دانش آموزان در مجلس تذکر شادروان فیروز جهانشاهی

مقالات و اشعار زیادی که در مرثیه او گفته شده بود در مجلس تذکر قرائت و سروده شد

ما ذیلا بدرج دو قطعه از اشعار فوق مبادرت می‌ورزیم

اثر طبع سعید فزونی در مرگ شاد روان
فیروز جهانشاهی

تازه میامد که گل خندان شود	ابر بر باغ و چمن گریان شود
بلبل گویا بطرف بوستان	بر فراز منبر غضبان شود
مرغزار از خوبی باد بهار	چون عذار شاهد غضبان شود
گردد آزاد عندلیب از حبس دی	فرودین را زاغ در زندان شود
تازه میآمد که آید نو بهار	باغ و راغ از مقدمش شادان شود
که جهانشاهی ز خیل ما جدا	گشت تا آنکه زی رضوان شود
بعد او شاید هر آنکس نام او	بشود نالان و هم گریان شود
ای دریغا نو نهالی آن چنان	در چنین خاک سه پنهان شود
این فلک نگذاشت تا کام دلش	گیرد و نائل به آرامان شود
ای که بگذشتی بتندی همچو برق	کاشکارو، زان سپس پنهان شود
نام فیروز تو گر چه رفته	مجو کی از خاطر یاران شود
کاخ مهری را که در دلهای ما	ساختی هرگز مگر ویران شود
حسن خلق و خوی نیکت راسزاست	مورد تقدیر این و آن شود
خود فزونی خواست تاماواى تو	جنت پر رحمت یردات شود

اثر طبع مسعود مجتهد زاده در مرک شادروان
فیروز جهانشاهی

هنگام آنکه باز شود غنچه را دهان	هنگام آنکه باز شود غنچه را دهان
آنموقمی که دانه بر آورده سر ز خاک	آنموقمی که دانه بر آورده سر ز خاک
دست اجل ربودت و بردی بصد امید	دست اجل ربودت و بردی بصد امید
آری همیشه عهد فلک این چنین بد است	آری همیشه عهد فلک این چنین بد است
عادیست لیک این روش چرخ غم فرا	عادیست لیک این روش چرخ غم فرا
این ره که رفته همه باید چنین رویم	این ره که رفته همه باید چنین رویم
با این همه نیروی دل وفای تو	با این همه نیروی دل وفای تو
حالی نرفت از نظر ما خیال تو	حالی نرفت از نظر ما خیال تو
اکنون رسیده است بر دوست روح تو	اکنون رسیده است بر دوست روح تو
آسوده گشته دگر از رنج نزع و مرگ	آسوده گشته دگر از رنج نزع و مرگ
رقعی و بر نگردی و از این همه چه سود	رقعی و بر نگردی و از این همه چه سود
از گریه نیست نفعی و از ناله حاصلی	از گریه نیست نفعی و از ناله حاصلی
تا عمر هست از نظر ما نیروی	تا عمر هست از نظر ما نیروی

هنگام آنکه بر همه چیزی دمیده جان	هنگام آنکه بر همه چیزی دمیده جان
آن تازه شاخ عمر تو در خاک شدن جان	آن تازه شاخ عمر تو در خاک شدن جان
امید زیر خاک کند گردش زمان	امید زیر خاک کند گردش زمان
ناکام میفرستد از اینجا بدان جهان	ناکام میفرستد از اینجا بدان جهان
اکنون برد ترا و دم بعد دیگران	اکنون برد ترا و دم بعد دیگران
راهی شوند جمله در این راه این و آن	راهی شوند جمله در این راه این و آن
ما با تو یار بوده و هستیم هر زمان	ما با تو یار بوده و هستیم هر زمان
باشی همی مجسم در پیش دیدگان	باشی همی مجسم در پیش دیدگان
بهر همیشه هستی زین بعد جاودان	بهر همیشه هستی زین بعد جاودان
با قلب پاک جای گرفتی تو در جهان	با قلب پاک جای گرفتی تو در جهان
تیری که رفت باز نیاید بر کمان	تیری که رفت باز نیاید بر کمان
با گریه باز آمدنت میرود کمان ؟	با گریه باز آمدنت میرود کمان ؟
تا آندی که پیش تو گردیم مار و ان	تا آندی که پیش تو گردیم مار و ان

قهرمانان

قهرمانان

بزرگی سراسر بگفتار نیست دوصد گفته چون نیم کردار نیست
در این صفحات دانش آموزانی که در قسمت های مختلف از رفقای خود
گوی سبقت را ربوده اند بعنوان قهرمان بخوانندگان گرامی معرفی میشوند و
در بالای هر صفحه گراور شاگرد اول های هر کلاس را با شرح مختصری از
احوال آنها درج می کنیم تا بدین وسیله تشویق گردیده آنها را تحریص کنیم که
یش از یش برای احراز موفقیت بکوشند

انجمن خرد

معین رهنا فرزند عبدالرحیم
متولد سال ۱۳۹۷ خورشیدی
بامعدل ۱۷٫۹۱ در امتحان
آخر سال کلاس پنجم شاگرد
اول بوده است . مشارالیه در
تمام دوره متوسطه شاگرد اول
بوده چندین بار مورد تشویق
سران دبیرستان قرار گرفته
است .

عزیز الله آزاد منفرد فرزند
نقی متولد سال ۱۲۹۸ با
معدل ۱۴۰۱ در امتحان
آخر سال کلاس چهارم علمی
شاگرد اول بوده است

بهترین سخنوران در میان دانش آموزان دبیرستان علمیه

مرتضی مصور رحمانی	لطف الله مفتاح پایان	یوسف سالور
علی اصغر لواسانی	حبیب ناج بخش	حسین شاهق
منوچهر صبا	زین العابدین سالار بهزادی	

بهترین نویسندگان

مرتضی مصور رحمانی	سعید فزونی	عبدالمجید نجات
ضیاء الدین یزهان مرانی	محمد شیانی	خسرو صقری
اکبر عظیم زاده	منوچهر صبا	مسعود مجتهد زاده
مهدی خزاعی		

رحمت الله امير مصطفوی فرزند
مصطفی متولد سال ۱۲۹۸
با معدل ۱۵٫۶ در امتحان
آخر سال کلاس چهارم ادبی
شاگرد اول بوده است

بهترین شعرا

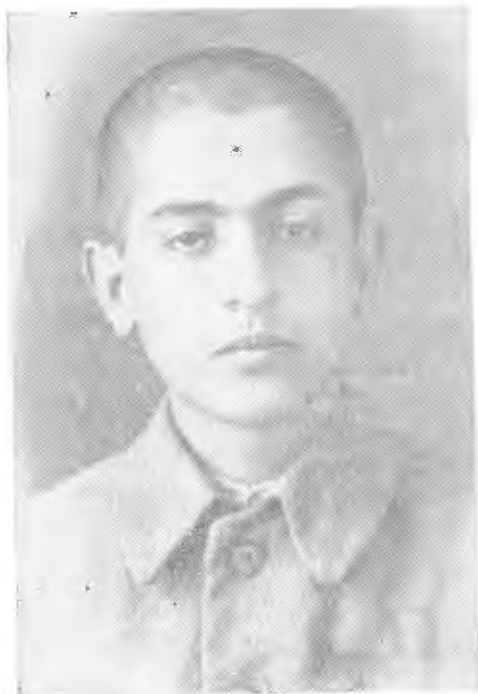
صادق عثقا	محمد لقمان ادهم	سعید فزونی
وحی الدین حجتی امامی	منوچهر صبا	مسعود مجتهد زاده

بهترین نوازندگان

فریدون فرمانفرمائیان	لطف الله مفخم پایان	عباس عاملی
محمد شبانی	مسعود فزونی	عطاء الله لطفی
یا الدین پنهان مرآتی	احمد حیات	ابراهیم ابراهیم تبریزی
منصور نیرومند	منوچهر سرداری	مهدی خزاعی
	ابوالحسن سهای	محمود بزرگ زاده

بهترین نقاشان

منوچهر صبا	منوچهر ایرانی	اسدالله رکنی فرد
محمد پورسرتیپ	ضیاء الدین پنهان مرآتی	مسعود فزونی

مرتضی آجودانی فرزند
 ابراهیم متولد سال ۱۲۹۷
 بامعدل ۱۸۶۱ در امتحان
 آخر سال کلاس سوم شاگرد
 اول بوده است . مشارالیه در
 تمام دوره متوسطه شاگرد
 اول بوده چندین بار مورد
 تشویق سران دبیرستان
 قرار گرفته است .

بهترین خوش نویس ها

مسعود فزونی حسینعلی موثقی جعفر شهیدی
 ضیاءالدین پڑهان مرآتی اسدالله رکنی فرد احمد بهنیا طهرانی
 یوسف بهنیا تهرانی

بهترین عکاسان

لطف الله مفخم پایان اسدالله رکنی فرد یحیی تقی سرخوش
 پرویز حریری

بهترین بازیکنان آکروبات

منوچهر ایرانی مسعود مجتهد زاده وحی الدین حجتی امامی
 محمد سرفراز غلامرضا مدیری همدانی

هبت الله حجتي امامي فرزند
 احمد متولد سال ۱۳۹۸
 با معدل ۱۵٫۷۱ در امتحان
 آخر سال کلاس دوم شاگرد
 اول بوده است

بهترین آرتیست های دبیرستان

هوشنگ نوروزی شامیاتی	لطف الله مخم	پایان	منوچهر ایرانی
احمد جوان	حسین پرتوی	محمود تاج بخش	
محسن مفید	هوشنگ محیط مافی	عبدالمجید نجات	
عطاء الله لطفی			

فداکارترین دانش آموزان

مرتضی مصور رحمانی	اسماعیل سهی کیش	ناصر شاهنگ
لطف الله مخم	پایان	حسین هلی موثقی
زین العابدین سالار بهزادی	یوسف سالور	

بهترین بازیکنان تنیس

لطف الله مخم پایان - پرویز کیقبادی - مهدی خزاعی

حسروصفی فرزندفرج‌الله
مدولد ۱۲۸۸ خورشیدی
بامعدل ۱۶۰۶۱ در امتحان
آخر سا' کلاس اول شاگرد
ا ر ده است

بهترین بازیکنان والی بال

اسماعیل سهی کیش - مرتضی مصور رحمانی - ناصر شاهنک - سعید فزونی
کیومرث آق اولی - غلامحسین همایون - غلامرضا مدیری همدانی (از بزرگ ها)
مهدی خزاعی - منوچهر ظلی - ناصر شمس (از خرد سالان)

بهترین چرخ سواران

ابراهیم ابراهیم تبریزی - مهدی خزاعی - ناصر کریم قوانلو - علی اکبر عظیم زاده
منوچهر صبا - مسعود فزونی - ناصر شاهنک - محمود بزرگ زاده - حسینعلی
موشقی - مرتضی مصور رحمانی

ارشدهای کلاس ها

محسن رهنما - کلاس ۵	غلامحسین همایون - کلاس ۶
صارم الدین اعتمادیان - کلاس ۴ ادبی	عطاءالله دهش - کلاس ۴ علمی
هادی رفیع - کلاس ۲	مهدی خزاعی - کلاس ۳
	ناصر شمس لاریجانی - کلاس اول

بهترین فوتبالیست ها

غلامحسین مجیدی آهی - اسماعیل سهی کیش - هوشنگ نوروزی شامیاتی
مسعود فزونی (از تیم بزرگ ها) - ابراهیم ابراهیم تیریزی - مرتضی صمصامی
ناصر شمس لاریجانی - ناصر کریم قوئلو - محمود بزرگ زاده (از تیم خردسالان)

غلامحسین مجیدی آهی دانش آموز کلاس ۴

عده از دانش آموزان دبیرستان علمیه که در سال ۱۳۱۵ - ۱۳۱۴
موفق باخذ گواهی نامه گردیده اند

۱ — غلامحسین همایون	۴ — غلامرضا یمین
۲ — حسن مولوی	۵ — ابوالقاسم میرافضلی
۳ — محمود رجائی	۶ — حسن قویمی

محمد رضا نظام الدین موحد
کتابدار کتابخانه دانش آموزان

مرتضی صمصامی دانش آموز کلاس پنجم
قدیمترین دانش آموزان دبیرستان علمیه
که از بدو تحصیلش تا کنون در دبیرستان
علمیه است

محمد کامبیز قدیمترین خدمتگذار دبیرستان
که ۱۳ سال بلا اقطاع بشغل سرایداری
دبیرستان علمیه اشتغال دارد

پیش آہنگی

آماده باش

به اعتقاد ما بهترین و صحیحترین نوع تربیت که بشر را انصافاً بآدمیت نایل میسازد آئین پیش آهنگی که ریاست حالیه آن بدست توانای شاهزاده جوانبخت ایران ولایت عهد عظمی سپرده شده است می باشد

چه انسان کامل و آدم واقعی کسی است که هم قوای جسمانی او صحیح و سالم باشد و هم قوای معنوی و اخلاقیش راست و تمام عیار. این منظور از پیش آهنگی حاصل میشود

پیش آهنگی از طرفی جوانان را برومند و صحیح المزاج تربیت میکند و از طرف دیگر قوای اخلاقی و انسانی را که شرط آدمیت و انسانیت است بسط و نیرومند مینماید جوانان را در تحت قوانین قوی اخلاقی بطوری مجهز و آماده میکند که آنها را بمقام انسان واقعی میرساند میخواهد آنجائی رساند که بجز خدا نبیند

پیش آهنگ چون مراسم کار و جدیت است بهرکس خدمتگزار و بهمه چیز خوش بین و خوش نیت است خدمت بخلق را وجهه همت خود قرار داده و در راه بشریت و آدمیت پیش آهنگ هر کس از خرد و بزرگ است. چون هر روز يك کار نيك باید بنماید امیدوار است که بتواند در ایفای این امر روزی جهان را از دیو و دد خالی و ریشه اغراض و مصائب را بر کند

پیش آهنگ قربۀ الی الله و خالصاً مخلصاً هر کس را دستگیری مادی و معنوی مینماید اجر و مزدی برای کار خوب خود چشم ندارد زیرا میداند قدرت بعمل خوب اجر خدائی و پاداش اوست. توانائی خود را بکار خوب و قدرت اینکه میتواند معضلات و خارهای زهر آگین را از جلوی پای کلیه موجودات بر دارد بزرگترین توفیق و سعادت ابدی خویش میداند

پیش آهنگ میخواهد ریشه مصائب مادی و مفساد اخلاقی را از بیخ و بن بسوزد و نهال آسایش و آرامش و خوش بینی عمومی و محبت و وداد بشری را در زمین دلهای مستعد بشر بکارد

میخواهد آنچه اندر وهم ناید آن کند

خلاصه بهترین و عالیتزین سر لوحه آئین پیش آهنگی آماده باش است

آماده بودن برای پندار خوب . گفتار خوب . کردار خوب
تاریخ پیش‌آهنگی در ایران - نام پیش‌آهنگی برای اولین مرتبه با این قوانین و مراسم
جدید در ایران در ۱۲۹۷ خورشیدی بتوسط Gez de Remro desmots
سفیر اسپانی در تهران پیشنهاد شده و در مطبوعات ذکر گردیده است
ما عین این پیشنهاد را که از سال اول مجله فلاح و تجارت شماره ۱۰
تاریخ ۱۵ اسد یونت‌ئیل ۱۲۹۸ بدست آورده ایم محض اطلاع عموم خوانندگان
کلامی نویسیم

« جناب مسیودور مرد سمت وزیر مختار محترم دولت اسپانی که مساعی و مجاهدت
ایشان در تأسیس و اداره کلوب شاهنشاهی و اصلاح نژاد اسپ ایرانی و ترویج
اصول علمی و علمی ورزش اسپیر (Sport) و غیره پوشیده نیست از آنجائیکه
همواره مایل باصلاحات و طرفدار ترقی این کشور بوده اند اینک پیشنهادی
دایر بتأسیس بوی اسکوت Boy-Scout (جوانمردان) در ایران که منافع آن
برای پرورش اخلاقی و بدنی جوانان این کشور و تأیید حسابات میهنی و نوع
پرورانه آنان بسیار مفید و سودمند است مرقوم داشته و برای درج در این مجله
فرستاده بودند »

« ترجمه پیشنهاد مزبور را ذیلاً درج نموده امیدوار است بمساعدت جناب
معزی الیه و مجاهدت اشخاص با فکر و علاقه مندان بترقی این کشور باجری
پیشنهاد مزبور موفق شده از این راه خدمت شایان بجوانان ایرانی بشود

Boy-Scout مرکب از دو کلمه انگلیسی Boy یعنی جوان
و Scout بمعنی راهنماست این طرز تربیت را یکی از افسران انگلیسی ژنرال
بادن یاول که این نوع کلاس را برای توسعه قوای ملی و تربیت روحانی
و جسمانی جوانان انگلیسی مفید میدید ایجاد نمود
ایجاد ایندسته در انگلستان بزودی قبول عامه یافت و حتی ملل دیگر از
قبیل فرانسویان و آلمانیان این رویه را اتخاذ و در کشور خود بترویج آن شروع
کردند و در فرانسه ایندسته بنام Eclaireurs (اکتشاف کننده) نامیده شد .
این طریق در مدت کمی در تمام دنیای متمدن منتشر و اکثر ملل آنرا قبول کردند.
امروز کمتر ملتی است که در کشور خود این نوع تربیت را نداشته باشد .
برای اطلاع زیاده‌تری در این باب بکتاب سودمند و بلیغ (پیش‌آهنگی چیست)
تألیف آقای بازارگاد مراجعه کنند

لایحه تشکیلات دسته جوانمردان در ایران

۱ - مقصد اخلاقی

۱ -- بشرافت متعهد میشوند که خدا و پادشاه و وطن را در هر موقع دفاع و اطاعت نمایند

بهترین وسیله برای ایفای حب پرچم ، سلامت زنده میهنی که در قلب هر میهن پرست باید جای عالی داشته باشد ، نشانه افتخار که هر کس باید جان خود را بدون هیچ درنگ فدای آن نماید آنست که در موقع افراشتن و همچنین مقارن غروب آفتاب در زمان پائین آوردن آن افواج را جمع و حاضر نموده با حضور دسته منتخبه آنان که مرکب از معدودی که رفتار آنها سرمشق دیگران است باشد با خلوص نیت و سلامت کامل سلاح افراشته بحالت سلام پرچم را فرود آورد و در موقعیکه این احترام نسبت بعلامت ملی ایفا میشود ممکن است نواها و ترانه های ملی مترنم باشد

۲ -- باید نسبت بیدران و مادران خود احترام و در قبال خواهران و برادران خود فداکار باشند

۳ -- باید اشخاص مسن و مغرر را احترام کرده همه نوع مساعدت و همراهی در حق آنها داشته باشد

۴ -- از هیچگونه مساعدت و یاری در حق هر فردی از افراد رنج کش بشر اعم از « مادی یا معنوی » دریغ و مضایقت نکنند

۵ -- دسته جوانمردان نسبت بهم نوع خود باید خوشخوی و عادل بوده بطوریکه اعمال و رفتار آنها سرمشق دیگران باشد

۶ -- زود خوابیدن ، سحرخیزی ، ایفای بعهده ، صحت عمل در کلیه امور از وظایف حتمیه و اولیه دسته جوانمردان است

- ۷ - باید بلند ترین پایه و عالی ترین مرتبه اخلاقی را منظور داشته
 بامعاشرین خود از روی خلوص نیت رفتار بکنند، در موقع راه رفتن سرهای خود
 را بزیر نینداخته ولی باجای باشد
- ۸ - وضع لباس آنها باید آراسته باشد و از وقاحت و عدم نزاکت
 و هرزه درآئی و کلیه کارهاییکه قابل نکوهش است دوری کنند
- ۹ - از استعمال مشروبات الکلی باید احتراز نمایند
- ۱۰ - همیشه باید در اصلاح معایب خود و تکمیل نفس خویش بر آمده
 به میهن و عالم انسانیت فایده برسانند

۲ - تشکیلات عمومی

- ۱ - جوانانیکه سنشان از دوازده تا بیست سال است در این تشکیلات
 قبول میشوند
- ۲ - در بدو ورود معاینه طبی بعمل آمده و بایستی قوای جسمانی
 و روحانی ایشان سالم باشد
- ۳ - عموم داوطلبان باید بتوسط والدین و هر گاه یتیم باشند بتوسط
 قیم خود معرفی شوند
- ۴ - ملزومات افراد موافق شکلی که کمیته انتخاب خواهد نمود برعهده
 داوطلبان است
- کمیته میتواند در مواقع مخصوصه بوسایلی که دارد با این مخارج
 شرکت کند
- ۵ - ساعات و مدت جلسات معمولی در نظامنامه داخلی تعیین خواهد شد
 یعنی جلسات فوق العاده و گردش های دسته جمعی را لااقل سه روز قبل باید
 اخطار نمایند
- ۶ - این اجتماعات دارای دو مقصود یا تقویت مزاج یا تصفیه قلب
 و وجدان خواهد بود
- ۷ - افراد دسته جوانمردان مجتمعاً بموجب رأی مخفی و اکثریت حضار
 کمیته را انتخاب خواهند کرد بدیهی است در ابتدای امر بجهاتیکه در ضمن
 عمل معلوم خواهد شد انتخاب کمیته غیر ممکن و بر فرض مقصود اصلی حاصل

نخواهد شد لهذا تامدت دوسه سال یعنی مادامیکه این تشکیلات فوائدخود را بمعرض
 ظهور نرسانیده است انتصاب کمیته بمعهده تمویق خواهد افتاد
 عجالتاً رجال درجه اول مملکت و علاقه مندان باین آب و خاک که
 منافع این تشکیلات را میدانند در پیشرفت مقصود کمک خواهند کرد و ذات
 اقدس همایونی ارواحنا فداه چنانچه اهم مقصودشان همیشه ترقی ملت و مملکت
 بوده است در پیشرفت این مقصود توجهات ملوکانه مبذول خواهند فرمود
 ۸ - مدیران دوائر ورزش و گردش های دسته جمعی و معاونین آنها
 بتوسط کمیته بر حسب لیاقت برای مخفی و اکثریت حضار انتخاب میشوند
 ۹ - جوانمردان مکلف باعمال اقسام ورزشها و ژیمناستیک هستند و
 ضمناً حفظالصحه و اخلاق و اصول و اقسام معاونتهای اجتماعی را میآموزند
 تا در مواقع معینه از دستگیری اشخاص غریق و حریق زده غفلت نورزند
 نظامنامه که بتوسط مجلس عمومی تهیه و پس از تدقیق اعضاء کمیته
 بتصدیق وزارت جلیله داخله خواهد رسید مفصلاً شرح جزئیات این ورزش ها
 و دروس را خواهند داد و ضمناً اختیاراتیکه در حدود نظامات و توافق مرام
 باشد بکمیته مدیران و معاونین آنها و کلیه شاگردان واگذار خواهد نمود
 ۱۰ - گردش های دسته جمعی علمی و تفریحی مسافرت در ییلاق و
 جنگل و کوهها متناوباً بر حسب تصمیم کمیته صورت وقوع خواهد یافت
 شاگردان دسته جوانمردان باید تمام مایلزم خود را همراه برداشته بدون
 استعانت دیگران امور خود را از هر جهت اداره نمایند باید ساختن چادرها
 و زنبیل و تخت روان و پلهائیکه برای گردش ایشان لازم است وبطور کلی تمام
 لوازم اولیه این شغل را میآموزند
 شاگردان برای اینکه معلومات خود را بموقع عمل بگذارند در موقع
 مسافرت عملیات گیاه شناسی شناسائی اشجار و مقدمات علم فلاحه تربیت کرم
 ابریشم را که قبلاً تحصیل کرده اند بموقع اجرا خواهند گذاشت
 یکی از بهترین مقاصد این دسته آموختن حفظالصحه است و معاونین ایالتی
 از نظافت شاگردان منتهای جدیت و سعی را داشته و آنها را در موقع مسافرت
 باقسام نظافت و مراعات حفظالصحه مجبور و وادار نمایند

دانش آموزان کلاس پنجم دریای برج یزید واقعه در تپه های اطراف ری
هنگام مطالعات تاریخی

دانش آموزان کلاس پنجم هنگام کوه نوردی در دامنه کوه های شیران

۳ - نظامنامه داخلی

کمیته مؤسسه برطبق اصول هشتگانه فوق موادیکه مطابق احتیاجات و اخلاق عمومی کشور است تهیه نموده و پس از مراجعه با اکثریت دسته جوانمردان نظریات خود را از تصویب وزارت جلیله داخله گذرانیده و به موقع اجرا خواهند گذاشت»

تا آنجائیکه مبدانیم باتمام جدیت و تلاشی که بعضی از جوانان روشن ضمیر در باب اجرای این مقصود نمودند مساعی ایشان بجائی نرسید و این عمل خیرهم مثل تمام امور خوب دربوته اجمال باقی ماند و هیچیک از رجال کشور ذره توجه باین پیشنهاد نمودند

این پیشنهاد در بوته اجمال ماند و کسی بآن توجه ننمود تا آنکه در ۱۳۰۴ آقای احمد امین باجدیت و تشویقاتیکه از جانب اولیاء معارف وقت بخصوصی وزیر معارف پرور مرحوم بدر و آقای حکمت که در آن تاریخ ریاست تقشیر را دارا و از مهمترین مردان منورالفکر کشور بودند ایجاد و روز بروز بر تعداد هواخواهان این تشکیلات افزوده میشد. باتوجه وزارت معارف و تشویقاتی که از جانب سران معارف وقت در این خصوص ابراز شد، یش آهنگی در کلیه ایران رائج و حتی باندازه بسط یافت که بمجمع بین المللی که در لندن منعقد میشد رسماً بوسیله تلگراف معرفی گردیده و در دنیا تشکیلات یش آهنگی ایران برسمیت شناخته شد (ولی عمریش آهنگی دوا می نیافته نظر بفراهم نیودن زمینه یشرفت و فقدان معلم و عدم آشنائی اولیاء اطفال باایده و منظور یش آهنگی و عدم اقبال عمومی تقریباً یشرفت یش آهنگی تانه ماه بعد از تأسیس ادامه داشته و از تیرماه ۱۳۰۵ بعد دچار بحران گردید و تدریجاً رو بانحطاط و خاموشی گذاشته است)

آقای احمد امین از ریاست یش آهنگی مستعفی و ریاست یش آهنگی را با آقای رضا اخوی که از جوانان دلباخته و عاشق این تربیت است سپرده و خویشان بخاک عراق مسافرت کرد.

یش آهنگی با وضعی ناخوش تا سال ۱۳۱۳ ادامه داشت و اگر مجاهدت بعضی از جوانان خوش فکر از جمله آقای رضای اخوی و رفقای ایشان نبود (آقای ابوالقاسم شکرائی و آقای حسین کونلی) شاید میتوان گفت که بکلی

اسکلت این تشکیلات هم خاک شده بود در سال ۱۳۱۳ مجدداً شروع به پیش‌آهنگی مورد توجه مخصوص ذات اعلی‌حضرت همایون شاهنشاهی که محی و موجد تمام تشکیلات کشور است قرار گرفته وزارت معارف مأمور احیاء پیش-آهنگی و اجرای منویات ملوکانه شده بتجدید حیات این مؤسسه مفید و مقدس همت گماشته، مصلحت دید که طرح شالوده جدیدی از نو ریزد. بنائی تازه گذارده و با مطالعه کامل بتجدید آن پردازد در تاریخ ۲۸ فروردین ۱۳۱۳ انجمن ریاست آقای سمعی رئیس تشریفات سلطنتی و عضویت جناب آقای جم و جناب آقای حکمت و عده از مجترمن و مصادر امور در مرکز تشکیل و اساسنامه برای انجمن مزبور تدوین نمودند و شب این انجمن رانز در ولایات در تحت ریاست والی یا حکومت هر محل برای تأمین و ترویج و حمایت پیش‌آهنگی و مؤسسات ورزشی تشکیل دادند

در مهر ۱۳۱۳ انجمن مرکزی مستر توماس ریگیسن آمریکائی متخصص تربیت بدنی و پیش‌آهنگی را از آمریکا استخدام و بایران جلب نمود. از دیماه ۱۳۱۳ مقدمات تأسیس مجدد پیش‌آهنگی ایران در تحت ریاست عالیّه والا حضرت همایون ولایتعهد فراهم و شروع گردیده و در روز تاریخی سوم اسفند ۱۳۱۳ عده از پیش‌آهنگان مرکز پیشاپیش ارتش نیرومند شاهنشاهی در حضور اعلی‌حضرت همایونی دُفله دلپسندی دادند

امروز تشکیلات پیش‌آهنگی در تمام کشور بخصوص در تهران از اثر مساعی اولیاء اداره پیش‌آهنگی بخصوص آقای بازارگاد که از سالیان دراز بی‌سیر این طریقه مقدس اخلاقی و از جمله فداکاران این تربیت آسمانی است و با تمام بی‌توجهی اولیاء سابق این طریقه در یافشاری و ایمان باین طریقت مقاومت داشته اند این تربیت معنوی در تمام کشور دائر و امیدواری میرود که با توجهات روز افزونی که تمام مردم دارند روزی تمام افراد ایرانی این امر را وظیفه حتمی خود بدانند و برای پیشرفت این منظور بخصوص تشکیلات اردوئی تابستانی را بسیار مفید و سود بخش میدانیم

آقای بهاء الدین بازارگاد معاون تربیت بدنی و رئیس پیش آهنگی تهران

پیش آهنگی در دبیرستان علمیه ۱۳۱۴ - ۱۳۱۳

در دیماه ۱۳۱۳ اولین رسد پیش آهنگی در دبیرستان علمیه تشکیل و شروع بکار کردند. ریاست هیئت مدیره را آقای ادیب (عمیدالملک) رئیس دبیرستان شخصاً متقبل و ریاست رسد را آقای محمدحسین دولتشاهی دبیر عربی و تعلیمات دینی سپردند و در روز ۲۹ دیماه رسد دبیرستان رسماً با اداره پیش آهنگی معرفی شد

هیئت مدیره روزهای یکشنبه - سه شنبه - پنجشنبه از ساعت ۴ بعد از ظهر تا ۵ عصر را برای تعلیمات پیش آهنگی دبیرستان اختصاص دادند رسد پیش آهنگی دارای چهار جوخه بنام شیر - شاهین - پیر - طاووس بوده که هر جوخه را یکی از پیش آهنگان اداره میکرد. در همین تاریخ یعنی در تاریخ ۱۴ از ۱۴ پیش آهنگان دبیرستان از پیش آهنگان ایرانی مقیم عراق تا کرج پیش باز و با کمال احترام ایشانرا بتهران وارد و حتی یکروز جمیع ایشان را بجای درلقانطه دعوت و پذیرائی نمودند.

پیش آهنگی دبیرستان در سال ۱۳۱۵ - ۱۳۱۴

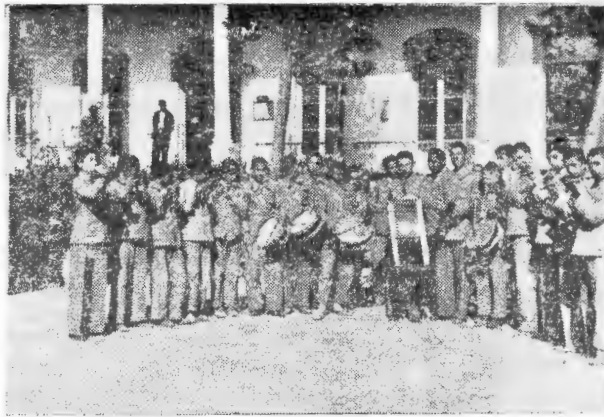
در تاریخ ۱۵ شهریور ۱۳۱۴ جلسه پیش آهنگی دبیرستان رسماً در تحت ریاست آقای ادیب و نیابت ریاست آقای حداد تشکیل و آقای دولتشاهی بریاست رسد دبیرستان معرفی شدند

از ۴ تیر ماه که آقای حداد بنظامت دبیرستان انتخاب شدند کمال توجه را باین موضوع داشته و سعی دارند روز بروز بر رونق و توسعه این مؤسسه افزوده گردد چنانکه در تاریخ ۱۵/۴/۱۴ برای اولین مرتبه بدون اینکه در دبیرستانهای دیگر سابقه داشته باشد جوخه بنام شیر و خورشید پیش آهنگی تشکیل و حتی بداره شیر و خورشید سرخ کشوری معرفی نمودند و شخصاً از بعضی از دبیران خواهش کردند که باین جوخه بخصوص تعلیمات بهداری و طب و جراحی و شکسته بندی مختصر بدهند. بطوری این جوخه آماده کار شد که گوئی چندین سال در شفاخانه ها کار کرده اند بکار پرداختند و تمام ایام تابستان پیش آهنگان بشیوایات ایشان بمسافرت های زیاد پرداختند و حتی در بعضی مسافرتها خدماتی نموده اند که نمیشود از ذکر آن صرف نظر کرد

فی المثل در مسافرت حضرت عبدالعظیم یکی از مأمورین اداره شهرداری از صدای ماشین از اسب بزمین خورده و بجال اغماء و بیپوشی اقتاد شاید مساعی جوخه شیر و خورشید باعث سلامتی و هوشمندی آن جوان گردید و قس علیهذا در تاریخ ۱۰/۱۱/۱۴ رهنمائی رسد از جانب آقای حداد به مهدی خزاعی که در بین آنان جدی بود سپرده شد و روز بروز با مراقبت آقای حداد و وظیفه شناسی مهدی خزاعی بر توسعه و رونق پیش آهنگی افزوده گردید بطوریکه در ایام ذفله رسد پیش آهنگی این دبیرستان مورد پسند خاطر اولیاء مربوطه گردید .

در همین سال بجذبت و راد مردی آقای حداد برای اولین بار دسته بالابان دبیرستان تشکیل و در مدت دو ماه از اثر مساعی آقای جانملی فلکی از بهترین دسته بالابان دبیرستان ها شدند بطوریکه در روز های ذفله یشا پیش تمام پیش آهنگان مشغول نواختن مارشهای پهلوی و غیره میشدند بطوری که عبرت ناظرین میکردید

در همین سال یش آهنگان دبیرستان از دانش آموزات اعزامی ولایات با کمال صمیمیت در دبیرستان پذیرائی گرم و با محبتی نمودند و باز در همین سال يك رسد دیگر از طرف دبیرستان بداره یش آهنگی معرفی و سر رسد جدید را آقای بهار لو دبیر زبان فرانسه که از صمیمی ترین دبیران دبیرستان است معرفی و رسد بایشان سپرده شد

دسته بالابان دیرستان علمیه

در این سال پیش آهنگان بیش از سال های قبل برگردش های تربیتی و پیش آهنگی پرداختند بطوریکه در عرض سال تحصیلی با تمام مشکلات و موانعی که گاهی جلوه مینمود در حدود پانزده مسافرت علمی و تربیتی کرده اند که در میان تمام دیرستانها بی نظیر و بی سابقه است.

پیش آهنگان در این سال در اثر تشویقات و محبت های پدران و برادران آقای حداد با کمال صمیمیت بکار پرداختند و از طرف ایشان هم همیشه از این

پیش آهنگان دیرستان علمیه در اردو (آقای حداد در سمت چپ دیده میشود)

جهت پیش آهنگان قدردانی کتبی شدند بطوریکه آقای حداد چندین مرتبه رسماً کلیه پیش آهنگان دبیرستان را مورد آفرین و تشویق قرار دادند در این سال پیش آهنگان دبیرستان مدت دو روز و دو شب در هفته اول فروردین در باغ پیش آهنگان یعنی منظریه بسر بردند و با آنکه هوا سرد بود و مایل زندگی فراهم نبود با نهایت گرمی این دو روز را پایان رساندند در اثر مساعی آقای حداد پیش آهنگان در سال ۱۳۱۵ بطوری آماده و تربیت شدند که حتی سه نفر از ایشان آقایان مهدی خزاعی - منوچهر ایرانی احمد جوات که از بهترین پیش آهنگان تهران هستند مدت یک هفته در اردوی تابستانی در عداد پیش آهنگان دیگر شرکت داشته و بطوری عملیات ایشان جلب نظر کرد که در همان اردو هم از بهترین پیش آهنگان و هر یک بسمتی انتخاب شدند و با کمال خوبی انجام وظیفه دادند

از چپ براست مهدی خزاعی - منوچهر ایرانی - احمد جوات
بهترین پیش آهنگان دبیرستان علمیه

قطعی است تمام این گرمی ها و جدیت ها اثر مساعی شخص آقای حداد است که خود شخصاً عاشق و دلباخته و معتقد باین نوع تربیت عملی است. امیدواریم که در اثر مساعی پدران ایشان روز بروز بر عظمت و توسعه تشکیلات پیش آهنگی دبیرستان علمیه افزوده گردد تا باشد مگر پیش آهنگان دبیرستان ما در ردیف بهترین پیش آهنگان دنیا قرار گیرند. این آرزوی ما در قبال مساعی ایشان فوق العاده کم و قطعی است که روزی باین آرزوی فعلی خودمان که میدانیم یکی از آمال ایشان است خواهیم رسید.

آمار

دانش آموزان کلاس ششم

نام	نام خانواده	محل تولد	نام	نام خانواده	محل تولد
صادق	امیری	خوی	حاجی بردی	علاقی	استرآباد
تیمور	افشار	طهران	علی محمد	فره‌موند	طهران
جواد	بنی هاشمی	«	احمد	قائمی	«
یحیی	باختر	«	حسن	قویی	«
علی	پور همایون	«	علی اصغر	لواسانی	«
جواد	حاج حشمت	«	غلامرضا	ماکوئی	«
علی اکبر	خواجه نوری	«	حسین	مکی	«
محمود	چنگیزی	«	ابوالقاسم	میرافضلی	«
اسدالله	دفتری	«	غلامرضا	مدیری	«
محمد علی	درمش	«	علی	مولائی	«
محمود	رضائی	«	حسن	مولوی	تبریز
عبدالله	رنجی	«	عشوروردی	ملاخانی	استرآباد
پرویز	رکنی فرد	«	علی	میرفخرائی	تهران
احمد	سلامت	«	حسن	نهادندی	«
هادی	سالکی	بارفروش	پرویز	وارسته	«
کیخسرو	شهریاری	کرمان	هاشم	هاشمی	«
رضا	صیادی	طهران	غلامحسین	همایون	«
بقرابط	صفائی	«	غلامرضا	یمین	«
رضاقلی	ضرابی	«			
					جمع ۳۷

دانش آموزان کلاس پنجم

نام	نام خانواده	محل تولد	نام	نام خانواده	محل تولد
احمد	ازبایی	تهران	مرتضی	صمصامی	«
احمد	افغان	«	عباس	عاملی	«
ناصر	نیرومند	اصفهان	سعید	فزونی	کرمانشاه
هاشم	بایگان	تهران	مسعود	فزونی	«
عباس	حاجی علی اکبری	«	پرویز	کیقبادی	تهران
اقبال	حکمت شغائی	کردستان	محسن	ماهوتجیان	«
فریدون	دینا	تهران	حسن	مرتضوی	زاویه مقدسه
اسدالله	رکنی فرد	«	مرتضی	مصوررحمانی	تهران
عزیز	روحانی	«	کاظم	معصومخانی	«
محسن	رهنا	«	محمد رضا	موحد	«
ساری	ینقاق	استرآباد	عسگر	موحدشریعت پناهی	سمنان
اسماعیل	سهی کیش	تهران	لطف الله	مفخم یایان	تهران
یوسف	سالور	«	محمود	میرافضلی	«
تقی	سرخوش	«	نصرت الله	ورهرام	«
ناصر	شباهنگ	«			
ابوالقاسم	صدری	«			
					جمع ۳۰

دانش آموزان کلاس ۴ علمی دانش آموزان کلاس ۴ ادبی

نام	نام خانواده	محل تولد	نام	نام خانواده	محل تولد
مهدی	اردلان	تهران	محسن	اسمعیلی	تهران
احمد	آجودانی	«	صارم	اعتمادیان	قم
ریحان	امیر جمشیدی	آمل	رحمة الله	امیر مصطفوی	تهران
عزیز الله	آزاد مفرد	تهران	آقاخان	بهارمست	«
ابوالقاسم	قریب	«	حبیب الله	تاج بخش	«
غلامحسین	مجیدی آهی	«	زین العابدین	سالار بهزادی	هم و نرماشیر
احمد	بهاء الدین	سبزوار	مهدی	شیرازی	سمنان
احمد	حیات	شیراز	حسین	شاهق	تهران
عطاء الله	دهش	اصفهان	کاظم	طباطبائی	«
احمد	رستم آبادی	تهران	محمود	عقبلی	«
حسن	رفیعا	«	صادق	عنقا	«
محمد	سرفراز	نیشابور	جواد	فیلسوفی	یزد
منوچهر	صبا	تهران	کاظم	کاشف	تهران
هوشنگ	طیبی	ملایر	حمید	کلانی	«
رضا	عرب	خرم آباد			
اکبر	عظیم زاده	تهران			
مصطفی	فائق	«			
عباس	فروزان	«			
هوشنگ	فرساد	«			
محسن	مشیری	«			
فضل الله	مقدم	«			
حسین	قریب	«			
جمع ۲۲			جمع ۱۴		

دانش آموزان کلاس سیم

نام	نام خانواده	محل تولد	نام	نام خانواده	محل تولد
مرتضی	آجودانی	طهران	منوچهر	ظلی	کرمانشاه
کیومرث	اق اولی	»	امیر	عبداللهی	طهران
احمد	اخوی	»	غلامحسین	عطیعی	شهران
هوشنگ	امیرمکری	»	علی	حسینی	طهران
مظفر	امیرمکری	»	محمد	فتحی	»
جعفر	اسلامی	»	ابراهیم	فردوسی	کرمانشاه
محمد	باختر	»	محمد مهدی	فولادوند	سلطان آباد
یوسف	بهنیا تهرانی	»	جلیل	قراگوزلو	طهران
محمد	پور سرتیپ	خرم آباد	یحیی	قریب	»
غلامرضا	یزشکی	طهران	امیر	قرلایاغ	»
محمود	تاج بخش	»	نادرقلی	قاجار رحیمی استرآبادی	»
منوچهر	تاج بخش	همدان	تقی	لطیفی	»
محمود	بزرگ زاده	طهران	مصطفی	لواسانی	»
مهدی	خزاعی	»	منصور	معتقد	قزوین
نصر الله	دیپمی	»	فضل الله	مقدادی	کاشانی
ناصر	رضوی شیرازی	»	حسینعلی	موثقی	طهران
محمود	صالحی	»	ناصر	میرخانی	»
علی	صالحی بروجردی	زاویه مقدسه	ایرج	مقدم	»
فضلعلی	صدری	طهران	هوشنگ	نوروزی شامیاتی	»
جمشید	صابر	»			
جلال	طهوری	»			

جمع ۴۰

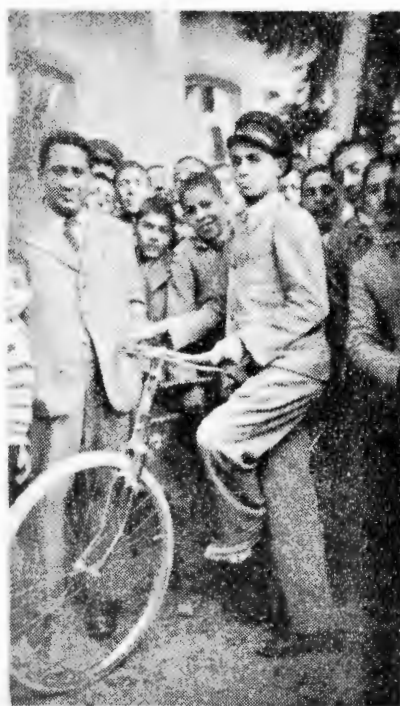

دانش آموزان کلاس دوم

نام	نام خانواده	محل تولد	نام	نام خانواده	محل تولد
ابراهیم	ابراهیم یبیزی	»	ولی	شفیعی	طهران
اکبر	آروین	»	میر محمد	شبنانی	»
حیدر	امین	»	امان الله	طهماسب	عراق
منوچهر	ایرانی	»	هوشنگ	عالی	طهران
احمد	بهیما	»	امیر	عاملی	»
حسین	پرتوی	»	سیاوش	عماد	»
ضیاءالدین	پژهان	»	حسین	فتوحی	»
محمد علی	تبریزی	»	عطاء الله	فرهنگ قهرمانی آذربایجان	»
علی حسن	تجریشی	»	اصغر	قافله باشی	طهران
عباس	جعفری	»	عبدالرضا	قرائی	»
احمد	جوان	»	مسعود	قریب	»
عبدالحمید	چوبینه	»	ناصر	کریم قوائلو	»
ناصر	حامدی	»	جواد	لطفی	»
حیة الله	حجتی	سلطان آباد	سید مهدی	مرتضائی	»
سید حسین	حجازی	طهران	رحمت الله	مقدم	»
مجدالدین	حدائق	شیراز	علی	مستوفی	»
پرویز	حریری	»	محمود	مقصودی	»
امیر ناصر	حشمتی	»	حسن	میرویس	»
عطاء الله	راد	»	احمد	میزانی	»
هادی	رفیع	»	منصور	نیرومند	اصفهان
غدير علی	سالیانی	خرقات	داود	نصیری	طهران
هوشنگ	ستاره	تهران	ابوالفضل	نور صالحی	گرگان عراق
صمد	ستوده	شیراز	هادی	نوری	طهران
عباس	سحاب	عراق	رضا	نیازمند	همدان
ابوالحسن	سهای	خرقان			
					جمع ۴۹

دانش آموزان کلاس اول

نام	نام خانواده	محل تولد	نام	نام خانواده	محل تولد
میرزا آقا	احمدی	کجور تنکابن	ابوالحسن	فره مند	همدان
محمد حسن	اردلان	تهران	محمد	قاسمی	تهران
قاسم	اسکوئی	»	کیومرث	کسرائی	ساری
محسن	آشتی	شمیران	محمد رضا	کلهر	تهران
احمد	اعتضادی	تهران	محمد باقر	صدیقی	»
علی اصغر	بوذری	»	جلال	گته میری	»
حسین	بختیاری	»	محمد حسین	لشگری	»
یحیی	بهبهانی	اهواز	عطاء الله	لطفی	»
رحیم	تاج بخش	تهران	مرتضی	لواسانی	»
فیروز	جهانشاهی	»	حاجی قربان	ماشاء الهی	»
محسن	حائری	کرمانشاه	مسعود	مجتهد زاده	رضائیه
وحی الدین	حجتی امای	عراق	محمد	مقدادی	کاشان
اکبر	خاشعی	تهران	ضیاء الدین	مجیدی	ساری
عباسعلی	خرمشاهی	درجز	سید علی	محدث جعفری	تهران
لطف الله	خزانه دار	تهران	رضاقلی	مولوی	تبریز
مهدی	خوئی فرد	»	عباسعلی	مجرابی	تهران
اصغر	دولو	»	مهدی	محمدی	»
احمد	رضائی	»	هوشنگ	محیط مافی	تهران
حسن	زینب خوئی	»	اسمعیل	مستوفی	»
احمد	ساوچی	»	محمد	مسعودی	»
امیر سعید	سرداری	»	حمید	مشیری	»
منوچهر	سرداری	»	حسین	مصور رحمانی	افچه
ناصر	سلیمانی	»	یحیی	مهاجر	کرمان
میرزا اسگر	شفا	سمنان	حسینعلی	معمار کاشانی	تهران
مسعود	شکیبی	همدان	مصطفی	مغازه	»
ناصر	شمس لاریجانی	تهران	محسن	مفید	»
جعفر	شهیدی	»	عبدالمجید	نجات	»
ناصر	شیخ الاسلامی	»	کاظم	نجم	»
خسرو	صقری	»	عبدالله	هنشی	سنندج
منصور	صالحی	»	عبدالله	نهادندی	»
علی	عباسی	شمیران	مهدی	واعظ مهدوی	»
محمد رضا	عرفان	تهران	غلامحسین	هدایت	»
جعفر	عطائی	»	امیر حسن	هنگ آفرین	»
فریدون	فرمانفرمائی	مشهد	منوچهر	یکتائی	»

آقای حسینعلی موثقی دانش آموز سال سوم

تمام اطراف طهران و نقاط قزوین و ورامین را با چرخ پیموده مخصوصاً مسافت
بین طهران و قم را با عده از دانش آموزان دبیرستان نظام در ظرف ۹ ساعت
طی کرده است

سعید فرونی دانش آموز کلاس پنجم سرپرست انجمن نشریات

آقای حسین حسینیان دبیر سابق دبیرستان علمیه . کومک های ایشان به انجمن ورزش
مورد امتنان است

آقای جهانگیر مصوّر رحمانی متخصص در گراور سازی که زحمات ایشان
در تهیه گراورهای سالنامه قابل تقدیر است

آقای جنین احمد زاده صاحب کتابخانه و چاپخانه دانش که در زیبائی طبع
سالنامه زحمات زیادی کشیده اند

از آقای محسن حدّاد ناظم دبیرستان که پشتیبان ما در تدوین و چاپ این
سالنامه بوده اند انجمن خرد تشکر کرده و همیشه خود را سپاسگذار ایشان میدانند
و نیز از آقایان دانش آموزانی که در طبع سالنامه کومک کرده اند اظهار تشکر
و امتنان میشود

مرتضی مصوّر رحمانی